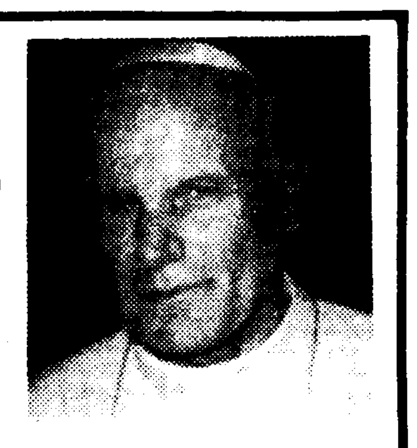
Prèkè

Kwartet: Moskous symphonie-orkest na VS-tour

Amigoe

VANDAAG

JOHANNES PAULUS II ...breuk...

101STE JAARGANG — NO.: 237

VRIJDAG 12 OKTOBER 1984

Nieuws in vogelvlucht

LONDEN — Het wordt moeilijker voor Oost en West om ontwapeningsakkoorden te bereiken wegens de ontwikkeling van nieuwe, kleinere wapens welke gemakkelijker te verbergen zijn, aldus het Internationaal instituut voor strategische studies (IISS) in zijn jaarlijks rapport. Het stelt vast dat de supermogendheden hun arsenaal niet noemenswaardig uitbreidden, maar wel verfijnden zij hun wapensystemen welke kleiner zijn en zo gemakkelijker te verspreiden.

*****

CAIRO — Egypte en Jordanie zijn het eens hoe samen het Palestijnse probleem aan te pakken. Het herstel van de relaties met Cairo betekent niet automatisch dat Amman aan het Camp David-vredesproces gaat deelnemen. Aldus Mubarak na zijn bezoek aan Hoessein. Hij ontkende geruchten over overleg over het vormen van een unie.

*****

LISSABON — De Angolese hoofdstad Luanda zit sinds dinsdag zonder stroom en deels ook zonder water als gevolg van Unita- sabotage op een hoogspanningskabel naar de Cambamde-stuwdam. De Unita-guerrilla wordt door Zuid Afrika gesteund. Men zou op 100 km van Luanda zijn.

*****

CAPE CANAVERAL — De 1e Amerikaanse heeft in Kathy Sullivan een ruimtewandeling gemaakt buiten de Challenger. Zij heeft in het tanken van een satelliet geoefend. **Sullivan zei in de wolken te zijn, zo mooi was het. Zij maakte de 3,5 uur lange wandeling samen met** Leestma. Na het verzenden van een extra serie radarfoto's der aarde is de Challengerbemanning vandaag bezig met de voorbereidingen voor **de landing morgen. Orkaan Josephine vormt daarvoor geen bedreiging** meer. De Nasa wil nu maandelijks een ruimteveer-vlucht.

*****

WASHINGTON — De VS vinden het verantwoord noch verstandig als Belgie aan Libie kerncentrales levert. Amerika is tegen elke vorm van nucleaire samenwerking met Libie. Het zou gaan om een order twv 300 miljoen dollar.

*****

WASHINGTON — President Reagan is gevraagd voor de verkiezingen zich te distantieren van zijn Armageddon- -(Eindtijd)uitspraken. Het verzoek komt van kerkelijke vertegenwoordigers en theologen. Men is bang dat dit geloof hem zal beinvloeden in ernstige conflict-situaties.

*****

STRESA — De VS en West Duitsland hebben een akkoord bereikt over een aanzienlijke verhoging van de uitgaven voor een verbetering van de militaire infrastructuur in West Europa. De andere Navo-bondgenoten behandelen het in december.

*****

MOSKOU — De SU beschuldigt de VS van grove vervalsing waar president Reagan het congres heeft meegedeeld dat de SU verschillende wapenbeheersings-akkoorden schendt. Volgens de VS heeft de SU dit in 23 jaar 17 maal gedaan.

*****

BRUSSEL — Het EG-overleg met de 65 ontwikkelingslanden in Afrika, de Cariben en Oceanie is vastgelopen. Met veel moeite was de EG gekomen tot 5 miljard dollar aan hulp maar de ACS- landen vinden dit «volstrekt onvoldoende».

*****

PARAMARIBO — Bij Billiton in Suriname is het werk hervat na een staking van 1,5 week na een voor hen gunstig advies van de Bemiddelingsraad, een door het militaire bewind ingesteld orgaan. Dit nam de meeste eisen der werknemers zoals meer loon en meer aanpassing over.

*****

STRESA — Volgens VS-Defensieminister Weinberger zijn er nu meer SS-20-raketten geplaatst dan de 378 welke er op 1 juni waren, toen Nederland zei alle 48 kruisraketten te zullen plaatsen als op 1-11-85 blijkt dat het aantal operationele SS-20-raketten meer dan 378 is. Volgens Bonn is de SU bezig met de bouw van 11 raketbases.

*****

LONDEN — Amnesty International vestigt de aandacht op de positie van de vrouwelijke gewetensgevangenen. In slechte behandeling wordt voor de vrouw geen uitzondering gemaakt. Vaak worden zij extra vernederend behandeld en in veel gevallen zelfs verkracht.

*****

STRAATSBURG — Het Europese parlement vindt dat er meer voedselhulp moet worden geboden uit de overvolle graanschuren van de rijke landen aan de honger-landen. Het toonde zich bezorgd over de gespannen situatie op Malta tussen katholieke kerk en de socialistische overheid.

*****

Aanslag op hotel met conservatieve top

Doden, gewonden in Brighton, premier Thatcher heeft geluk

BRIGHTON — De Britse premier, Margaret Thatcher, is de nacht van donderdag op vrijdag ongedeerd ontsnapt aan een bomaanslag die werd gepleegd op het hotel in Brighton waar zij en veel deelnemers aan het congres van haar conservatieve partij logeerden. Volgens een voorlopige officiele balans heeft de aanslag op het „Grand Hotel" in Brigthon aan twee mensen, mogelijk politiemensen, het leven gekost. Het blijkt een IRA- aanslag te zijn.

Er zijn 25 gewonden uit het puin gehaald, onder wie de Britse minister van Handel en Industrie, Norman Tebbit, die een beenbreuk en verwondingen aan de borst opliep, en zijn vrouw. De premier vertelde dat andere leden van haar kabinet ongedeerd zijn. Onder de gewonden zijn echter wel parlements- leden.

De ontploffing deed zich voor om even voor 3 uur, toen de premier in haar kamer de toespraak voor het Torrie-congres voorbereidde. Haar man lag in bed. „De ramen vlogen eruit en de badkamer werd zwaar beschadigd", zei Thatcher. „We hebben geluk, veel geluk gehad". De premier werd onder begeleiding naar een politiebureau gebracht en ging daarna naar haar ambtswoning in Londen.

Van het hotel is het middengedeelte van drie a vier verdiepingen hoog door de explosie opengereten. Reddingsploegen doorzoeken de geruineerde hotelkamers op zoek naar slachtoffers. Naar verluidde worden nog vijf mensen vermist.

Geen enkele organisatie heeft de verantwoordelijkheid geeist voor de aanslag. Voor oud-parlementslid en minister voor Noord-Ierland Merlin Rees van Labour gaat de verdenking uit naar „het Midden-Oosten", maar meer nog het Ierse Republikeinse Leger (IRA), dat een guerillastrijd voert om het Britse bestuur over Noord-Ierland te beeindigen.

De Britse premier uitte zich vastbesloten dat het congres van de Conservatieve parti , dat zij vandaag (vrijdag) toespreekt, zal doorgaan.

Minister Brittan van Binnenlandse zaken, in zijn functie verantwoordelijk voor politie en veiligheidstroepen, zei niet te weten wie verantwoordelijk is voor de aanslag en dat de veiligheidsmaatregelen zijn verscherpt. „Het is geen zaak van individuen. Het is een zaak van een natie die niet zal worden gegijzeld of tot staan gebracht door geweldaden als deze", zei hij.

Het Ierse republikeinse leger (IRA) heeft zich vrijdag verantwoordelijk gesteld voor de bomaanslag in Brighton. Dit bleek uit een verklaring aan persbureaus. Het ging om een gelignietbom van 45 kilogram, tegen het Britse kabinet en de tory (conservatieve) oorlogsophitsers', zo stond in de verklaring.

In de verklaring van de IRA ondertekend door P.O'Neill en gepubliceerd via een bureau in Dublin werd gezegd dat ‚Thatcher nu zal beseffen dat Groot-Brittannie ons land niet ongestraft kan bezetten en er onze gevangenen martelen en onze mensen in hun eigen straten doodschieten'. ‚Vandaag hadden wij geen geluk, maar vergeet niet dat wij maar een keer geluk hoeven te hebben en jullie altijd. Geef Ierland vrede en er zal geen oorlog zijn', aldus de verklaring.

Tandartsen-monopolie

HELENA — De kiesgerechtigden in het Amerikaanse Helena kunnen op de verkiezingsdag 6 november ook hun stem uitbrengen over de verkoop van kunstgebitten. Op het ogenblik is het zo dat de tandheelkundigen het alleenrecht hebben voor de verkoop van wat zij altijd met prothese aanspreken. Wanneer de bevolking van Helena kiest voor zijn vrijheid bij het uitkiezen van zijn kunstgebitten komen er meer mensen aan de kunstgebittenbak. Volgens degenen die deze zaak aan de kiezers voorleggen kan het soms de helft in de prijs schelen of men bij de tandarts te biecht gaat of bij de tandtechnicus. Vooral de bejaarden die wat krap in hun portemonnee zitten zijn voor het doorbreken van hat tandartsen-monopolie.

Vijftig miljoen mensen zien tv-debat

Bush en Ferraro fel tegenover elkaar

PHILADELPHIA — De Amerikaanse vice-president, George Bush, en de democratische kandidate voor het vice-presidentschap, Geraldine Ferraro, hebben in Philadelphia een 90 minuten durend debat gehouden dat door meer dan 50 miljoen televisiekijkers werd gevolgd. Het debat was zo nu en dan zeer fel van toon en bij de onderwerpen als het sociaal beleid, terrorisme en de Oost-west-betrekkingen waren de spanningen tussen de twee opponenten duidelijk voelbaar.

Ferraro reageerde direct en scherp toen Bush haar vroeg welke kwalificaties zij had om opperbevelhebber van de strijdkrachten te zijn als zij president zou zijn. „Wilt U zeggen dat ik in een oorlog moet hebben gevochten om in vrede te geloven? Dan kunt U evengoed zeggen dat men zwart moet zijn om racisme te verachten of vrouw moet zijn om seksisme te verwerpen".

Maar Ferraro kon haar onzekerheid bij vraagstukken van buitenlands beleid niet steeds wegwerken. Zo haalde zij het voorbeeld aan van het onderhoud dat de cypriotische president Kyprianou had gehad met de leiders in het Kremlin om haar standpunt te onderbouwen dat ook president Reagan met een van de afgelopen drie Sovjet-leiders een gesprek had kunnen hebben. Bush liet zich deze kans niet ontglippen en antwoordde ironisch dat men Kyprianou toch niet met „de leider van de vrije wereld" kan vergelijken.

Venezuela: ook lichte olie

CARACAS — Het Venezolaanse staatsoliebedrijf PDVSA heeft het bestaan bevestigd van lichte olie van heel goede kwaliteit in de staat Apure dicht bij de grens met Colombia. De olie werd op een diepte van 2.957 meter onder de grond aangetroffen. Hiermee is een nieuwe olie-zone in het land ontdekt, die al een grote hoeveelheid zware olie in reserve heeft.

VOOR PUERTO RICO GEEN POLITIEKE UITSPRAKEN

Structuren van binnen aanpakken, maar niet met geweld

Paus met boodschap van hoop naar Latijns Amerika

SANTO DOMINGO — De structuren moeten van binnen uit veranderd worden, niet door strijd maar door liefde. Met deze «boodschap van hoop» is Johannes Paulus II gisteren opnieuw naar Latijns Amerika en het Caribisch gebied gekomen. De barrieres van onwetendheid, onrecht en onderdrukking moeten volgens hem geslecht worden omdat zij de ontwikkeling van de Latijnsamerikaanse mens in de weg staan. De paus reist vandaag door naar Puerto Rico, waar hij zich zal onthouden van politieke uitspraken wegens de politieke status van dit eiland.

Voor de derde keer kuste de paus gistermiddag de grond van Hispanola, het eiland dat Haiti en de Dominicaanse Republiek als landen herbergt. Hij werd er verwelkomd door president Salvador Jorge Blanco en diens gezelschap en door 150 kardinalen en bisschoppen van de beide Amerika's die voor de vergadering van het Latijnsamerikaanse episcopaat (Celam) in de Dominicaanse hoofdstad zijn samengekomen. Hoogtepunt van de eerste dag was de viering op de Paardenrenbaan waarbij zo'n 150.000 mensen samengestroomd waren, veel minder dan men had verwacht. Het waren vooral eenvoudige mensen die lange afstanden hadden afgelegd die daar uren stonden te wachten om de paus «te ontmoeten». Voor zijn veiligheid zijn tienduizend militairen en politiemannen ingeschakeld, van wie een deel in camouflagekleding zich langs de wegen heeft verschanst waarlangs de paus trekt. De belangstellenden riskeerden wel regenbuien, welke ook voor vandaag zijn voorspeld. Gisteren bleven zij uit, maar als gevolg van de vreselijke «orkaan- warmte» vielen er tientallen mensen flauw.

De boodschap welke Johannes Paulus in verschillende bewoordingen maar steeds weer anders uitgediept liet horen is dat de kerk die leeft voor en door deze Latijsnamerikaanse mens hem steeds weer bewuster wil maken van zijn mogelijkheden en zijn doeleinden. Deze mens heeft een geweldige behoefte aan waardigheid, erkenning en vooruitgang. Daarbij wil de kerk trouw zijn aan zichzelf: aan de zending welke Christus aan de kerk heeft toevertrouwd en wil daarom een nieuwe beschaving planten die niet stoelt op haat of strijd maar op liefde, aldus de paus. Deze zegde de steun van de kerk toe aan de «sociale bevrijding van de massa's bezitlozen om zo voor allen een rechtvaardigheid te bereiken welke overeenstemt met de waardigheid van de mens als kind van God. Deze voorkeursoptie voor de arme mag echter niet exclusief zijn en geen mensen uitsluiten, maar moet open staan voor allen die zich van har**te willen bekeren», zei de paus.**

Climax bij het uitdragen van deze boodschap was vandaag zijn toespraak tot de Celam-conferentie en bij het begin van de negenjarige periode van voorbereiding op het halve millennium van het begin van de kerstening van de Amerika's. Hij had de reis naar de Dominicaanse Republiek juist ook gemaakt omdat in dit land indertijd de eerste katholieke missionarissen aankwamen die deze taak op zich namen. Hier werd het eerste kruis geplant, hier in dit land werd de eerste mis gevierd in Amerika en hier werd voor het eerst het Ave Maria gebeden in dit werelddeel, aldus de paus.

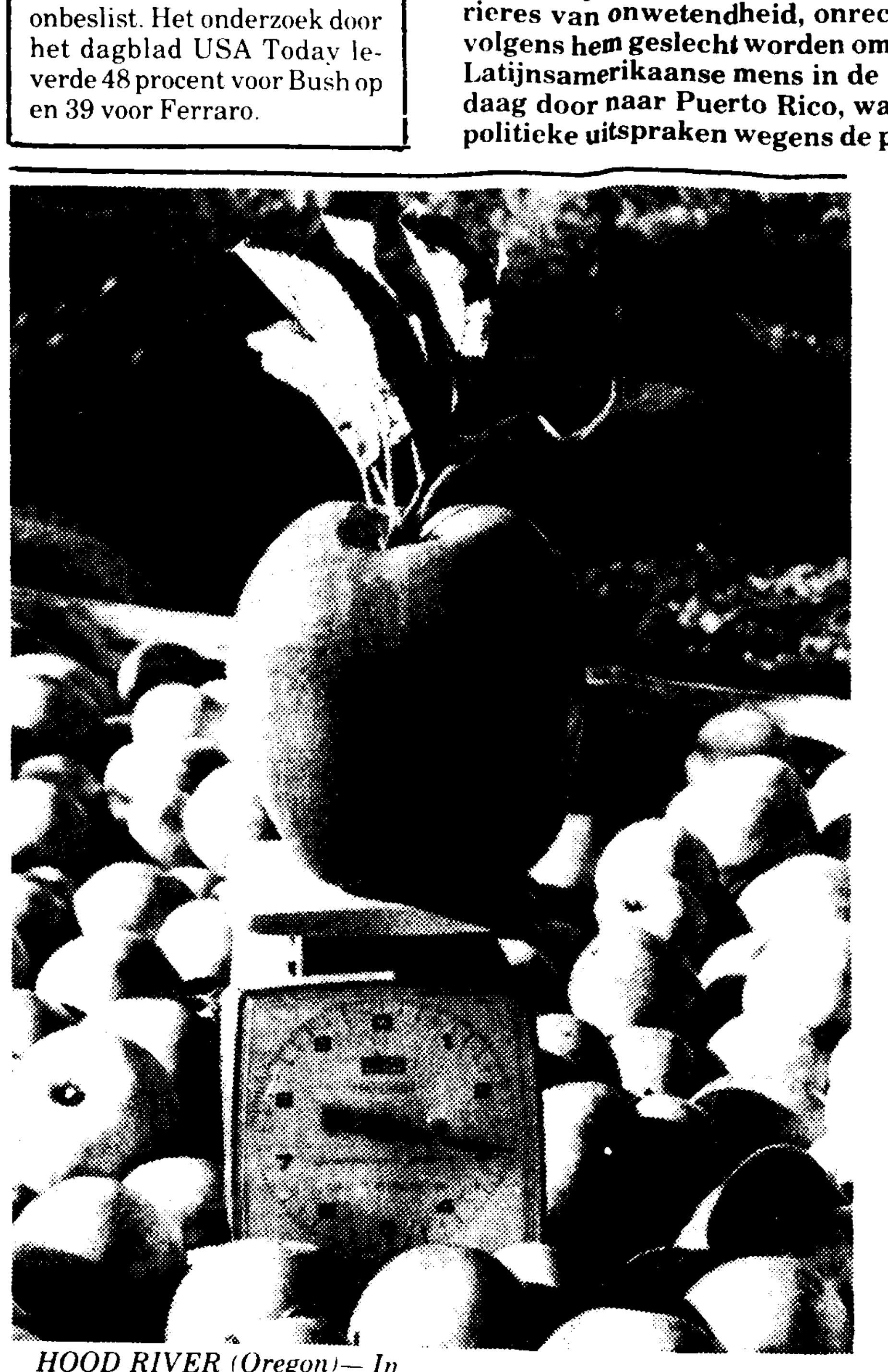
Op deze bisschoppen-vergadering komt het door de **paus aangeroerde thema ook aan de orde: de breuk tussen de ar**men en de rijken in dit werelddeel. Feit is namelijk dat er een grote kloof is tussen de overdadige rijkdom van een kleine groep in Latijns Amerika en een overdadige armoede voor de overgrote meerderheid van de mensen, zo heet het in een Celam-stuk.

Johannes Paulus II heeft vanmorgen nog een onderhoud gehad met de ministers van Buitenlandse zaken van Colombia en Venezuela, die namens de Contadoragroep hem het ontwerp- vredesplan voor Midden Amerika aanboden. De ministers Augusto Ramirez Ocampo van Colombia en Isidro Morales Paul van Venezuela kwamen daartoe vandaag speciaal naar de Dominicaanse Republiek overgevlogen.

Na nog geen 24 uur in de Dominicaanse Republiek te zijn geweest vertrekt de paus vandaag nog via Puerto Rico naar Rome. Op Puerto Rico brengt hij een bezoek van zeven uren. Hoogtepunt in San Juan is een misviering op het Amerikaplein. De Portorikaanse kardinaal Luis Apcnte Martinez heeft in antwoord op vragen al laten weten dat de paus tijdens zijn verblijf op dit eiland een geestelijke en morele boodschap zal uitdragen, maar geen politieke boodschap. Hij zal ook niet refereren naar de opmerkelijke status van dit eiland als geassocieerde staat van de VS. Onder de brieven welke de kardinaal heeft ontvangen met de bedoeling dat hij ze doorgeeft aan de paus zijn er wel met een politieke teint. Zo wordt hem gevraagd invloed uit te oefenen op de VS om zijn militaire activiteiten in Midden Amerika en het Caribisch gebied te stoppen. Ook is er een brief van Amnesty International om de paus te vragen te bemiddelen zodat drie gewetensgevangenen in Rusland, de Filippijnen en Chili vrijgelaten worden. De paus wil morgen weer terugkeren in Rome.

Bush wint

WASHINGTON — Vice-president George Bush heeft volgens opiniepeilingen het tv-debat met Geraldine Ferraro gewonnen. Volgens een **ABC-onderzoek van de 681** ondervraagden vond 42 procent dat Bush had gewonnen en 33 procent hield het op Ferraro. Een kwart kwam tot een onbeslist. Het onderzoek door het dagblad USA Today leverde 48 procent voor Bush op en 39 voor Ferraro.

HOOD RIVER (Oregon)— In de Verenigde Staten is een nieuwe appel-soort ontwikkeld. De "reuze- appel" die op deze foto te zien is weegt ruim drie pond.

Intussen zijn Westduiste wetenschappers dezer dagen bezig met een onderzoek naar de herkomst van de appel. Uit dit onderzoekis komen vast te staan dat de oude Bijbelse gelofte dat Eva de eerste man Adam met een appel verleidde waarschijnlijk niet juist is. Of het moet een kleine, enigszins bittere appel geweest moeten zijn. Want, zo menen de onderzoekers, hoewel er in dat tijdperk diverse vruchten bestonden in dat gebied, de appel valt daar niet onder.

Volgens dit onderzoek zou de appel afkomstig zijn uit Centraal Europa. Het oorspronkelijke woord "apfel" bestond al in het oud-Duits en is niet afgeleid van het Latijns of Grieks, zoals met vele vruchten het geval is

Ñapa

Deze week

VS: plan moet versterkt

Cuba belooft aan Contadora-pact te houden

PANAMASTAD — De Cubaanse militaire adviseurs worden teruggetrokken uit Nicaragua nadat het Contadora-vredesplan door alle partijen is ondertekend, zo beloofde vice-president Carlos Rafael Rodriguez van Cuba die de inhuldiging van de nieuwe Panamese president Nicolas Ardito Barletta bijwoonde. In hetzelfde Panama verklaarde de Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken George Shultz dat dit Contadoraplan moet worden versterkt met controle-maatregelen om te voorkomen dat het een waardeloos vodje papier wordt. Shultz liet verder weten dat andere landen in Midden Amerika ook van mening zijn dat het plan moet worden aangepast. De Cubaanse vice-president op zijn beurt garandeerde dat Cuba zich aan het verdrag zal houden en verwacht dat andere landen dit ook zullen doen. Door de Contadora-groep was 15 oktober als uiterste datum voor aanvaarden of afwijzen van het plan bepaald. Het ziet er naar uit dat het voorlopig echter nog niet rond zal zijn.

Dollar vanmorgen 3,50 in Amsterdam

LONDEN — De dollar begon zijn laatste werkdag in een goede stemming doordat hij ten opzichte van de verschillende andere westerse valuta hoger noteerde. Ten opzichte van de Franse franc steeg hij van 9,5255 donderdag- middag naar 9,5320 vanmorgen en ten aanzien van de Nederlandse gulden kwam er weer een cent bij. Hij sloot donderdagmiddag op 3,4870 en kwam vanmorgen uit op 3,50275 gulden. Het goud daalde in prijs.

China en break-dance

PEKING — De Chinese markt ligt open voor de break-dance-rage. Een overheidsblad heeft er zich het hoofd over gebroken en met de zegen van de communistische partij vastgesteld dat break-dancing door de rode beugel kan. Wel waarschuwde men er voor dat men voor deze tak van bedrijvigheid over soepele spieren moet beschikken.

Drie dagen vóór 1e verjaardag moord op Bishop begint tegen 19 verdachten proces

ST GEORGE'S — Drie dagen voor de eerste verjaardag van de moord op premier Maurice Bishop en diens politieke vrienden op Grenada begint in de hoofdstad van dit Caribische eiland het proces tegen negentien vroegere ambtenaren en militairen die verdacht worden van deze moord. Er waren aanvankelijk twintig verdachten, maar de vroegere politieofficier Ian St Bernard hoeft nu nog niet voor de groene tafel te verschijnen. Uiteindelijk achtte het Openbaar ministerie niet genoeg gronden aanwezig om ook hem aan te klagen voor medeplichtigheid aan de moord op vier ministers en vier naaste medewerkers van Bishop. St Bernard zal zich nog wel moeten verantwoorden voor zijn medewerking aan de militaire coup welke aan het ingrijpen door de Verenigde Staten en Caribische landen in de vorm van een invasie voorafging op 25 oktober.

Brazilië-minister bij Libische leider

TRIPOLI — De Braziliaanse minister van Marine Fred Karam heeft in Tripoli een onderhoud gehad met het Libische staatshoofd kolonel Moammar Kaddafy. Hij overhandigde een boodschap van president Joao Figueiredo waarin de wens tot uiting werd gebracht van een goede ontwikkeling van de onderlinge handelsbetrekkingen.

MENSEN

JULIO IGLESIA stopt met zingen. Hij meent dat hij met zingen "alles" bereikt heeft. Dit besluit van de romantisch zingende Spanjaard zal door zijn publiek, dat voornamelijk uit vrouwen bestaat, zeker niet in dank worden afgenomen. Julio gaat zich nu richten op regie van films, waar hij naar zijn zeggen meer in ziet zitten.

*****

Een MENSENKETEN van 210 kilometer tussen twee plaatsen is een strategie om te protesteren tegen werkloosheid en kernwapens. Deze plaatsen zi n Duisburg en Hasselbach in het Duitse Roergebied. Duisburg is een stad, waar de werkloosheid erg groot is en Hasselbach is de plaats waar een kruisraketten-basis moet komen. Het is tot nu toe de langst gevormde mensenketting. Het vorige jaar werd er een keten georganiseerd van 160 kilometer.

*****

FRANSEN staan bekend om hun wijn, goed eten, damesmode en een aantal kunstuitingen. Een bekend Amerikaans econoom vindt dan ook dat Frankrijk helemaal op de verkeerde weg is in zijn streven een toonaangevende natie te worden op het gebied van nieuwe technologie. Volgens hem is het: "schoenmaker blijf bij je leest". In plaats van een fortuin te investeren in nieuwe technologie zou er een nieuwe industrie moeten worden ontwikkeld op basis van de aanwezige unieke culturele begaafdheden.

*****

Een 40-jarige DIPLOMAAT uit Zambia heeft een vrijheidsstraf opgelegd gekregen van negen jaar wegens heroïnesmokkel. De rechtbank van Haarlen achtte bewezen dat de man 13 kilogram heroïne het land heeft binnengesmokkeld in de dubbele bodem van twee koffers. In het vonnis was rekening gehouden dat de Zambiaan ernstig misbruik heeft gemaakt van de diplomatieke status. De Zambiaanse diplomaat, die in Kenia werkzaam was en op doorreis was naar Londen, houdt vol dat hij de koffers als vriendendienst in Amsterdam moest afleveren. In eerste instantie bleef hij hameren op zijn politieke onschendbaarheid.

*****

De Tsjechoslowaakse dichter JAROSLAW SEIFERT heeft in het ziekenhuis, waarin hij momenteel verblijft in verband met een hartinfarct, gehoord dat de Zweedse Academie hem de Nobelprijs 1984 voor literatuur heeft toegekend. Seifert deelde mee, erg blij en opgetogen te zijn. Voorts deelde hij mee, dat hij niet naar Stockholm zal gaan om de prijs in ontvangst te nemen en er nooit over heeft gedacht wat hij met het geld zal doen.

*****

Een Australische MAN kwam op een ietwat vreemde gedachte toen hij als passagier meevloog van de Philippijnen naar Melbourne. Het vliegtuig-personeel was het al opgevallen dat het toilet al geruime tijd bezet was. Toen een van de bemanningsleden op nader onderzoek uitging, merkte hij dat er rook uit de toiletruimte kwam. Hierop werd de deur geforceerd en werd men geconfronteerd met de 25-jarige australiër die in lichter laaie stond. Bij de eerst volgende landing werd de man met ernstige brandwonden naar het ziekenhuis vervoerd. Over de reden van deze zelfverbranding tast men nog volledig in het duister.

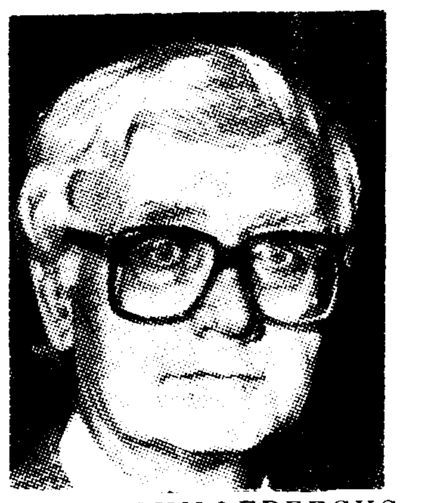
*****

BANKEN gaan de "bank in". In Den Haag zijn er plannen voor het oprichten van een bankiersschool. Gemikt wordt op een school naar Brits model. Londen heeft een vermaarde bankiersopleiding, waar in zes maanden tijd jonge mensen het bankvak zouden kunnen leren. Op dit moment is er nog niet zo'n school in Nederland. Er is een behoefte ontstaan aan zo'n opleiding omdat het bankiersvak steeds meer een specialisme aan het worden is.

*****

De DOOPSGEZINDEN die een evangelisatiecampagne hadden opgezet tijdens de Olympische Spelen in Los Angeles is op een mislukking uitgelopen. Ze kregen minder toeloop dan ze verwacht hadden. Tijdens de Spelen waren ze neergestreken in een huis bij het Coliseum, het belangrijkste stadion. Het doopsgezinde programma was een onderdeel van een grootscheepse evangelisatiecampagne in Los Angeles. Hierbij waren ruim 16000 personen betrokken. Tot de voorbereiding behoorde een bijeenkomst, waar de atleet Carl Lewis getuigenis van zijn geloof aflegde.

*****

Dr. E. SCHILLEBEECKS, rooms-katholiek theoloog heeft verantwoording moeten afleggen bij de Vaticaanse Congregatie voor de geloofsleer, die waakt over de zuiverheid van het rooms-katholieke geloof. Het is de derde maal dat het Vaticaan tegen Schillebeecks een proces heeft aangespannen. Bij vorige gelegenheden is het niet tot een veroordeling gekomen. Die kans acht Schillebeecks deze keer wel aanwezig. Het Vaticaan onderzoekt nu het boek "Kerkelijk ambt" uit 1980. Daarin bepleit de theoloog de mogelijkheid dat in bepaalde uitzonderlijke gevallen een leek kan voorgaan in de eucharistie. Schillebeecks behoort tot de progressieve roomskatholieke theologen, die betrokken zijn bij het internationale theologisch tijdschtift "Consilium". Reeds twee redactieleden zijn door het Vaticaan veroordeeld.

*****

Een groep van 94 WALVISSEN heeft zich zaterdag op het strand gestort van het Amerikaanse Cape Cod. Leden van de plaatselijke dierenbescherming hebben de dieren, die in noodstrijd verkeerden, met injecties uit hun lijden verlost. Walvissen die op het land terecht komen hebben geen overlevingskans. Wat de dieren tot deze zelfmoord brengt, is niet bekend. Volgens één theorie kan het komen doordat de leider van de groep ieder gevoel voor richting is kwijt geraakt en zijn groep naar het stand leidt. Het verschijnsel komt ook bij dolfijnen voor.

*****

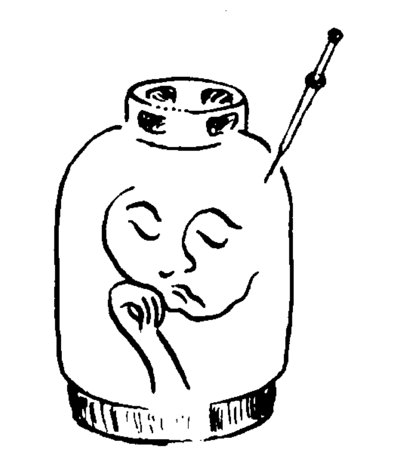
Er is een gebrek aan SPERMA-DONORS in Nederland. Vooral aan donors van Surinaamse, Indonesische, Turkse en Marokkaanse afkomst. Daarom start het Academisch Ziekenhuis Leiden met een wervingscampagne. Het ziekenhuis houdt zich nu tien jaar bezig met kunstmatige inseminatie met donorsperma om een echtpaar waarvan de man onvruchtbaar is, aan een kind te helpen. De laatste twee jaar groeit vooral de behoefte aan kunstmatige inseminatie bij niet Nederlandse vrouwen. Oorzaken daarvan zijn dat de taalbarrière wordt overwonnen en de culturele en religieuze weerstand aan het slijten is. Een goede gezondheid is de enige eis die aan de donor wordt gesteld en de identiteit van de donor blijft geheim. Hiermee voorkom je dat kinderen later naar de donor gaan zoeken. Waar men wel rekening mee houdt, is met erfelijk bepaalde uiterlijke kenmerken, zoals bijvoorbeeld een huidkleur. Ook wordt bij voorkeur het zaad gebruikt van een donor die wat dat betreft het meest lijkt op de echtgenoot.

*****

Een Westduitse vrouw van 56 jaar zit met een rekening van 100.000 mark als gevolg van een beet van haar kat. De politie van Wuppertal vertelde dat DE KAT in de auto van de vrouw was achtergelaten terwijl zij boodschappen was gaan doen. Toen zij terugkwam zette het dier zijn tanden in haar bij het wegrijden. De vrouw verloor de macht over het stuur, ramde een geparkeerde auto en vernielde een worstkraam, die een kraam voor gebakken vis meetrok en de man erin overgoot met kokende olie. Een voorbijganger van 21 jaar viel flauw en de auto van de vrouw was rijp voor de schroot. Een politieman bracht vrouw - en kat - naar huis.

*****

KOSECHA

—I kiko t'e problema?—
Wel dòktu, dòktu sa,
mi ta sintimi un moda,
mi mes no por bisa kon;
dòktu sa, laf;
manera un bòter di gas
yená ku nada, blo bashí.

—Laganos ban mira'nto
kiko por ta e pakiko.
Kon ta bai k'e komementu?—
Manera hos ta trek, dòktu!
—E drumimentu awor?—
Sosegánan aki, dòktu!
—Ta bai di kurpa regular?—
Trankilísimo dòktu!
—Wel nos ta kuminsá k'un angua
pa yena e bòter ku sentebú!—

OPI (38-84)
(Organisashon Planifikashon Independensha)

Carla ster in musical

LONDEN — Elf Whippets waren geselecteerd voor de auditie voor de musical The hired man. Dat is een Hazewind van gekruist ras. Op het toneel stonden de spelers. De bedoeling was uit te maken wie van de honden de ster zou worden in deze musical. De jankers vielen onmiddellijk uit de boot en ook de honden met podiumangst. Een van de honden werd geschrapt omdat hij bij het zingen van de acteurs inviel. Een andere hond bleek te zeker van zichzelf te zijn en sleepte een der artiesten bij zijn broekspijp over het toneel. Uiteindelijk kwamen er drie Whippets uit de bus die de rol bij toerbeurt gaan vervullen. Zei een van de gelukkige eigenaressen: Carla is een rustige, gehoorzame hond. Ik hoop niet dat ze sterallures gaat vertonen.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thode, Laureen Ravelli-Schenk, Hanneke van Kouwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur.
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis. tel.: 3072.

SABA:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl 24.00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Heer Bommel en de Vergelder

Door Marten Toonder

01587 — Heer Bommel was op weg naar de uitgang, toen hij werd ingehaald door Steenbreek.

"Ik begrijp," zo sprak deze, "dat u de eigenaar bent van het koffertje, dat men de Vergelder noemt. Is dat juist?"

Heer Ollie tastte haastig in zijn zakken en haalde zijn papieren te voorschijn.

"Het patent en zo," zei hij. "Van heer Dorknoper gekregen, u weet wel, zodat ik de baas ben. Ik ben de verkoper van de Vergelder, bedoel ik; hoewel heer Bigbus eigenlijk mijn verkoper is, die er niets aan doen kan."

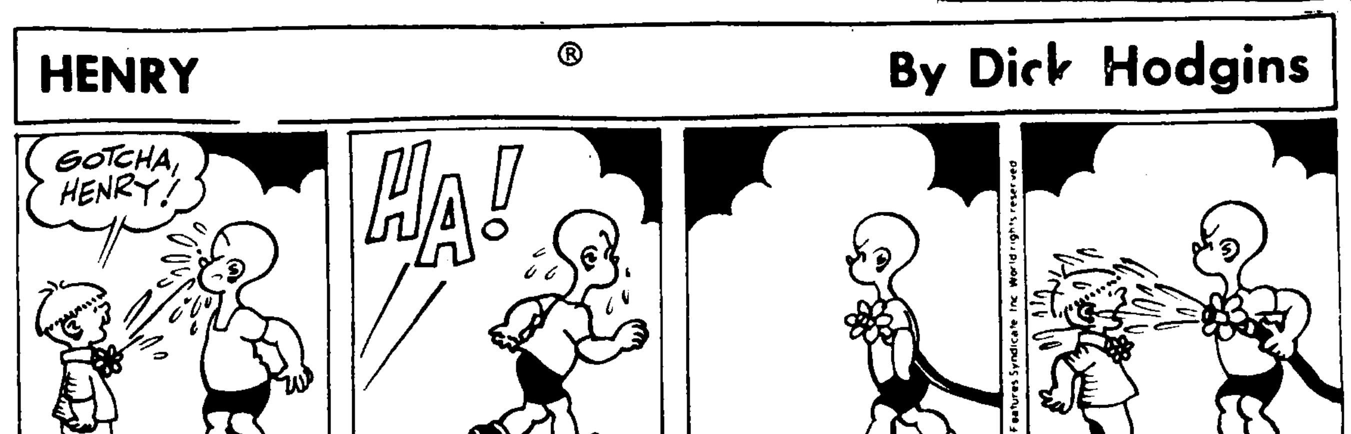
"Juist; net wat ik dacht," hernam de heer Steenbreek. "Ik wil zaken met u doen, OBB. Uw patent is nieuwer dan dat van Sickbock en het berust op andere elementen, hoewel het idee afgekeken is van het zijne. Jammer; het eerste idee heeft ons miljoenen gekost. Maar ja, zaken zijn zaken. Ik wil uw Vergelder kopen. Hoeveel?"

Heer Bommel zweeg. In de eerste plaats wist hij niet zo gauw een getal te bedenken, en in de tweede plaats was zijn oog op de helikopter gevallen, die voor de ingang stond. Het was echter niet het toestel, maar de uitgestegen inzittenden, die hem sprakeloos maakten. Het waren de heren Gisoe en Zwederkoorn, en hoewel de eerste glimlachte, was het toch duidelijk dat ze niet vrolijk waren.

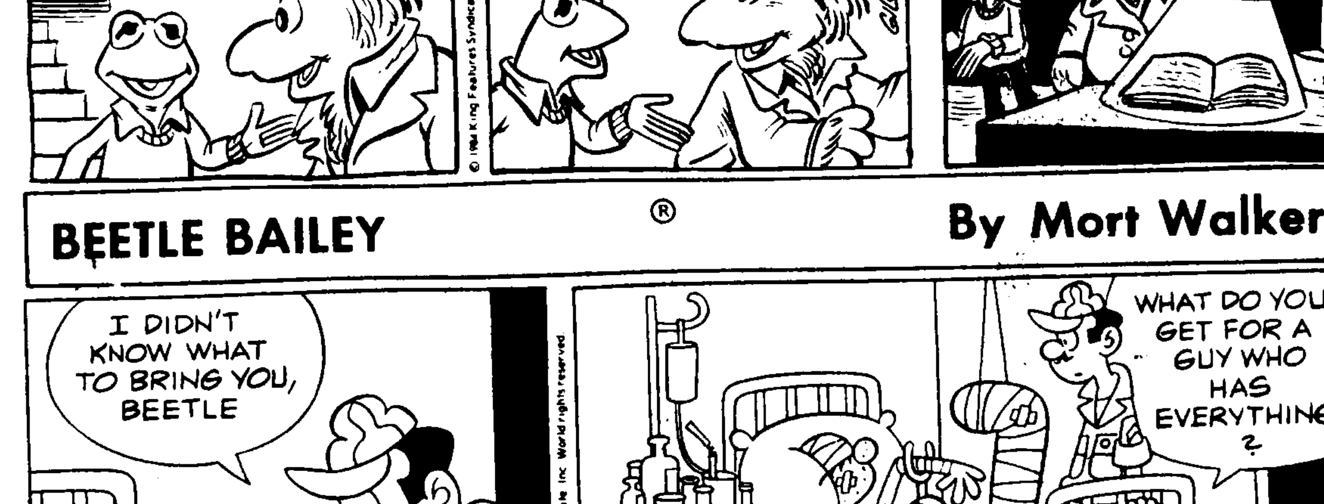
"Hoeveel?" drong Steenbreek aan, maar omdat hij een geoefend zakenman was, zweeg hij en trok zich een weinig terug toen hij de naderende vreemdelingen zag.

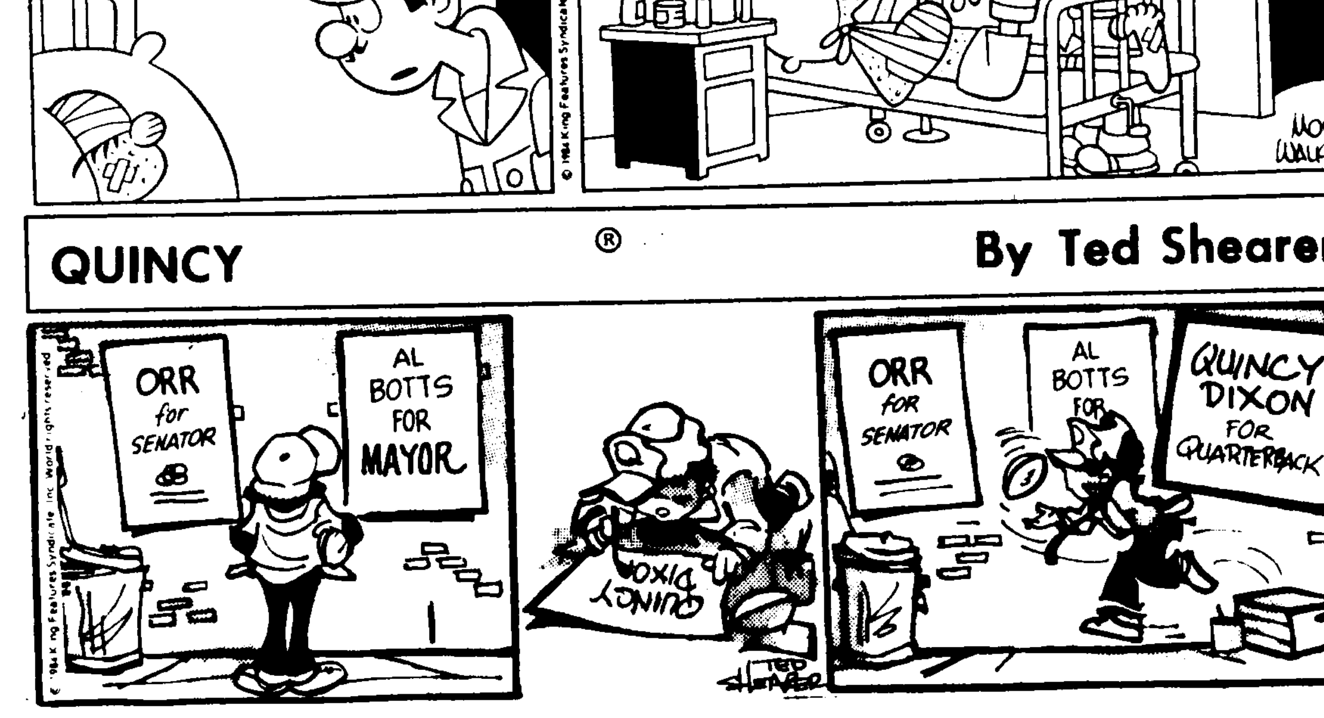
"Verontschuldiging," sprak Hitoto Gisoe. "Heeft de heer Bommels het nietswaardige artikel laten inschrijven onder zijn eerwaarde naam? Het werkte niet, en ik, buitenlander, vraag me af waarom het niet gevoed is."

"Zijn de papieren in orde?" snauwde meester Zwederkoorn. "Ons geduld is op."

NAAM BETICO CROES NERGENS VERMELD

Min Rozendal: onnodig veel aandacht verkwist

Publicaties Ashby niet schadelijk voor Antillen

WILLEMSTAD— "Naar mijn mening kan wat in dit rapport staat de Antillen, Curaçao, Bonaire of Aruba, noch geen enkele persoon enige schade berokkenen", verklaart minister Frank Rozendal als tweede vice- premier. Hij beschouwt de door Betico Croes zelf gegeven verklaringen waarin Croes ontkent schadelijke uitingen gedaan te hebben over Curaçao en Bonaire dan ook als sluitstuk van dit hoofdstuk. Aldus Rozendal in een communiqué.

Hij vindt dat het hier een kwestie betreft die onnodig veel aandacht geniet en waarmee vooral op te emotionele wijze omgesprongen is. Reeds is aangekondigd dat er onderzoek zou komen in deze kwestie en dat er een onderzoek geweest is. De minister vond het evenwel nodig enige uitleg te geven over de feiten.

Het betreffende rapport noemt hij een "vod" dat uit ongeveer acht pagina's bestaat. In deze acht pagina's worden acht regels gewijd aan de Antillen en hij citeert:

Just a few miles off the coast of Venezuela are the highly strategic Dutch islands of Aruba, Bonaire and Curaçao. This group, part of the Netherlands ntilles, refincs an average of 588 thousand barrels of oil per day— mainly for export to the United States.

Tot aan deze vier regels constateert de minister geen enkel probleem. Het probleem is vervat in de volgende vier regels:

Cuban subversive efforts have recently been directed at union members and young leftists on the island of Curaçao and Bonaire, while the visit of Soviet "research ships" to Curaçao became so frequent that the Dutch government ordered the Russians to limit such calls to one per month.

Dit laatste zou dus gebaseerd zijn op de verklaringen die Betico Croes aan Timothy Asby gedaan heeft in de VS. "Nergens in het rapport", verklaart minister Rozendal, "wordt de naam van Betico Croes genoemd". Hij beaamt wel dat er diverse pogingen zijn ondernomen om de Cubaanse ideologieën te introduceren, "maar of die pogingen inderdaad gelukt zijn is weer wat anders".

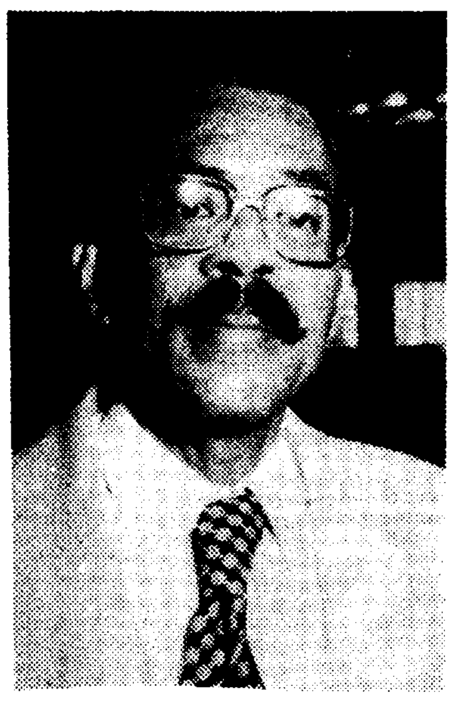
Een andere fout die hij in de geciteerde regels constateert is dat Nederland opdracht gegeven zou hebben aan Rusland om het aantal "research- schepen" te limiteren tot eens per maand. Volgens Rozendal is dit niet juist, omdat dit verzoek van Nederland aan de USSR geplaatst is op aandringen van de Antilliaanse regering.

Deze "Council for Interamerican Security" waarvan Ashby deel uitmaakt heeft volgens Rozendal geen enkele invloed op het leven aldaar. En dat hoewel de naam die indruk zou kunnen geven, het hier niet om een staats- bedrijf gaat. "Wat Ashby in zijn rapport schrijft is bestemd voor zijn clienten en kan dus geen schadelijke invloed hebben op de Antillen", aldus de minister.

"Ik geloof niet dat een investeerder die geinteresseerd is in investeringen zich laat beinvloeden door vier regeltjes waarvan er twee niet correct zijn, in een rapport. De investeerder komt zelf naar Curaçao, komt zelf naar de Antillen om het een en ander uit te zoeken", meent Rozendal.

De Amigoe nam contact op met ex-redacteur Paul Comenencia in Washington, die het bewuste interview afgenomen had met Ashby, waarin deze verklaarde de gegevens over Cubaanse infiltratie van Betico Croes te hebben vernomen. Comenencia legde uit dat Ashby voor een opdrachtgever werkt en periodiek "special reports" uitgeeft over diverse landen in de regio. Hij brengt ook advies uit aan Amerikaanse bedrijven die in het Caribisch gebied willen investeren, in het kader van het Caribbean Basin Initiative.

De samenstellers van deze "reports" kunnen dan ook als deskundigen op hun gebied worden beschouwd en fungeren niet zelden als informatie- bron voor het State Departement, bleek uit de uitleg van Comenencia. De kringen die van de potentiële investeerders die gezien de ervaring die de samenstellers hebben, geen reden hebben om te twijfelen aan de inhoud ervan.

MINISTER FRANK ROZENDAL ..."vod"...

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot half bewolkt met in de nacht- en ochtenduren een enkele plaatselijke bui. Matige wind overdag met af en toe vrij krachtige oostenlijke wind. OVERZICHT. In het Caraïbische Gebied bevinden zich momemteel geen storingen die op het weer van de benedenwindse eilanden van betekenis zijn. In de komende 24 uur wordt weinig verandering verwacht in het huidig weerbeeld.

ALFAL-deelnemers:

Congressen van groot belang voor Antillen

WILLEMSTAD— Het driejaarlijkse Internationale Congres van de "Asociación de Lingüística y Filología de Amérika Latina" (ALFAL) vond dit jaar in de Dominicaanse Republiek plaats. Van 17 tot 21 september kwamen ligüisten, docenten en literatoren uit Amerika, Spanje, de Canarische Eilanden en Duitsland bijeen om van gedachten te wisselen over de taalkundige problematiek van het Spaans, het Portugees en de talrijke inheemse talen. Ook de Nederlandse Antillen nam deel aan dit congres.

Naar de Antilliaanse afgevaardigden, de heren Lourents en Joubert, in een persbericht stellen, is het voor de Nederlandse Antillen een "must" om dergelijke congressen bij te wonen. Dit blijkt volgens hen vooral uit de interesse die collega's docenten en lingüisten voor ons polyglotte land en de moedertaal papiamentu aan de dag legden. Voor velen, aldus het persbericht, was het een openbaring "native speakers" van de meest ontwikkelde creoolse taal te ontmoeten en deze taal te horen. Volgens Lourents en Joubert heeft het ALFAL- lid de heer Enrique Goilo in deze baanbrekend werk verricht. Diens werken, de door hem gevoerde correspondentie met buitenlanders en zijn deelname aan congressen hebben het Papiamentu tot ver buiten onze grenzen bekendheid gegeven.

Het congres was gewijd aan ***Pedro Henríquez Ureña*, de grootste taalkundige van Dominicaanse bodem**, wiens 100- jarige geboortedag werd herdacht. De ruim 80 lezingen die op het vijf dagen durende congres werden verzorgd, stonden over het algemeen op hoog peil, aldus het schrijven van Lourents en Joubert. De onderwerpen behelsden miniem schijnende taalfenomenen als de nieuwe vrouwelijke uitgangen van Spaanse woorden ter aanduiding van activiteiten die tegenwoordig niet alleen door mannen, maar ook door vrouwen verricht worden. Verder ook grote projecten van de ALFAL, zoals de vastlegging van het Algemeen Beschaafd Spaans van verschillende Spaans sprekende steden zoals Madrid, Sevilla, Caracas, Mexico- City en Buenos Aires, aldus de heren Lourents en Joubert die tot slot van hun persbericht het Curaçaose Bestuurscollege bedanken voor de vrijstelling van dienst om het congres bij te kunnen wonen en het Bureau Cultuur en Opvoeding en het Cultureel Centrum Curaçao voor de tegemoetkoming in de reis- en verblijfkosten.

Heiligers: jaar lang onder zware psychische druk

Directie Amigoe ontkent wegwerken hoofd-redacteur

WILLEMSTAD— "De Amigoe ontkent dat de directie de heer Heiligers wenst te ontslaan, doch erkent dat dit ter sprake is gekomen naar aanleiding van een brief van de heer Heiligers aan de aandeelhouders van de Uitgeverij Amigoe nv, waarin de heer Heiligers valselijk de directie van de Uitgeverij Amigoe nv aanvalt". Aldus verklaarde de directie van het krante- bedrijf vanmorgen bij monde van de advocaat mr Zielinski. De advocaat kwam met deze stellingen als reactie op het verweer van Amigoe- hoofdredacteur Frans Heiligers. Heiligers heeft ontbinding van contract aangevraagd als gevolg van het feit dat de directie hem het werken "onmogelijk probeerde te maken." Rechter mr Pietersz buigt zich over de van beide partijen verschafte informatie en hoopt binnen iets meer dan een week tot een besluit te kunnen komen.

Als belangrijkste bewijs voor deze pogingen tot het wegwerken van de hoofdredacteur, voerde **de Heiligers een brief aan van** één van de directie- leden waarin duidelijk gesteld werd dat reeds besloten was dat de "hoofdredacteur niet meer houdbaar was" en dat reeds voorzien was in zijn vervanging, in de persoon van een redacteur in dienst van het blad.

De hoofd- redacteur, die op non-actief gesteld is, zei in zijn verweer al vanaf november vorig jaar de eerste tekenen te hebben gezien van het proces dat ingegaan was om hem "het leven zuur te maken" als hoofd- redacteur. "Een jaar lang een zware psychische druk naast de toch al **veeleisende taak van een hoofd-** redacteur, voortdurend het zwaard van Damocles boven je hoofd, een periode waarin mijn werk steeds minder ook mijn hobby was en waar men zich steeds meer gaat hinderen aan aspecten als een veel te laag salaris en overwerk die niet wordt uitbetaald", verklaarde Heiligers.

Dit bracht hij naar voren om te illustreren waarom hij schadevergoeding vraagt van twee jaar inkomen. Advocaat Zielinski van de tegenpartij vindt dit "onzuiver gebruik" van de wettelijke regeling voor ontbinding van contract. "De Amigoe heeft geen bezwaar tegen het beeindigen van de dienstbetrekking met de heer Heiligers, doch verzet zich tegen de betaling van enige vergoeding", stelt de advocaat in deze. De advocaat vindt bovendien dat de argumenten van Heiligers zijn vordering niet dragen.

De hoofd- redacteur voerde diverse voorbeelden aan van pogingen van een der directie- leden om "zijn stempel te drukken op de inhoud van de krant". Hij haalde diverse gevallen aan, waaruit blijkt dat bovendien naar zijn mening de directie bij herhaling de onlangs aangenomen redactie- statuut met de voeten trad, "lopende afspraken doorkruist" en "stuurde regelrecht aan op een conflict met de hoofd- redacteur".

Het argument dat het bedrijf niet in een financiële positie verkeert om aan de gevraagde vergoeding te voldoen, vindt de hoofd- redacteur niet steekhoudend. Hij verwees naar verklaringen van de directie zelf dat het bedrijf in vrij goede financiële positie verkeert, wat onder andere ook mogelijk maakte dat een forse lening aangegaan werd voor het aanschaffen van een computer- systeem voor de krant.

Mr Zielinski had hier als weerwoord op dat Heiligers "verblind is door vergoedingen die aan anderen uitgekeerd zijn" en insinueerde dat de hoofd- redacteur dit geld zou aanwenden voor een vervolg- studie. Hij wees er ook nog op te beschikken over bewijzen dat de hoofd- redacteur al benaderd zou zijn en zelfs gesolliciteerd heeft naar functies bij andere bedrijven, waaronder het ANP.

Heiligers zelf legde uit dat dit sollicitatie- proces spaak liep toen afgezien werd van plannen voor opzet van een Antilliaans bureau in plaats van het ANP, en legde correspondentie over waaruit dit op te maken was.

Expositie van Curaçaose schilder

WILLEMSTAD— Op 20 oktober om acht uur 's avonds vindt de opening plaats van de expositie van schilderijen en tekeningen van de jonge Curaçaose kunstenaar Kim Daniel Vlaun. De expositie wordt gehouden te Libertas, Scharlooweg 61. Kim Daniel Vlaun die in 1955 geboren is op Curaçao vertoonde al op zeer jeugdige leeftijd artistieke talenten. Van 1975 tot 1977 bezocht hij de plaatselijke kunstacademie, maar vond geen bevrediging in de studie. Hi besloot toen naar Puerto Rico te gaan waar hij enkele jaren aan het "Fine Arts College" schilder- en tekenkunst studeerde. Binnenkort zal hij een studie beginnen aan het "Pratt Institute" in New York, waar hij zijn "Master Degree in Fine Arts" hoopt te behalen. Pratt Institute is een van de beste kunst-opleidingen. Kim is niet alleen artistiek begaafd op teken- en kunstgebied, maar ook op muzikaal gebied. Aan het "Conservatory of Music" te Puerto Rico behaalde hij een "Bachelor Degree in Composition. Op de expositie zijn werken te zien van 1968 tot en met 1984. De openingstijden zijn: Op 21 oktober van tien uur tot vier uur. Van 22 tot en met 26 oktober van negen uur tot twaalf uur en van twee uur tot vijf uur. Op 27 en 28 oktober van tien uur tot vier uur.

Wereld Voedseldag:

Aandacht door open dagen, voorlichting en film

WILLEMSTAD— Het eilandgebied Curaçao zal door middel van voorlichting op alle scholen, open dagen bij de verschillende instellingen en een film via Tele- Curaçao, dit jaar de aandacht vestigen op de Wereld Voedseldag.

Zoals bekend heeft de FAO in 1981 de datum 16 oktober uitgeroepen tot de "World Food Day": een dag van bezinning over het wereldvoedselprobleem en de voedselproblemen in eigen land. Het eilandgebied Curaçao heeft, in het besef dat de agrarische sector en de voedselproblematiek elementair is voor elke samenleving, besloten te participeren aan de Wereld Voedseldag, zo stelt een persbericht afkomstig van de Public Relations afdeling van het eilandgebied.

De Dienst LVV heeft in samenwerking met verschillende andere instanties een programma van activiteiten opgesteld om het publiek in aanraking te laten komen met zijn agrarische situatie en voedingsgewoonten. Rond 16 oktober zal er op alle scholen voorlichting worden gegeven door middel van een lesbrief.

Verder staan er verschillende open dagen op het programma. Op zondag 14 oktober is er een open dag op Soltuna van negen uur 's morgens tot vier uur 's middags waarbij de bozoekers de gelegenheid hebben nader kennis te maken met moderne tuinbouwtechnieken. Op zondag 21 oktober is er een open dag bij de LVV op Klein Kwartier, van tien uur 's morgens tot vier uur in de middag. Hierbij wordt de nadruk gelgd op de ontwikkelingen op het gebied van Veeteelt en Visserij. Op beide dagen zijn er lezingen over de technische aspecten van de agrarische sector en over de voedingsgewoonten op ons eiland. Ook is er gelegenheid tot expositie voor handelaren in grondstoffen en hulpmiddelen voor landbouw en veeteelt. Voor het publiek is er uiteraard de mogelijkheid om lokale versnaperingen, hapjes, drankjes en lokale recepten te verkrijgen. Op 19 oktober wordt het programma afgesloten met een film over de agrarische sector en voedselvoorziening op ons eiland via Tele- Curaçao, aldus het perscommunique.

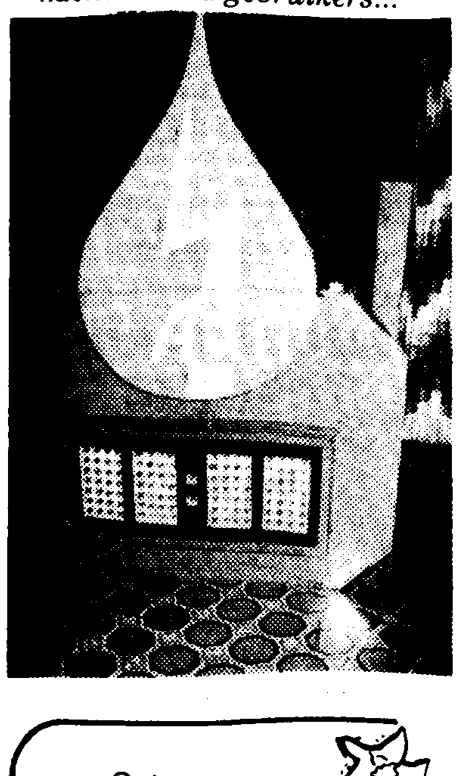
Hernandez over betaal-probleem:

Waterverbruikers hebben soms jaar achterstand

WILLEMSTAD— Het eilandsraadslid Donald Hernandez wil van het Bestuurscollege weten of deze op de hoogte is van het feit dat er veel aanmaningen bij de KAE de deur uitgaan naar abonnees die soms een achterstand hebben van meer dan een jaar.

In een schrijven naar het Bestuurscollege stelt Donald Hernandez enkele vragen over de waterrekening- problematiek. Indien het Bestuurscollege op de hoogte is van bovenstaand feit, zo stelt Hernandez, dan wil hij weten waarom het BC hier opdracht toe gegeven heeft. Mocht het Bestuurscollege een negatief antwoord geven dan wil Donald Hernandez weten wie er dan wel opdracht toe gegeven heeft.

Wat Hernandez verder wil weten is of de dienst of diensten die deze rekeningen versturen het een en ander van te voren nagaan aangezien er verschillende mensen aanmaningen ontvangen voor rekeningen die zij al lang betaald hebben. Hernandez voegt hier de vraag aan toe wat voor stappen het Bestuurscollege denkt te nemen om zulke fouten te voorkomen. Tot slot van de vragenlijst wil Donald Hernandez van het BC weten of deze van plan is om het water af te sluiten van diegenen met een grote schuld.

KAE ..achterstand gebruikers...

Japanse prenten

WILLEMSTAD— Op 24 oktober vindt er in het Curaçaose museum om half negen 's avonds de opening plaats van de expositie van Japanse prenten.

Dame ontkomt aan verkrachter

WILLEMSTAD— Het is een dame gelukt door hevig tegenstribbelen te ontkomen aan een poging tot verkrachting. De dame had een lift geaccepteerd van een voor haar onbekende man die haar van Koraal Specht naar Groot Kwartier zou brengen. Onderweg stopte de man echter bij een fabriek in Brievengat en probeerde haar te verkrachten. Dit is hem niet gelukt omdat de dame kans zag de benen te nemen. De politie stelt een onderzoek in naar de dader. De politie wil er nogmaals op wijzen geen "lift" te accepteren van personen die onbekend zijn. Er kunnen zo als in het geval van deze dame nare gevolgen aan zo'n lift zitten.

Pompstation beroofd

WILLEMSTAD— Een gasoline-verkoper van het pompstation aan de Cas Coraweg keek vreemd op, toen hij plotseling een man voor zich zag staan met een mes. De man maakte stekende bewegingen in zijn richting, waardoor de gasoline-verkoper een ogenblik van schrik stil bleef staan. Hierop rukte de man de geldtas weg, sprong in een auto en reed weg.

Molesteerder in been geschoten

Dame lastiggevallen en mishandeld door ex-vriend

WILLEMSTAD— De man M., die vrijdag constant zijn ex- vriendin lastig viel en geprikkeld was door haar weigeren de relatie te hervatten, kalmeerde pas toen een politie- agent die erbij geroepen was hem in de bovenbeen schoot. De man is opgenomen in het ziekenhuis.

De dame heeft het gebeuren aangegeven bij de recherche. Ze verklaarde dat ze op het strand benaderd was door M., die er op aandrong om weer een relatie te beginnen. Hoewel ze hem afwees en negeerde bleef M. aandringen.

Hij meldde zich 's avonds, tegen acht uur weer thuis bij de dame en viel haar weerom lastig. Zij ging van het huis weg om hem te ontlopen, maar hij volgde haar tot op de Jan Noorduynweg. Daar liep de spanning zo hoog op dat de man op een gegeven moment de vuisten op haar insloeg.

Er stopte een auto langs de weg en de bestuurder informeerde wat er gaande was. M. vertelde de de bestuurder dat hij zich met zijn eigen zaken moest bemoeien, waarop de auto weer wegreed. De man ging door met het mishandelen van de dame; hij probeerde haar onder andere met een schroevendraaier te steken, totdat er een tweede auto stopte. De bestuurder van deze auto liet zich niet afschrikken door de agressieve houding van M., maar haalde een politieagent erbij.

Deze beval M. om zich rustig te houden, maar werd plots aangevallen. De agent trok toen zijn dienstwapen en schoot M. in zijn linkerdij. M. liet toen de schroevendraaier vallen. Hij werd naar het ziekenhuis gebracht met een vleeswond door het schot en is opgenomen. Proces verbaal wordt opgemaakt.

Aanhoudingen diefstallen

WILLEMSTAD— De 26- jarige autowasser N.B is aangehouden in verband met een inbraak in een pand aan de Scharlooweg. Ook werd de 31- jarige J.G. aangehouden, omdat hij betrokken was geweest bij een inbraak in een kamer van Hotel "Las Palmas". Een gestolen televisietoestel is de vrouw B.E. noodlottig geworden. De politie die het toestel bij haar thuis aantrof nam haar mee naar het politiebureau voor verder verhoor.

Dader overval gepakt

WILLEMSTAD— De recherche heeft de man E.G. aangehouden, die eerder deze week bij een poging tot inbraak een 80-jarige man met een mes ernstig verwondde. Toen de bejaarde man E.G. in zijn huis aantrof die uit was op minder goede bedoelingen verzette hij zich heftig hiertegen, hetgeen hem een sladaderlijke bloeding opleverde, waarvoor hij naar het ziekenhuis werd overgebracht.

„Ketting dief" ingesloten

WILLEMSTAD- Door de recherche is de 22- jarige O.F. aangehouden. Op 28 september wandelde hij een van de zaken van Spritzer & Fuhrmann binnen en deed voorkomen alsof hij een serieuze koper was. Op het moment dat de verkoopster hem een gouden ketting liet zien, trok hij haar de ketting uit handen en vluchtte de zaak uit. De waarde van de ketting was 640 gulden.

NEW DELHI — India is bezorgd over een mogelijke nucleaire bedreiging van Pakistan, welk land berichten over mogelijke Indiase voorbereidingen voor een preventieve aanval [illegible] India meent dat Pakistan jaagt op het ontwikkelen van kernwapens, maar Pakistan houdt vol dat de atoomenergie slechts voor vreedzame doeleinden is.

Motorrijder bij val zwaar gewond

ORANJESTAD — De politie verleende assistentie aan de toerist F.K. (38) die van een motorfiets viel. Bij het nemen van een bocht op de Malmokweg verloor F.K. de macht over het stuur en ging tegen de vlakte. Per ambulance werd hij naar het ziekenhuis gebracht waar geconstateerd werd dat hij de rechterschouder, sleutelbeen en ribben gebroken had. De schade aan de motorfiets bedraagt 250 gulden.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

...

BIOSCOPEN
BOULEVARD: 20.30 uur *Romancing the stone* (14 jr.); 24.00 uur *Een hete zomer met Vanja* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Risky business* (18 jr.).

...

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Cruz, tel.: 28028; San Nicolas: Lucas, tel.: 45119.

...

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter A.S. Ridderstap, Sta. Cruz 362, tel.: 28017.
San Nicolas en Savaneta: dokter C.E. Zaandam, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via Hospitaal, tel.: 24300.

...

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288 / 25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020 / 48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

...

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

...

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

SPORT
DOMINO: 19.00 uur sel. FCCA vs sel. Arubus - Club Universal, Pos chiquito.

ARUBA WEIGHTLIFTING ASSOCIATION (AWA): 19.30 uur gewicht- hefkamp - Sportcentrum Noord.

BASKETBALL: 19.00 uur **(Jr.-kl.)** Don Bosco Rebels vs SV Aguila; 20.00 uur **(B-kl.)** Winston Rebels vs SV Aguila; 21.00 uur **(A-kl.)** Aruba Concorde Hotel vs Panama Rebels - Sporthal.

ARUBA DOMINO BOND: 19.30 uur NWIWA vs Trappers - Pedro's Palace; Noord Stars vs Old Parr - Dep. Stadion.

...

ZATERDAG
DIVERSEN

SPORT
TENNIS **(jeugd-clinics o.l.v. de heer Eddy Ras)**: 08.30-15.00 uur te Eagleclub.

ASV TRAPPERS: 15.30 uur finale biljarttoernooi - Kwihi Inn vs Lucky Strike - clubgebouw.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00-18.00 uur; zondag 10.00-18.00.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00 / 13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandagmiddag van 14.00-18.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-17.00 uur; woensdag van 08.00-12.00 / 14.00-19.00 uur; donderdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00 / 13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00 / 13.00-16.30 uur.

...

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Fat Albert; 18.00 The Smurfs; 18.30 Telenovela: Chispita; 19.15 Telenoticias; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Directe uitzending baseball World Series; 23.00 Repiticion Telenoticias; 23.15 Sluiting.

ZATERDAG: 13.00 Directe uitzending baseball World Series; 16.00 Club PTL: 17.00 Matinee (Django); 18.30 Programa Rode Kruis; 19.00 Programma RVD; 19.30 The A-team (Harder than it looks); 20.30 National geographic; 21.30 Santo Domingo invita; 22.30 Estreno (Invasion from Mars) 23.45 Sluiting.

Donaties voor liefdadige verenigingen en studiebeurs

Aruba Bank betrekt 5e vestiging

ORANJESTAD — Met een daverend applaus werd de mededeling van managing director van Aruba Bank Bryan James door de aanwezigen begroet dat aan de negen- jarige Magaly Kelly, die de opening van de nieuwe Aruba Bank- branch aan de L.G. Smith Boulevard zou verrichten, een studie- beurs van vier jaren werd aangeboden. Zij kan daarmee — wanneer zij ouder wordt — aan elk college in de Verenigde Staten gaan studeren op kosten van de bank. Mevr. F. van der Biest- Eman — wier echtgenoot 59 jaar geleden Aruba's eerste bank- instelling oprichtte — overhandigde aan Magaly deze schriftelijke toezegging. Hierna knipte Magaly het lint door en met de woorden "Ik wens Aruba Bank alle succes toe voor de toekomst" was de opening van de vijfde vestiging van de bank op Aruba een feit. Voorts ontvingen vertegenwoordigers van zes liefdadigheids- instellingen een bijzondere schenking van Aruba Bank. Dit gebeurde in plaats van het voeren van een openings- feest.

Voordat de officiële opening plaats had, gaf managing director John (Boy) Eman een uiteenzetting over de geschiedenis van de bank die volgend jaar haar zestigste verjaardag gaat vieren. In de loop der jaren hebben vijf andere banken zich op Aruba gevestigd, die alle filialen zijn van buitenlandse multi- nationale banken of te wel bijkantoren, terwijl de Aruba Bank de enige bank van Aruba is gebleven waarvan alle aandeelhouders Arubanen zijn.

Uit het jaaroverzicht — dat morgen in de Amigoe wordt gepubliceerd — blijkt dat de Aruba Bank vooral de afgelopen twee jaren goede vooruitgang heeft geboekt in alle facetten van het bank- bedrijf. De heer Eman noemde als belangrijkste tekenen van deze groei het vertrouwen dat de klanten en de Arubaanse gemeenschap in de bank stellen. Een ander belangrijk onderdeel van deze groei is de inzet van het personeel voor het verlenen van goede service aan de klanten. "We zullen blijven groeien', aldus Boy Eman, "wel niet zoveel als de afgelopen twee jaren, maar de groei zit erin. Dat het dit jaar niet zo snel gaat, komt mede door de devaluatie van de bolivar doordat er minder Venezolaanse bezoekers zijn en door de economie van Aruba".

Met nadruk verklaarde de heer Eman dat de Aruba Bank voorstander is van aparte status voor Aruba, voorstander van de verdeling van goud- en deviezenvoorraad en ook voorstander van een eigen Arubaanse munt. "Zoals mijn vader 59 jaar geleden vol vertrouwen voor Aruba aan de slag ging, zo zullen wij dat blijven voortzetten", zei hij.

De directie van de Aruba Bank zette nog uiteen dat de nieuwe branch geopend werd om diensten uit te breiden voor de groeiende klanten- kring. Vooral in het industrie- gebied, de vrije zone en de klanten in de strand- gebieden. Dit kantoor vormt echter een begrip van ons consumenten- centrum. Het complex aan de L.G. Smith Boulevard, de volledige consument- en krediet- afdeling alsmede Eman Travel. Als volgend jaar de tweede fase is voltooid, zal deze ook omvatten de Aruba Bank Assurantie- afdeling, het Aruba Bank Visa Mastercard- bedrijf en een autobank.

Met nadruk werd gesteld dat de Aruba Bank, die zijn vijfde nederzetting op Aruba in gebruik nam, op volledige inzet mikt voor de toekomst van Aruba, in het verleden, heden en toekomst. De directie maakte bekend dat het geen tijd is geld uit te geven voor feesten, daarom werden bijzondere schenkingen gedaan aan: Stichting Reclassering en Kinder- bescherming (Herman Kuiperi), FAVI (mevrouw Pronk), Geestelijk Gehandicapt Kind (Christina van den Berg- De Freitas, Meals on Wheels (heer Viapree), Stichting voor de Doven (mevrouw Joan Coroenel) en Faith Revival Center (heer Alberga).

De heer Tito Feliciana — tot nu toe assistent hoofdkassier op het hoofdkantoor — werd tot chef benoemd. De heer Carlos Dirksz van het San Nicolas- kantoor zal toezicht uitoefenen op de startwerkzaamheden van de nieuwe branche. Dit filiaal is van maandag tot en met donderdag geopend van 's morgens half negen tot drie uur in de middag en op vrijdag van half negen tot zes uur in de middag. Deze uitbreiding heeft verleden jaar reeds 15 nieuwe arbeids- plaatsen geschapen.

De negen- jarige Magaly Kelly, die de officiële opening mocht verrichten, is de dochter van het echtpaar Martin Kelly van Kurimiaw te Noord. De familie is reeds vele jaren klant van de bank.

ORANJESTAD — De nieuwe branche van Aruba Bank aan de L.G. Smith Boulevard ging gisteren officieel open. Op de ene foto de managing directors Bryan James en Boy Eman met assistent managing director Glenn Robles tijdens de persconferentie met in het midden de echtgenote van de oprichter van de bank, mevrouw de weduwe F. van der Biest- Eman, die op de andere foto Magaly Kelly bijstaat bij de officiële opening, waarvoor Ma aly een studie- beurs kreeg aangeboden.

PARIJS — De inflatie bedroeg in de niet-communistische industrielanden in de 12 maanden tot september 5,2%. Aldus de OSEO, waarbij 24 rijke landen zijn aangesloten. Dit komt vooral door de lage energieprijzen.

Over leiden PP-kaart-vergadering

Gezaghebber wijst verwijt Betico Croes van de hand

ORANJESTAD — In een gesprek met de pers heeft gezaghebber Pedro Bislip de beschuldigingen van MEP- leider Betico Croes aan zijn adres gericht over de laatstgehouden "dokterskaart- eilandsraads- vergadering" en de leiding daarvan van de hand gewezen.

De gezaghebber wijst er in dit verband op dat hij niet alleen bij deze vergadering, maar bij alle Eilandsraads- vergadering zich aan de regels houdt. Daarom vroeg hij bij aanvang van deze vergadering aan de leden zich bij het punt van de agenda te houden en geen namen te noemen van mensen die niet aanwezig zijn en zich dus ook niet kunnen verdedigen. Gezaghebber Bislip wees erop dat gewoonlijk de leden zich daaraan wel hielden, doch dat hij toch wel eens een lid tot de orde moest roepen het niet te doen.

Wat de kritiek van Betico Croes betreft — die bij bedoelde vergadering niet aanwezig was — wijst gezaghebber Bislip erop dat geen van de aanwezige Eilandsraads- leden geen enkel moment kritiek tegen zijn leiding heeft laten horen. Hij vindt het bijzonder vreemd dat juist een persoon die niet aanwezig was nu met kritiek komt. De gezaghebber wees er in dit verband op dat het algemeen bekend is dat Betico Croes iets tegen hem persoonlijk heeft.

Namens de fractie van de MEP in de Eilandsraad heeft Betico Croes aan de voorzitter van de Eilandsraad Pedro Bislip een telegram gezonden naar aanleiding van diens uitlatingen aan de pers, dat geen van de Eilandsraads- leden die aanwezig waren kritiek op zijn beleid tijdens de laatste vergadering heeft uitgeoefend. Vreemd genoeg kwam de heer Croes, die zelf de vergadering niet bijwoonde, wel met kritiek op het beleid.

Tijdens de vergadering van de partijraad, aldus Betico Croes aan gezaghebber Pedro Bislip, hebben zowel gedeputeerden als Eilandsraads- leden felle kritiek laten horen op uw beleid tijdens de laatste Eilandsraads- vergadering. Nadat ik alle inlichtingen heb gekregen, sluit ik mij bij deze kritiek aan, aldus Betico Croes, vooral omdat U de vergadering tot zulk laag peil heeft laten afdalen. De heer Croes is van mening dat de heer Bislip zich niet alleen door de bestaande wetten en regels moet laten leiden, maar vooral ook door de normen van ethiek en rekening moet houden met menselijk gevoel. Dat wil niet zeggen dat ik de leden van de Eilandsraad wil ontslaan van hun verantwoordelijkheid in deze om te zorgen dat de Eilandsraads- vergaderingen op een niveau verlopen dat overeenkomt met de waardigheid van ons volk, aldus Betico Croes.

Karel Arends: over werkloosheid in bouw

Aannemers verdienen meer aandacht overheid

ORANJESTAD — De situatie in de bouw- wereld moet betere aandacht krijgen. Het is wel gemakkelijk om steeds weer over de toenemende werkloosheid in deze sector te spreken, maar zolang er geen betere coördinatie komt, zal er niet vlug een oplossing hiervoor komen. Aan het woord is Karel Arends, directeur van Arends Construction — een van de jongere Arubaanse aannemers- bedrijven.

Volgens Karel Arends moeten er betere regels komen, waaraan men zich ook moet houden om een vergunning te krijgen een aannemers- bedrijf op te zetten. Dat zal vooral als het bouwwerk al begonnen is, verrassingen kunnen voorkomen, zoals men de laatste tijd nog al eens gehad heeft.

Belangrijk noemt Arends dat er meer planning moet zijn bij projecten. Er moeten dusdanige regelingen komen dat wanneer een project klaar is aan een ander begonnen kan worden zodat er continu werk is. Dit houdt in dat de overheid regelmatig projecten moet indienen en zorgen dat er steeds een "follow up" is zodat men niet van die grote hiaten als nu krijgt waardoor de werkloosheid toeneemt.

Een ander probleem vindt Karel Arends is dat er aannemersbedrijven naar Aruba komen — die niet op Aruba gevestigd zijn — hier werk krijgen en nadat het werk afgelopen is toch op Aruba blijven werken. Hierdoor wordt de markt voor de lokale bedrijven veel te klein. De heer Arends erkent dat weliswaar Lago en toerisme belangri ke inkomsten- bronnen voor Aruba zijn, maar dat daartoe ook de bouw- wereld gerekend kan worden die echter in verhouding niet de nodige aandacht krijgt met alle gevolgen van dien. Daarom wordt het de hoogste tijd dat meer aandacht wordt besteed aan de problemen waarmee de bouw- wereld kampt.

*****

BONN — Buitenland-minister Genscher van West Duitsland gaat eind november naar Polen. Dit ondanks de Poolse campagne tegen Bonns vermeende revanchisme.

Zondebok

HET ZIET ER naar uit dat in bepaalde kringen op Aruba naarstig naar een "zondebok" wordt gezocht om het falen in eigen kring te verbergen. Dus een zondebok als een rookgordijn. Het geheel draait om het afgeven van een dokterskaart, waarvan het laagtepunt wel was de driedaagse vergadering van de Eilandsraad die door de PPA was aangevraagd. Voorop kan gesteld worden het een diep treurige zaak te vinden — met over veertieneneenhalve maand de aparte status door de deur — dat onze bestuurders nog zoveel tijd over hebben om zich met zaken bezig te houden, waarvan men zich terecht kan afvragen: "Hebben deze mensen nu echt niet iets anders te doen?"

De affaire van de dokterskaart was nog niet afgerond of een nieuwe rel ontstond door wederom een onvoorzichtig optreden van een der gedeputeerden, waarna een polarisatie losbarstte rond het SI- lidmaatschap van de MEP, het communisme, sociaal- democratie, democratie en alles wat erbij gesleept kon worden. Zelfs de Kamer van Koophandel en ATIA waren ditmaal bijzonder vlug met een verklaring — vermoedelijk in grote haast samengesteld — om actief deel te nemen aan deze polarisatie onder elkaar. Hierbij wordt steeds weer vergeten dat er altijd een "lachende derde" is. Beter ware het geweest deze kwestie eerst eens behoorlijk binnenskamers met betrokken partij te bespreken. Wij zijn ervan overtuigd dat er dan nog wel een verklaring uit de bus zou zijn gerold, maar wel iets anders als nu in haast geschiedde.

Maar om op de zondebok terug te komen. Gezaghebber Pedro Bislip schijnt daarvoor kandidaat te zijn. Net of hij die dokterskaart heeft afgegeven. Neen, hij zou de Eilandsraadsvergadering niet goed geleid hebben en tot een bijzonder laag peil hebben laten afdalen. Wij geloven als de heer Betico Croes — jammer genoeg heeft hij er de tijd niet voor — de tapes van de vergaderingen zou beluisteren — zoals bekend was hij er niet bij en ging hij in zijn kritiek op anderen af — hij niet zo positief in de richting van de voorzitter van de Eilandsraad zou wijzen. Maar ja, een grote liefde had hij nimmer voor zijn oud- partijgenoot Bislip, die er een eigen standpunt en mening op nahoudt. Herhaalde malen heeft voorzitter Bislip de leden van de raad aangespoord zich bij de zaak te houden en vooral geen mensen aan te vallen die zich in de raad niet kunnen verdedigen. Dat bijvoorbeeld een van de gedeputeerden zijn straatje moet schoonpraten omdat hij een dokterskaart liet afgeven waarvoor niet het BC tekende — dus gezaghebber en secretaris — doch hij alleen en dan de voorzitter van de Eilandsraad laat weten dat hij daarover wilde praten. Dan heeft de voorzitter het volste recht te stellen: Dat dit een besluit van het BC is — waarvan betrokken gedeputeerde zelf mede hielp aan de besluitvorming — en dat dit het BC aangaat. Het is maar één van de vele voorbeelden van correct optreden van de voorzitter. Men moet het niet bij de voorzitter zoeken, uiteindelijk moet men het zoeken bij de aanleiding van deze debatten. Hierdoor stond de vergadering al op een bijzonder laag pitje. De zelfkritiek waarmede men thans doende is, juichen wij toe. De onvoorzichtigheden van de laatste tijden bewijzen dat het dringend nodig is. Maar hou het in eigen kringen en zoek niet een zondebok daarbuiten.

Verbazing over PDA

Vergadering RCOA commissie met vakbonden uitgesteld

ORANJESTAD — De bespreking van de vakbonden met een commissie uit de Raads Commissie Onafhankelijkheid Aruba (RCOA) vond gisteren geen doorgang. Oorzaak was dat de vakbonden een telexboodschap van de commissie erg laat hadden ontvangen en deze niet hadden kunnen bespreken. Zij wensten dit eerst in eigen kring te doen. Afgesproken werd dat de vakbonden zich intern zullen beraden en eventueel met alternatieven zullen komen om die daarna met de commissie te bespreken. Zoals bekend werd deze commissie benoemd om de vakbonden te bewegen weer deel te nemen aan de vergaderingen van RCOA.

In kringen van de RCOA heeft men overigens met enige verbazing kennis genomen van de verklaringen van PDA- voorzitter Berlinski dat hij de vergadering van de RCOA uit protest over de SI- uitlatingen van gedeputeerde Frank Croes zou hebben verlaten. De heer Berlinski heeft in de RCOA geen enkele verklaring afgelegd en is tot het einde gebleven en gewoon weggegaan, aldus het commentaar.

Pech

ORANJESTAD — MEP-voorzitter, mr. Johny van der Kuyp, wordt de laatste weken wel door "pech" achtervolgd. Eerst zou hij minister worden. Dat ging niet door. Toen zou hij plaats- vervangend gevolmachtigde minister worden. Ging ook niet door. Nu wordt hij gedeputeerde. Intussen heeft "pechvogel Van der Kuyp" al zijn gehele inboedel, zelfs zijn rozentuintje verkocht omdat hij van plan was naar Nederland te vertrekken. Wat nu? zal hij zich afvragen.

Zakenvaria

DE MANAGER VAN Ennia Caribe, kantoor Aruba, F.J.M. Hoeben (zie foto) overhandigde aan de heer M. Maduro van het Assurantie- kantoor Arsca een cheque als bijdrage aan de kosten voor deelname van de heer Maduro aan de marathon die eind oktober 1984 in New York wordt gehouden. Ennia- inspecteur A. Peterson was hierbij aanwezi .

Van der Kuyp: gedeputeerdeschap hoogste wat op Aruba mogelijk is

Zaandam gaat in Den Haag politieke loopbaan evalueren

ORANJESTAD — De kogel is door de MEP- kerk in zoverre dat Remie Zaandam als gedeputeerde aftreedt, waarnemend gevolmachtigde minister wordt en mr. John van der Kuyp als gedeputeerde in zijn plaats komt. De Ministerraad zal op dinsdag zijn goedkeuring geven aan de benoeming tot waarnemend gevolmachtigde minister, waarna de heer Zaandam zijn ontslag als gedeputeerde indient en zondag volgende week al naar Nederland vertrekt.

MEP- leider Betico Croes voegde gisteren aan bovenstaande mededeling toe dat de affaire- Zaandam als afgedaan wordt beschouwd, maar dat het proces van zelfkritiek waaraan alle MEP- functionarissen onderworpen werden, gewoon zijn voortgang vindt. Gisteren nog is opnieuw gebleken — zo verklaarde Croes — dat bepaalde stukken met betrekking tot onderhandelingen over olie- zaken zijn uitgelekt nog voordat zij de betrokken gedeputeerde bereikten.

Over de functie- wisseling zei Betico Croes dat Remie Zaandam op grond van zijn eigen vrijheid besloot dat het beter was om een andere tijdelijke functie te gaan bekleden, terwijl John van der Kuyp de wens van Zaandam tegemoet kwam. Remie Zaandam zelf verklaarde dat hij eerder al te kennen had gegeven de functie van waarnemend gevolmachtigde minister te willen bekleden. Voldaan was hij iets voor de partij te hebben kunnen doen als gedeputeerde. In zijn nieuwe functie zal hij aandacht gaan besteden aan het contact met de EEG in Brussel, daar dit contact de laatste jaren niet op scherp staat. Hij is optimistisch dat tussen zijn persoon en de gevolmachtigde minister een goede samenwerking tot stand zal komen. In Nederland zal de heer Zaandam verder een evaluatie maken van zijn politieke loopbaan, of hij bij de verkiezingen van volgend jaar op de MEP- lijst verschijnt of de politiek definitief de rug zal toekeren.

Mr. Van der Kuyp gaf te kennen dat voor hem de beslissing om medewerking te geven geen moeilijke was, ondanks het feit dat van hem eerst gezegd werd dat hij minister en daarna waarnemend gevolmachtigde minister zou worden. Hij vond dat op dit moment zijn expertise meer nodig is op Aruba en beschouwde het gedeputeerdeschap momenteel de hoogste positie die men op Aruba kan bekleden.

De benoeming van Van der Kuyp als nieuwe gedeputeerde zal de nodige verschuivingen in de portefeuilles teweeg brengen. Reeds kan aangenomen worden dat hij belast zal worden met: Algemene- en Juridische Zaken, Verkeer en Vervoer (Luchtvaart, Luchthaven, Telefoondienst), Dienst Maatschappelijke Zorg, Arubaanse Voorlichtings Dienst en Brandweer, terwijl Sport naar gedeputeerde Marco Bislip zal gaan.

Het vertrek van Remie Zaandam zal van geen invloed zijn op de offciële start van het Lottospel later deze maand. Wel wordt de functie van Lotto- directeur opengehouden voor de heer Zaandam, mocht er in de huidige samenstelling van de regering verandering komen, terwijl een andere mogelijkheid voor hem een benoeming op het Arubahuis is.

In verband met SI-verklaring

Betico Croes: verbaasd, bezorgd over KvK en ATIA

ORANJESTAD — Met verbazing en bezorgdheid heeft MEP- leider Betico Croes kennis genomen van de brief die de Kamer van Koophandel en ATIA hem hadden gestuurd in verband met toetreden van de MEP tot de SI, hetgeen door de handel betiteld wordt met "het communisme in huis halen".

Betico Croes heeft dan ook namens de MEP een gesprek gevraagd met Kamer en ATIA, dat vanmorgen zou plaats vinden. In een brief aan de handels- organisaties zet de heer Betico Croes nog eens het standpunt van de MEP wat de SI betreft uiteen, waarover de Amigoe gisteren reeds uitvoerig het MEP- standpunt liet horen.

De heer Croes merkt nog op dat het de handel toch wel bekend moet zijn wat het standpunt van de MEP is en wijst er in dit verband op dat in artikel 1 van de nieuwe Arubaanse constitutie duidelijk verankerd ligt "vrijheid van bedrijf als een fundamenteel recht". Voorts worden goede banden onderhouden met Amerika, Venezuela en Nederland om de garantie hiervoor te verzekeren en een goed investerings- klimaat te scheppen. Hieruit zal duidelijk moeten zijn dat de deelname van de MEP- delegatie aan de SI- conferentie in Rio de Janeiro Aruba zeker niet negatief zal beïnvloeden wat investeringen betreft. Wat Aruba wel veel schade toebrengt, aldus Betico Croes in een brief aan de Kamer van Koophandel en ATIA, is de brief en verklaring die door Kamer en ATIA werd uitgegeven en die zonder twijfel ook internationaal de aandacht zal trekken. De MEP- leider doet een beroep op Kamer en ATIA om hun standpunt te herzien. Tenslotte spreekt de heer Croes de hoop uit dat voortgegaan zal worden op de weg tot realisering van de status aparte op basis van dialoog, begrip en samenwerking, en niet op bais van polarisatie.

Man voelt zich bedreigd

SAN NICOLAS — De man R.W. (23) vroeg politie- assistentie voor de broer van de overleden man L.P. die in het afgelopen weekeinde doodgeschoten werd. R.W. is de zoon van de man die L.P. doodgeschoten had. R.W. verklaarde dat de broer, S.P., de begrafenis- rekeningen bracht maar dat hij de vader niet thuis aantrof. Voorts zei R.W. dat S.P. beloofd had de avond terug te komen en dat hij ditmaal geen spelletje zou spelen. De politie zocht S.P. die het feit ontkende. Wel gaf hij toe dat hij diverse keren naar de woning van W. was gegaan in verband met de rekeningen, maar dat hij de desbetreffende persoon niet aantrof. De politie stelt een onderzoek in.

GABA op verzoek van leden bijeen

ORANJESTAD — Volgende week zaterdag wordt een algemene leden- vergadering van de Gouvernements Arbeids Bond Aruba (GABA) gehouden. Het bestuur ontving een verzoek van 28 leden om een algemene ledenvergadering te houden. Deze leden wensen als enige agendapunt behandeld te zien: Motie van wantrouwen. Indien 's morgens tien uur geen quorum aanwezig is, wordt de vergadering een half uur later als geschorste vergadering geopend en gehouden.

Zondag paren bridge-drive

ORANJESTAD — Op zondagmiddag organiseert bridgeclub Aruba Ariba een gezellige "paren- drive" om het bridge-spel op Aruba nog verder uit te dragen. Deze drive begint om 1 uur in Talk of the Town- hotel en zowel leden als niet- leden kunnen meedoen. Men kan hierover meer informatie verkrijgen bij Hans Somers (tel.: 32095 of 24742). Inmiddels zijn ook de resultaten van de 4e competitieavond bekend. Deze zijn: 1. heren Dekker/Angus 58.33%; 2. mevr. Tromp/heer Van Brouwershaven 53.57%; 3/4. dames Landman/Flanegin en mevr. Hendriks/heer Somers 52.78%; 5. heren Bartlema/Van der Meer 51.39%; 6. heren Conway/Bergen 50.00%.

Poging oplichting Telefoondienst

ORANJESTAD — Een politie- patrouille hield drie personen aan die bezig waren clandestien een Audiovox- telefoon in te stellen op de telefoonlijn van een bedrijf te Dakota. Door middel van zo'n verbinding kan men zowel lokaal als in het buitenland telefonisch gesprekken voeren op rekening van het bedrijf. De drie personen, de vrouw P.G. (29), de man A.D. (20) en de jongen E.G. (14), werden aangehouden en aan de recherche overgedragen voor verder onderzoek.

Gevolg van slechte moraal in vrije sector

Italianen en fiscus op slechte voet met elkaar

ROME — Italianen en belasting betalen zijn zaken die niet samengaan. De enigen die regelmatig betalen, zijn ambtenaren en werknemers uit de particuliere sector. Maar zij doen dat alleen maar omdat belasting en sociale lasten automatisch (en dus buiten hun wil) van hun loon worden ingehouden. Over bij- verdiensten uit hun neven- activiteiten betalen ook zij niets.

Maar bij hen gaat het om stuivers vergeleken bij de gigantische bedragen, die de belasting- dienst ontglippen als gevolg van de slechte fiscale moraal in de vrije sector: ondernemers, groot en vooral klein, de beoefenaren van de vrije beroepen, van de kruidenier op de hoek tot de eigenaar van een chique restaurant of de auto- monteur, die je auto een keer per jaar doorlicht.

Tekort

De 'onderneming Italië' komt dit jaar tweehonderd miljard gulden tekort. Als iedereen belasting zou betalen, zoals hij zou moeten, zou dat begrotings- gat goeddeels gedicht kunnen worden, zo is het volk keer op keer door zijn regeerders duidelijk gemaakt. Maar tevergeefs. Een roepende in de woestijn heeft meer kans gehoord te worden.

De achtereenvolgende ministers van Financiën wringen zich in de gekste bochten om de schatkist enigszins te vullen. Zo was er een bewinds- man, die de zogenaamde 'richevuta fiscale' uitvond. Dat is een belasting- reçu dat aan de klant, patiënt, koper of afnemer overhandigd moet worden bij aankoop van goederen of diensten. Het is een serieus ogend betaal- bewijs, waarvan een afschrift bij de verkoper achterblijft ter latere controle door de belasting- inspectie.

Mislukking

Deze 'richevuta fiscale' is een falikante mislukking gebleken. De artsen, ondernemers, verkopers en restaurateurs doen in Italië allemaal aan psychologie: voordat ze vragen om betaling voor de geleverde zaak of de verrichte dienst, kijken ze je aan en je ziet ze denken van: zou het kwaad kunnen als we hier géén 'richevuta' uitschrijven? De meeste Italianen vragen er niet om, en krijgen het papiertje dan ook niet. En de fiscus heeft het nakijken.

Een andere minister kwam op het lumineuze idee om alle 'evasori' (belasting- ontduikers) jaarlijks in een speciaal zwartboek bekend te maken; dus aan de schandpaal van de publiciteit te nagelen. Iedereen zou dan met eigen ogen kunnen lezen wie van zijn vrienden en kennissen de belasting- plicht verzaakt.

Maar ook dit initiatief werd een mislukking. En dat alleen al, omdat hoe meer iemand de fiscus flest, hoe meer respect hij afdwingt bij zijn mede- burgers.

Inkomensmeter

Weer een andere minister (ze zijn elkaar de laatste aren in hoog tempo opgevolgd) kwam met de zogenaamde inkomensmeter. Een ingenieus systeem, maar te ingenieus voor Italië. In dat systeem gaat men er van uit, dat iemand met een zeilboot, een Maserati of een penthouse- appartement in Centrum- Rome een navenant inkomen moet hebben.

Ambtenaren posten dus bij in- en uitgangen van de jachthavens, doen de ronde in de wijk, of schrijven de nummers van de Jaguars of Maserati's op die ze op straat zien passeren. Iemand met een Volvo stationcar, bijvoorbeeld, wordt geacht per jaar minstens 30 miljoen lire netto over te houden en dus aan de belasting te hebben opgegeven. Is dat niet zo, dan moet hij maar aantonen waarom niet.

Het euvel is echter, dat de Italiaanse fiscus niet over voldoende en gekwalificeerde mensen beschikt om al die controles uit te voeren. In bepaalde wijken worden de arme controleurs door de bewoners zo van het kastje naar de muur gestuurd dat zij er al gauw de brui aan geven.

Vermoeid

De huidige minister van Financiën Visentini, weggehaald bij een van de best georganiseerde particuliere bedrijven van Italië, Olivetti, stelde enige serieuze pogingen in het werk om de Augias- stal van zijn belasting- dienst te reinigen, maar ook hij begon al gauw vermoeidheids- verschijnselen te tonen.

Zwarte lijst

Visentini zit met een zwaar onderbemand departement, dat de enorme taak van de belastinginning en -controle eenvoudigweg niet aan kan, Gebleken is bijvoorbeeld dat de Italiaanse belasting- dienst slechts drie procent van alle BTW- aangiften controleert. Geen wonder dus dat die BTW (in Italië IVA) van alle belastingen het slechts wordt betaald. "Wilt u een richevuta?" vragen de obers in negen van de tien restaurants in Rome, als het ogenblik van betalen is aangebroken. En als je net zo sluw (furbo) als de Romeinen wilt zijn, beantwoord je die vraag met een wedervraag: "
En wat levert mij dat op als ik geen richevuta wil?"'

De Italiaanse vakbonden (dezelfde die met aanhoudende stakings- acties het leven van de burgers, inclusief hun leden, grondig verpesten) menen dat in deze tijd van stagnerende economische groei de overheid alleen nog ruimte voor loons- verhoging van de werknemers kan scheppen door orde te stellen op het innen van belastingen. Zij huldigen het standpunt, dat de Italiaanse overheid zijn plicht als belasting- inner niet nakomt, en als al het geld werkelijk zou binnenkomen dat nu bij de belasting- plichtigen blijft, zou de staat de lasten voor de werknemers, bij wie de belastingen automatisch worden ingehouden, best kunnen verlichten.

Om dit te illustreren publiceerde de vakbond onlangs zelf een zwarte lijst van de wan- betalende jetset van Rome, van wie enkelen zich haast dood schrokken toen ze hun hele materiële hebben en houden in de kranten zagen gepubliceerd.

Gouden Gids

Prof. Giunchi, die indertijd als chirurg de paus na de aanslag op hem het leven redde; de exploitant van de bar Rosati, waar staats- president Pertini zelf op de zondagochtenden een aperatief nuttigt; Giolitti, de 'uitvinder' van het Italiaanse ijs, en dan die oogarts op de Piazza di Spagne, die 200.000 lire per consult vraagt, en zich er over beklaagt dat zijn patiënten nooit om een 'richevuta' vragen...

De vakbond, die zich als belasting- inspecteur ontpopt, de socialistisch UIL, heeft onthuld hoe zij de belasting- ontduikers heeft kunnen opsporen: gewoon in de Gouden Gids kijken en enkele telefoontjes plegen.

De Romeinse justitie aanvaardde het dossier vol belasting- ontduikers in grote dank van de vakbond en die kondigde daarom maar vast aan, dat zij ook de Gouden Gidsen van Turijn, Genua en Milaan zal gaan doorlichten.

(Overgenomen uit de Haagsche Courant door correspondent Cees Manders in Rome)

Na 6-5 overwinning op VS in beslissingspartij

Taiwan wint FeBeKo baseballtoernooi

WILLEMSTAD — Taiwan heeft gisteravond het internationale baseballtoernooi, dat gehouden werd ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de Curacaose baseballbond, de FeBeKo. In een extra-wedstrijd, die gisteren in het stadion van Sentro Deportivo Korsou te Brievengat die overigens maar door enkele honderden toeschouwers werd bijgewoond, versloegen de Taiwanezen met 6-5 de Verenigde Staten.

Allan Stallings (Vst) in de eerste slagbeurt en Chiang Tai-Chuang (Tai) in de derde innings sloegen een homer-run.

Met name de finale van deze ontmoeting was bijzonder interessant. Na vier innings spelen was de stand nog steeds gelijk (—1)1. In hun vijfde slagbeurt ontketende de Taiwanezen een zwaar offensief welke drie runs tot gevolg had. Zodoende nam een een voorsprong van 4-1 welke in de zevende met nog een run werd vergroot, 5-1.

De selectie van de Verenigde Staten gaf zich niet als gewonnen en men presteerde het om in de achtste inning zelfs de stand recht te trekken. Met niet minder dan drie achtereenvolgende honkslagen en een honkslag scoorde men vier runs en kwam zodoende op gelijke hoogte met de tegenstander 5-5.

Taiwan scoorde in zijn laatste slagbeurt door middel van twee honkslagen de winnende run, 6-5. Merkwaardig genoeg lieten de Verenigde Staten de kans om de stand recht te trekken in het tweede gedeelte van de negende innings onbenut. Met een man op het derde honk met slechts 1 out werd de strategie van een "squeeze-play" welke het meest voor de hand lag om de gelijkmaker te scoren niet uitgeprobeerd. Met een vangbal in het middenveld en een rolling naar het tweede honk liet men de speler op het derde honk achter zonder hem over de thuisplaat te brengen.

Gisteravond werd het toernooi officieel gesloten met de prijsuitreiking en een gezellig samenzijn in het Holiday Beach Hotel. Waarbij nogmaals aan het adres van alle deelnemers een woord van dank werd uitgesproken voor het accepteren van de uitnodiging, om op Curacao te komen spelen.

Alle tijdens het toernooi aanwezige selecties zullen elkaar nogmaals op Cuba tijdens de amateur wereldkampioenschappen welke op zondag aanstaande van start gaan, weer ontmoeten.

WILLEMSTAD — Op de fotocombinatie de Amerikaanse aanvoerder samen met de Curacaose hostess na het trofee in verband met de tweede plaats tijdens het toernooi in ontvangst te hebben genomen. Op de andere foto de Taiwaneze selectie die ongetwijfeld de beste ploeg was tijdens het toernooi. Gisteren gaf zowel Taiwan als de Verenigde Staten, voornaamste kandidaten voor het behalen van de wereldtitel in Cuba, baseball van goed kaliber gepresenteerd voor het helaas kleine publiek in het SDK-stadion.

PRETORIA — Het overleg tussen Zuid Afrika, Mozambique en de MNR-guerrilla van Mozambique gaat volgende week verder. Er is voortgang gemaakt.

*****

"Karate levensgevaarlijk, maar de wedstrijd niet"

DEN HAAG — Guusje van Mourik heeft aan haar twee jaar geleden veroverde wereldtitel weinig overgehouden. Wie zich 's werelds beste vrouwelijke karateka (in de klasse boven 60 kilogram) toont, mag zich blijkens haar ervaring verheugen in de belangstelling van een stuk of wat middenstanders, die op spectaculaire wijze hun handelsbedrijf willen openen. Een keer is nu de 28-jarige Mourik ingegaan op een verzoek een balk doormidden te slaan. "Wat die titel eigenlijk opleverde was een studiebeurs", vertelt de in Utrecht wonende karateka ruim een week voor de wereldtitelstrijd in Maastricht.

Van Mourik volgt de langdurige dagstudie voor tandtechnica en dat beroep kan haar in de karatewereld goed van pas komen. Tijdens de Nederlandse titelstrijd, begin september in Dordrecht, raakten liefst vijf kaken uit de kom. Een van de kaken was het eigendom van de WK-geselecteerde Kees Mossel, die als gevolg daarvan de centrale training in de sportschool van bondscoach Walter de Mooy een weekje node moest missen.

"Karate is levensgevaarlijk", zegt John Bontje, de voorzitter van de Karate Do Bond van Nederland. "Maar de wedstrijd is dat niet. De karateka's beseffen dat hun vaardigheden dodelijk kunnen zijn. Karate in wedstrijdverband vergt een optimale lichaamsbeheersing. Spectaculaire slooppartijen met bakstenen of boomstammen hebben niets met karate van doen".

Van Mourik, die haar halve leven al deze tak van sport beoefent, en Bontje zaten elkaar onlangs goed in de haren. Een rondetafelgesprek op het bondsbureau in Den Haag moest het conflict over de zogenaamde kaartjesaffaire uit de wereld helpen. De 21 geselecteerde karateka's hadden begrepen dat hun partners tijdens de wereldtitelstrijd (18 tot en met 21 oktober) geen vrije toegang zouden hebben.

Het bondsbestuur toonde zich de beroerdste niet en verstrekte, nadat de sportlieden verontschuldigingen voor hun ultimatum hadden aangeboden, alsnog de gevraagde toegangsbewijzen. "Een wat overtrokken zaak", vindt ook Van Mourik. "Zelf had ik gewoon al kaartjes gekocht".

Het was een binnenbrand in het iets minder dan tienduizend beoefenaren tellende bondje, dat zenuwachtig naar het hoogtepunt in zijn bestaan toeleeft. In de wirwar van vechtsportorganisaties is de bond van Bontje de enige door de Nederlandse Sport Federatie (NSF) erkende karateclub. Sinds twee jaar heeft de bond een eigen erkende lerarenopleiding, waarvoor het ministerie van WVC enige financiele steun verleent. Ondanks allerlei half-georganiseerde nevenorganisaties begint de Karate-Do Bond Nederland in elk geval zichzelf serieus te nemen.

Het wachten is nog op olympische erkenning. Maar daarvoor heeft het IOC vooralsnog een stokje gestoken. Ook in internationaal opzicht heerst er organisatorische verwarring. Naast de WUKO, onder wiens auspicien het wereldtoernooi in Maastricht wordt afgewerkt, is er ook nog de duistere IAKF en de IOC stelt als voorwaarde dat er de gehele tak van sport in één mondiale organisatie gebundeld is.

Bokser door pakslaag op andere gedachten

MILAAN — Aniello Jovino heeft genoeg van boksen. Vanuit een Milanees ziekenhuis, waarin hij herstellende is van zware verwondingen, opgelopen in de ring, zwoer de 26-jarige lichtveder-gewicht een andere bron van inkomsten te zullen zoeken. "Ik heb de dood in de ogen gezien", aldus de Italiaan vanaf zijn ziekbed. Jovini werd afgelopen zaterdagavond tot drie keer toe door de Spanjaard Vicente Macias tegen het canvas geslagen, alvorens met hersenbeschadigingen en een hartaanval naar het ziekenhuis te worden vervoerd. Jovino hoopt in de toekomst een baantje bij de reservepolitie te krijgen.

Pikero voorop in uitdagingswedstrijd

Competitie schaakvereniging Janwe

WILLEMSTAD — De competities van schaakvereniging Janwe vonden afgelopen zaterdag hun doorgang in buurtcentrum Janwe met enkele interessante partijen in de verschillende klassen.

In de A-klasse ontmoette Geert van der Ploeg en Wanner Richardson elkaar in een partij die vooral in het eindspel veel te zien en te beleven gaf. Richardson verkeerde op een gegeven moment in grote tijdnood, waarin hij in acht minuten tijd acht zetten moest doen om de partij niet te verliezen. Hoewel dit niet gemakkelijk was lukte het hem de tijdnood te doorlopen zonder veel schade aan zijn partijstelling te veroorzaken. Na vier uren spelen werd deze ontmoeting door de wedstrijdleider afgebroken met Richardson in een ietjes wat betere positie dan zijn tegenstander. De hervatting van deze partij zal aanstaande zaterdag plaatsvinden.

In de damesklasse won Natalie Stacie haar wedstrijd tegen Monique Blume.

De geregistreerde resultaten van de selektiewedstrijden waren als volgt: G. Stacie - R. Capella 0-1; B. Bito - M. Cova 1-0; M. de Maayer - S. Moesker 0-1; G. Cova - E. Garmers 0-0 en Y. Marti - Cl. Smith 0-0. Deze twee laatste partijen werden per default verloren doordat geen één van de spelers waren komen opdagen. In de groep voor spelers onder de 16 jaar werd de laatste ronde van de selektiewedstrijden afgewerkt met de volgende beeld van de vijf eerste plaatsen: 1/2. R. Moron en G. Stacie beiden met 5,5 uit 7 gespeelde wedstrijden; 3/5. R. Capella, R. Acosta en R. Bito allen met 4-7.

De competities zullen allemaal aanstaande zaterdag om negen uur precies hun voortzetting vinden in buurtcentrum Janwe. Trainer Smith wil zijn leerlingen tevens mededelen dat op 27 oktober aanstaande de schaakexamens zullen worden afgelegd en in verband hiermee wil hij dat een ieder aanwezig is bij de komende schaaklessen.

PIKERO - JEANDOR

Afgelopen maandag werd ook de eerste partij van de tweekamp tussen Dennis Pikero en Marlon Jeandor afgewerkt. Pikero die in deze eerste zitting wit had, was degene die in de opening een zeer kleine beheersing had op het centrum. In het middenspel speelde Jeandor een te passieve paard-zet, met als gevolg dat Pikero na een ruilactie zich definitief meester maakte van de ontwikkelingen in het centrum. Uiteindelijk door de uitgeoefende druk op zijn stukken door zijn tegenstander beging Jeandor een blunder die Pikero in staat stelde op een paardwinst te gaan loeren.

Gezien de situatie waarin hij zich verspeelde besloot Jeandor na alleen maar 23 zetten te hebben verricht de strijd te staken en zodoende ook de eerste winstpunt toelatend aan Dennis Pikero. Aanstaande maandag zal dit tweekamp worden voorgezet in Maduro Plaza, terwijl aanstaande zaterdag Geert van der Ploeg en Wanner Richardson hun strijd zullen hervatten in de A-klasse. Alle schaakliefhebbers zijn welkom.

Gaby Andersen in New York marathon

NEW YORK — De Zwitserse Gaby Andersen-Schiess, die tijdens de olympische marathon van Los Angeles zwalkend over de finish ging, zal op 28 oktober deelnemen aan de marathon van New York. Gaby Andersen eindigde in Los Angeles als 37e in 2 uur 48 minuten en 42 seconden. Nadat zij de verversings-posten op 35 en 40 kilometer had gemist vertoonde de 39-jarige Zwitserse op de baan in het Coliseum uitputtings-verschijnselen. Haar worsteling om de eindstreep te bereiken, die over vrijwel de gehele wereld via de televisie werd uitgezonden, is aanleiding geweest tot heftige discussies.

Gaby Andersen, die als skilerares werkzaam is in Sun Valley in de staat Idaho, heeft na Los Angeles weer drie wedstrijden over tien kilometer gelopen. Zij won een wedstrijd in Sun Valley, werd tweede bij een race op de Kaiman Eilanden en eindigde tenslotte als vierde in een loop in Denver. "Ik heb alle vertrouwen in de marathon van New York. Alleen voor wedstrijden, die bij een hoge temperatuur worden gelopen, heb ik na Los Angeles angst". In New York zal Gaby Andersen uitkomen tegen wereldkampioene Grete Waitz, die bij de Olympische Spelen tweede werd achter de Amerikaanse Joan Benoit. De Noorse bracht de wedstrijd in New York reeds vijf maal op haar naam. Verder starten in New York de Nieuwzeelandse Lorraine Moller, die op 23 september zegevierde in de marathon van Parijs, waar de Nederlandse Carla Beurskens tweede werd, en de Westduitse Charlotte Teske.

Programma Willemstad jubileum voetbaltoernooi

WILLEMSTAD — De meest interessante wedstrijd in het Willemstad-jubileumtoernooi is ongetwijfeld die tussen Jan Thiel Boys en nieuwkomer Bandi Kas. Beide ploegen staan ongeslagen boven aan de ranglijst van de B-klasse. Jammer is het dat de wedstrijd om drie uur aanvangt. Verder hoopt de wedstrijdleiding dat in dit komende weekeinde bekend zal worden wie zich periodekampioen mag noemen. Voor elke klasse is hiervoor een beker beschikbaar gesteld.

Hieronder volgen de standen en het programma voor komende weekeinde:

Standen tot en met 12 oktober:

A-KLASSE						
1. DTS/Fatum	3	3	0	0	6	7- 4
2. Quick'60	3	2	0	1	4	3- 2
3. Abrahamsz HW	3	1	1	1	3	7- 4
4. Willemstad	4	1	0	3	2	5-10
5. Unidos/Antem	3	0	1	2	1	2- 4
B-KLASSE						
1. Jan Thiel Boys	3	3	0	0	6	15- 3
2. Bandi Kas	3	3	0	0	6	11- 1
3. TES/CM	3	0	1	2	1	1- 5
4. Willemstad 3	3	0	1	2	1	2-11
5. Willemstad 2	2	0	0	2	0	3-12
C-KLASSE						
1. DTS/Hoekloos	2	2	0	0	4	3- 1
2. Quick'60 2	4	1	2	1	4	5- 4
3. Angua	2	1	1	0	3	9- 4
4. Juristen	3	1	1	1	3	2- 2
5. Abrahamsz HW 2	3	0	0	3	0	3-11
V-KLASSE						
1. Amareira	3	3	0	0	6	12- 4
2. Quick'60 3	4	2	1	1	5	6- 7
3. Abrahamsz HW 3	4	1	1	2	3	9-10
4. Quick'60 4	3	1	0	2	2	3- 4
5. Willemstad 4	2	0	0	2	0	1- 6

Het programma voor 13 en 14 oktober luidt als volgt:

A-klasse			
Unidos - Quick'60	ZO	16.30	QCK
DTS/Fatum - AHW	ZA	16.30	DTS
B-klasse			
Willemstad 2 - Willemstad 3	ZO	16.30	WSD
Bandi Kas - JT Boys	ZO	15.00	WSD
C-klasse			
AHW 2 - DTS	ZO	16.30	AHW
Quick'60 2 - Juristen	ZA	16.30	QCK
V-klasse			
Amareira - Willemstad 4	ZA	16.30	WSD
Quick'60 4 - AHW 3	ZO	15.00	QCK

AMIGOE KIJKTIP voor dit weekeinde:
zaterdag: DTS/Fatum - Abrahamsz Havenwerken
zondag: Bandi Kas - Jan Thiel Boys.

Met deelname vier Dominicaanse zwemverenigingen

Internationale zwemwedstrijden te SDK

WILLEMSTAD — In het komend weekeinde zullen vier zwemverenigingen uit de Dominicaanse Republiek te gast zijn bij de Curacaose Zwembond. Het gaat hier om de teams: Aroyo Hondo met 40 zwemmers, Los Caimanes del Caribe met 28 deelnemers, Delfines del Naco en Aqua Flamberg met elk respektievelijk 32 en 31 deelnemers. De deelnemende Curacaose verenigingen zijn Asiento, Dolfijnen, Bulado, Sithoc en Zeemacht met een totaal van 160 zwemmers. Tijdens de Caribische kampioenschappen in Trinidad scoorde de Antilliaanse selektie 60 punten meer dan die van de Dominicaanse Republiek, maar lieten de Dominicanen veel talent zien in de jongere leeftijden.

Gezien het feit dat nu per vereniging tegen elkaar uitgekomen zal worden, beloven dit erg spannende wedstrijden te worden en is vooralsnog zelfs geen indicatie te geven van welk team als overwinnaar uit deze strijd zal komen.

De teams moesten in de loop van gisteren en vandaag arriveren. De zwemmers zullen bij Curacaose gastfamilies ondergebracht worden, ouders en supporters gaan naar één van de lokale hotels.

De wedstrijden starten vanavond met een officiele opening en defile door de Curacaose zwemmers en gasten bij het zwembad van Sentro Deportivo Korsou te Brievengat. Na deze opening zal gelijk overgegaan worden tot de eerste sessie. De tweede, derde en vierde sessie worden op respektievelijk zaterdagochtend, zaterdagavond en zondagochtend verzwommen.

De Zwembond hoopt op veel belangstelling van de Curacaose liefhebbers van de zwemsport.

*****

LONDEN — Het overleg in de Britse mijnstaking wordt vandaag vervolgd. Gisteren spraken de 2 partijen 8 uur met elkaar. De staking duurt al 7 maanden.

*****

WILLEMSTAD — Rignald Martina ontvangt hier de prijs als beste werper van Curacao. Tevens was Martina de enigte pitcher die het Taiwaneze ploeg in bedwang wist te houden gedurende het afgelopen toernooi.

Naam Lauda onlosmakelijk verbonden met Formule-I

PARIJS — Niki Lauda is de Formule I en omgekeerd. Geen naam van een coureur is zo onlosmakelijk verbonden met de supersnelle bedrijfstak van de autosport als die van de Oostenrijker. De tweevoudige (1975 en '77) en toekomstige wereldkampioen is op 35-jarige leeftijd een levende legende. Dat mag, gezien zijn ongeval van acht jaar geleden, een wonder heten. Lauda is een bijna-perfecte rijder, maar tegelijk wordt zijn leven zowel op de baan als daarnaast gekenmerkt door merkwaardige ongelukken.

De oorzaak van zijn slippartij op de Nurnburgring, gadegeslagen door miljoenen televisiekijkers dankzij de opnamen van een amateurfilmer, is nog steeds een raadsel. In een bocht raakte de wagen van Lauda uit de ideale lijn en stuiterde als een speelgoedautootje via de vangrails opnieuw de baan op. De bolide kwam tot stilstand en werd vervolgens frontaal geramd. Lauda werd uit het brandende wrak gehaald en levengevaarlijk gewond overgebracht naar het ziekenhuis. De artsen hadden hem reeds opgegeven en een priester was gehaald om de zwaargewonde te bedienen, maar Lauda overleefde het. De doktoren stonden versteld en de priester werd nog tijdens de plechtigheid op onvriendelijke wijze door de patient weggestuurd. Zes weken later zat hij weer achter het stuur en werd vierde op het circuit van Monza. Het seizoen daarna werd Lauda voor de tweede keer in zijn loopbaan wereldkampioen.

De sporen van het ongeluk zijn uiterlijk gebleven. Het vuur heeft zijn gelaat blijvend verminkt en het rechteroog bezorgt hem nog altijd last door uitdroging. Van plastische chirurgie wil Lauda niets weten. "Ik ben gewend geraakt aan mijn gezicht', verklaarde hij met de schijnbare onverschilligheid van veel autocoureurs. De geestelijke schade was veel minder. "Ik heb geen angst overgehouden", aldus Lauda. En ietwat raadselachtig liet hij erop volgen: "In bepaalde opzichten heeft de ervaring zelfs een heilzame werking gehad".

Meer dan 400 aanhoudingen verricht

120.000 Gram marihuana in eerste halfjaar 1984

WILLEMSTAD— In het afgelopen halfjaar is op Curaçao ruim 120.000 gram marihuana in beslag genomen en bijna 15.000 gram cocaïne. In totaal zijn in verband hiermee 443 aanhoudingen verricht. Deze verdovende middelen zijn het totale aantal van wat zowel door de politie als de douane in beslag genomen is. Volgens een indeling die de politie-woordvoerder Haime Cosster aan de Amigoe verstrekte, is het aantal aanhoudingen per maand te verdelen als volgt: januari 63, februari 47, maart 36, april 36, mei 57, juni 64, juli 53 en augustus 87.

De politie had tot en met eind juli de volgende hoeveelheden drugs onderschept: 35.703 gram marihuana, 297 marihuana-plantjes, 222 marihuana-sigaretten, 717.2 gram cocaïne, vijf gram hasisj, 132 gram lidocaïne, 1.344 gram bazooka, vijftien gram bazooka-sigaretten en 134 "metha"-tabletten.

De vangst van de douane, hoofdzakelijk bij de luchthaven, was 14.138,9 gram cocaïne en 92.207,9 gram marihuana. Dit bevestigt weer eens dat Curaçao als een doorvoerhaven beschouwd kan worden in de drugshandel, terwijl tevens een toenemend lokaal drugs-gebruik te constateren is.

Hoewel de namen cocaïne, base en bazooka drie verschillende stoffen suggereren, bestaan alle drie de stoffen hoofdzakelijk uit cocaïne. Het verschil tussen deze drie is in de uiterlijke vorm van de cocaïne en de aanwezige verontreinigingen. Het is dan ook onjuist, zoals vaak gesuggereerd wordt, dat bijvoorbeeld bazooka afval zou zijn. Middels een verslag over deze drie stoffen poogt in verband hiermee drs Jaap Ensing, apotheker en hoofd van de afdeling Toxicologie en Geneesmiddelen-onderzoek van het Landslaboratorium, wat duidelijkheid te brengen.

In zijn verslag vergelijkt drs Ensing het proces tot voorbereiding van base, bazooka en cocaïne met de bereiding van suiker: uit het suikerriet (cocabladeren) maakt men eerst bruine suiker (base, bazooka) en na verdere zuivering witte suiker (cocaïne-zout).

De lichtbruine base en bazooka zijn dus te beschouwen als enigszins ruwe produkten. Met eenvoudige hulpmiddelen als onder andere soda, zwavelzuur en kerosine is het mogelijk om uit de coca-bladeren een substantie te maken die voor driekwart deel uit cocaïne bestaat. Het overige deel bestaat dan uit verontreinigingen van de cocaïne zelf en van de scheikundige hulp-middelen, vandaar de lichtbruine kleur. Voor het laboratorium is juist dit laatste deel erg belangrijk, stelt Ensing in zijn verslag, omdat het informatie kan geven over het illegale bereidings-proces en de nauwkeurigheid hiervan.

Vanuit de lichtbruin gekleurde base en bazooka is in een laboratorium vrij eenvoudig het witte cocaïne-zout te maken. Omdat de cocaïne, scheikundig gezien een zout is, lost het gemakkelijk in water op. Als het dus gesnoven wordt in en in het neusslijmvlies (dat voornamelijk uit water bestaat) terecht komt wordt het verder redelijk snel in het bloed opgenomen. De werking begint na ongeveer vijf minuten en de daar op volgende periode van "high-zijn" duurt een uur of langer. Om dit gevoel te behouden moet dan ook regelmatig gesnoven worden.

De base en bazooka daarentegen, zijn niet in zout-vorm en kunnen niet gesnoven worden, omdat de stof niet in het neusslijm oplost. Aangezien het wel gemakkelijk verdampt kan het in een sigaret verwerkt worden of via een pijp geïnhaleerd worden. Via de longen wordt de cocaïnedamp reeds binnen enkele *seconden* opgenomen, waardoor een bijzonder sterk effect ontstaat dat echter kort duurt. Door de korte duur van het effect wordt vaak veel achter elkaar gerookt, waardoor een gevaarlijk grote, soms zelfs dodelijke dosis cocaïne in de bloedstroom opgenomen wordt. Tevens ontstaan er, door de opname van de verontreinigingen in het lichaam, de meest uiteenlopende klachten over het functioneren van het lichaam.

In het geval van bazooka, zoals die veelal op de Antillen voorkomt, heeft het Landslaboratorium ontdekt dat de verontreinigingen grotendeels bestaat uit zeer fijne deeltjes mangaan-carbonaat waardoor de gebruiker gevaar loopt maast een cocaïnevergiftiging ook nog een mangaan-vergiftiging op te lopen.

Twee ministers ontslagen, 2 vragen ontslag

Kabinet Bahamas met vijf man uitgedund

NASSAU — Het kabinet van premier Lynden O. Pindling van de Bahamas is flink uitgedund doordat drie ministers op eigen verzoek hun ontslag hebben genomen terwijl er ook nog twee ministers de laan uitgestuurd zijn. De ontslagen hebben te maken, zo wordt aangenomen, met het onderzoek naar de verbanden tussen de drugsmafia en de regering van de Bahamas.

Het door de regering beheerde Bahama News Bureau in Miami heeft bevestigd dat ontslag is genomen door waarnemend premier Arthur D. Hanna en de ministers van Landbouw en Visserij George Smith en van Jeugdzaken, Sport en Gemeenschaps-zaken Kendall Knottage. Een paar uur nadat Smith en Knottage waren opgestapt werden er ontslagbrieven bezorgd bij de ministers van Politie en Toerisme Perry G. Christie en van Volkshuisvesting Hubert A. Ingraham. Met deze "slachting" binnen Pindlings kabinet is het de 185.000 zielen tellende bevolking duidelijk geworden dat de NBC-tv-documentaire van verleden jaar een flinke staart gaat krijgen. In deze reportage werd het bewind van de Bahamas aangeklaagd wegens de verregaande corruptie en de nauwe banden tussen de internationale drugswereld en de regeerders. Het eerste effect van de reportage was dat er een koninklijke onderzoekcommissie werd benoemd die zou gaan achterhalen of de beschuldigingen van NBC-zijde klopten of kant noch wal raakten. Het eindrapport van de onderzoekcommissie zou eind september verschijnen maar die datum is nu verlegd naar december.

Een der door de commissie verhoorde drugsfiguren, Timothy [illegible] ... kers die door de commissie ... schaheld zijn ... haald dat de premier ... bij zeven jaar ... zijn inkomen als premier heeft uitgegeven en dat hij meer dan twee miljoen dollar aan de banken verschuldigd is aan leningen. Ondertussen neemt de druk op Pindling toe om ook af te treden. Ook van buiten zijn partij wordt hem dit aangeraden. Maar voorlopig ziet het er niet naar uit dat dit gebeurt. Wel is bekend dat Pindling het ontslag verzoek van Smith en Knottage erg zegt te betreuren. Hij noemt hun besluit een daad van zelfverloochening.

Verdwenen jongen terecht

WILLEMSTAD— De jongen Arthur Duinkerk, die reeds enkele dagen spoorloos was, is terecht. Waarschijnlijk heeft hij zich verborgen gehouden omdat hij het een en ander op zijn kerfstok had. Momenteel zit Arthur in het Gouvernements Opvoedings Gesticht.

Zakenvaria

DE ANTILLIAANSE BORG-MAATSCHAPPIJ N.V. en haar zustermaatschappij de N.V. Belegging- en Beheermaatschappij 'Keizersgracht' geven een bevredigde winststijging te zien over het eerste halfjaar van 1984. Zeker bij de Antilliaanse Borgmaatschappij speelt de gestegen koers van de dollar daarbij een belangrijke rol, zo blijkt uit een perscommunique afkomstig van de Nationale Borg- maatschappij. De koerswinsten en verliezen op beleggingen valuta, zowel bij de beide dochterondernemingen als bij de moeder- maatschappij, resulteren in een positief saldo.

Een voorspelling omtrent de resultaten wordt in de branche van borg- maatschappijen bemoeilijkt door een aantal onzekere factoren, waarvan het eventuele schadeverloop het meest op de voorgrond treedt. Wanneer ... de ontwikkeling ... resultaten zich ook in het tweede halfjaar voortzet, ... verwachten de maatschappijen voor geheel 1984 een aanmerkelijke winststijging, aldus het persbericht van de Nationale Borg-Maatschappij.

Carter bekritiseert beleid Reagan

BRASILIA — Oud-president Jimmy Carter van de Verenigde Staten heeft tijdens zijn bezoek aan Brazilie een persoonlijk gesprek gehad met president Joao Figueiredo, waarbij in algemene termen is gesproken over de Braziliaanse positie ten aanzien van de schuldenkwestie. Tijdens een persconferentie na afloop hiervan bekritiseerde Carter het economische beleid van zijn opvolger Ronald Reagan, die hij verantwoordelijk stelde voor onder meer het hoge rentetarief van de internationale banken. Elk procent verschil in rentetarief betekent voor Brazilie een miljard meer of minder aan aflossing.

Canasta-vangst

SAN JOSE — In Costa Rica heeft de politie een bende handelaren in verdovende middelen opgerold welke ook connecties had met het buitenland. Een Colombiaanse staatsburger is aangehouden. Men opereerde via twee onlangs opgerichte ondernemingen, waarvan de Colombiaan de manager was. Men voerde onder meer canasta's uit. In deze canasta's trof de politie een paar kilo cocaïne aan. De lading was bestemd voor de Verenigde Staten.

Mexicaanse tanker bij Bermuda los

HAARLEM — De Mexicaanse tanker Aguila Azteca is bij de Bermuda-eilanden weer vlotgetrokken nadat de met 200.000 ton olie geladen tanker op 1 oktober op de klippen was gelopen. Het schip heeft geen olie verloren. Duikonderzoek zal moeten aanwijsen wat de schade aan de romp is. Maar dit onderzoek zal pas gebeuren als de orkaan Josephine is uitgewoed, welke orkaan met windstoten van 180 kilometer per uur in de richting van de Bermuda's trekt. Het Mexicaanse schip is daarom bijtijds losgetrokken door een Westduitse en twee Nederlandse sleepboten.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de district Oost

13 oktober 1984 vanaf 08.00 uur t/m 15 oktober 1984 om 07.00 uur: dokter Guerrero-Bakmeyer. Spreekkamer: Marie Pompoen, tel.: 615044/615265, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 43278/53480

(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Ruachbaar, Braakman, Doran en Pattinaja)

Stads- en 2de distrikt West

12 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 15 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Whiteman, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81656.

(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Whiteman, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-Concession en de bario Sta. Maria).

Derde district Bandabao

12 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 15 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Vonhögen, Sentro Mediko Barber, tel.: 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641658/75761.

(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez)

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de hele dag gesloten; de wacht hebben zuster Thomas, tel.: 82€55 en zuster Van Velthoven, tel.: 76728.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: del Pueblo, tel.: 625333; Punda: Brievengat, tel.: 79098.

VERLOF BERAFENIS
13 oktober: M.V. Meyer, Kaya Wawa Scholtz 1.
14 oktober: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.

DIVERSEN
FEKOSKAN: 20.00 uur officiële opening internationale congres - aula Universiteit.

HOLIDAY BEACH HOTEL: 20.00 uur diner show met Ingrid Sanchez.

ZATERDAG
DIVERSEN
HUBENTUT '70: 4-7 'or les di agedres - Sede Penstraat.

ZONDAG
BAN TOPA: 15.00 uur ban topa krioyo - Marshe Barber.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag ná 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 en 24.00 uur *Homicidio culposo* (actiefilm, 18 jr., ƒ 5.-).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Salems lot* (spookfilm, 18 jr., ƒ 2.75 en ƒ 3.75); 24.00 uur *The experiminator* (actiefilm, 18 jr., ƒ 2.75 en ƒ 3.75).

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 CHIPS; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chiki; 18.15 Tio Wancho i su muchanan; 18.20 Telenovela: Chispita; 19.15 Informe deportivo; 19.30 Notisiero Tele-8; 20.00 Directe uitzending baseball World Series; 23.00 Show di Job; 24.00 Tempo pa Dios; 24.05 Sluiting.

ZATERDAG: 13.00 Directe uitzending baseball World Series; 16.00 Muziek; 16.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.20 Rikesa Universal; 21.20 Debat Reagan vs Mondale; 23.00 Sluiting.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK (**bezoekuren**): opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525/614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Seroe Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00/14.00-17.30 uur.

UNA- Seminar over het Federalisme

WILLEMSTAD— De Fakulteit der Sociale en Economische Wetenschappen van de Universiteit van de Nederlandse Antillen organiseert in samenwerking met de Florida International University (FIU) een seminar. Deze draagt als titel "Het Federalisme". Het seminar wordt gehouden op 19, 20 en 21 oktober op de UNA. De spreker is dr Joel Gotlieb van de FIU.

Tijdens het seminar zullen verschillende onderwerpen aan bod komen zoals het Federalisme als doctrine, de praktijk van het Federalisme, de ervaringen van Federale staten als de Verenigde Staten, Canada, West Duitsland, India, Nigeria, Zwitserland, Australie en Pakistan. Ook zal er gesproken worden over hoe het Federalisme is toe te passen in het Caribisch Gebied.

Het seminar is in principe georganiseerd voor hen die zich beroepshalve met de ontwikkelingen op staatkundig gebied bezighouden, maar andere belangstellenden zijn ook welkom. Men kan zich inschrijven aan de bali van de Universiteit. De kosten per deelnemer incusief een lunch bedragen 400 gulden.

Cursussen IKP

WILLEMSTAD— "Initiativa Partikular Korsou" organiseert weer twee cursussen. Op dinsdag 16 oktober gaat de cursus "Konose bo isla" van start en op woensdag 17 oktober gaat de cursus voor volwassenen van start. Beide cursussen beginnen om half zeven 's avonds op de Emmaschool. Men kan zich tot maandag 15 oktober inschrijven bij het kantoor van IPK aan de Nieuwestraat 25B, of op het telefoonnummer 611383/82.

Ledenvergadering BTG uitgesteld

WILLEMSTAD— De algemene ledenvergadering van de BTG die op 16 oktober plaats zou vinden is verschoven naar een nader te bepalen datum.

Dure Paarden

LONDEN — Koningin Elizabeth van Engeland is bereid ruim 4 miljoen dollar te investeren teneinde ook de belangrijkste Engelse paardenkoers, de derby, te winnen. In de meer dan 25 jaar dat koningin Elizabeth als eigenaresse in de paardesport actief is, ontbreekt haar alleen nog een overwinning in de derby.

De Engelse vorstin brengt momenteel een prive-bezoek aan de stoeterij van Blue Grass in de Amerikaanse staat Kentucky. Het bezoek heeft als voornaamste doel haar lievelingswens, het winnen van de derby, te vervullen. De koningin zal tijdens haar verblijf in de Verenigde Staten ongeveer 50 hengsten inspecteren. Aansluitend zullen dan vijf merries uit de koninklijke stal naar de Verenigde Staten worden overgebracht. De hele onderneming zal ongeveer een bedrag van ruim 4 miljoen dollar vergen.

Lord Porchester, de manager van de koninklijke renstallen bevestigde, dat na een maandenlang onderzoek een lijst van de beste maar ook duurste fokhengsten is samengesteld. De eigenaar van Seattle Slew, het paard dat als één van de waardevolste fokhengsten wordt beschouwd, vraagt voor het dekken van een merrie ruim één miljoen dollar. De Engelse merries worden in drie verschillende koninklijke stoeterijen uitgezocht.

Galaconcert van Britannic Club

WILLEMSTAD— De "Britannic Club Curaçao" organiseert op 19 october een Galaconcert. Dit concert is het grootste liefdadigheids project van de club voor dit jaar. Er wordt een gevarieerd programma gepresenteerd met Loh Siew Tuan als sopraan die wordt begeleid door Susana Frangi op de piano en Peter Goldberg op clarinet.

Na het concert is er een receptie waar men onder het genot van een gratis glaasje wijn en stukje kaas kennis kan maken met de artiesten en er bovendien verschillende prijzen te winnen zijn.

KRALENDIJK — De beman ning van "Lost Horizon" samen met kapitein James Dobbs.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

CHEVROLET MALIBU Stationwagon 1979, 6 cylinder, fully equipped, 43.000 km, uitstekende staat, tel.: 76472.

JEEP FORD 1980, 36.500 km met macwheels f.5.200,-; financierings- mogelijkheid; fornuis, 4-pits, f.195,-; macwheels Mazda 13" f.175,-, tel.: 77527.

ACCORDEON MET koffer, z.g.a.n., f.400,-, tel.: 671578.

WEGENS OVERCOMPLEET: 5 string banjo + koffer f.250,-; 2 Peavey monitor- boxjes f.275,-; flanger f.100,-; Shure microfoon f.150,-, tel.: 648438.

EETHOEK f.400,-; bankstel f.200,-; wandmeubel f.400,-; 2-pers. bed + matras f.125,-; bergmeubel f.125,-, tel.: 671578.

FIAT 127 Special, bouwjaar 1975, f.1.200,-. Adres: Socratesstraat 20, tel.: 53359.

MOOI GELEGEN bouwterrein met meetbrief in verkavelingsplan Semikok, water, elektra en telefoon reeds aangelegd. Inlichtingen: Bonam 74.

1 PAAR WATERSKI'S + slalom- ski + water- sledge, tel.: 616141, Lyraweg 4C.

UN OUTO marka Lincoln Continental, model 1974, 4 porta, preis f.1.500,-, Kaya Dodo Palm 18, tel.: 78891.

MOTORBOOT MET 5 PK Yamaha- motor, z.g.a.n., f.1.600,-; weed eater, nieuw, f.125,-; taperecorder Teal, defect, t.e.a.b., tel.: 674410.

HONDJES, HALFRAS Airedale- Terrier puppies, ontwormd en ingeënt, tel.: 615579.

SEMI- ZINKER Hurricane- swing, compleet, f.850,- (8 mnd. oud), (North- Myler zeil) tel.: 81261, Redaweg 42, Boca St.M.

MOET WEG wegens overcompleet: eiken 2-pers. slaapkamer met 2 nachtkastjes en toilettafel; eiken/eiken- fineren dressoir, tegen ieder aannemelijk bod, tel.: 615483.

EEN NIEUWE dames- en herensportfiets. Adres: Stakamahachiweg 28C.

1983 BUICK REGAL, full equipped, 2-doors, vinyl top, tel.: 614820/614791 aft. hrs.

OPVOUWBARE PICNIC- tafel met zitplaats voor 6 personen; 3 diverse wandmeubels v. verschillende afmetingen; 1 naaimachine; 1 zitkamerset; 1 terrein, groot 445 m2 met mooi uitzicht te Jan Thiel. Kom kijken en bepaal uw prijs. Inf. tel.: 673487.

BRUIN LEREN bankstel Af.750,-; Bosch wasmach., 220 V, Af.600,-; vloerkleed Berber Af.150,-. Zaterdag 9 tot 12 uur, tel.: 78893.

CARS FOR sale: 1977 Chevy Nova, V-8, fully equipped; 1978 Chevy Monza, V-8, fully equipped, very fast, excellent condition; 1981 Chevy XII high output engine, fully equipped, very fast, excellent condition. Schiltkamp, St. Michielsweg 37, tel.: 82782.

REFRIGERATOR; STOVE, a double bed; bookcase; two twin beds; training bicycle; mirror, Schiltkamp, tel.: 82782.

SPEEDBOAT FOR sale: AMF Slickcraft, 2 engines, 16 feet, Schiltkamp, tel.: 82782.

WEGENS OVERCOMPLEET: 1 eetzaal- set (6 stoelen); 2 Sansui speakerboxen, 45 W., tel.: 673611.

PDB- BOEKEN als nieuw; 2 bedden met matras; sap- centrifuge; porch- zitje; tafel + 3 stoelen etc., tegen weggeef- prijzen. Fam. Bergsma, Laufferstraat 6.

PIANO MERK Lindner, tropenbestendig, f.3.200,-, tel.: 79531.

MOOI WOLLEN Oosters vloerkleed, kleur oud- roze, afmeting 150-200 cm, f.1.500,-, tel.: 79531.

4 ZITELEMENTEN, te schakelen tot 4- zitsbank of 2x2- zitsbank, f.500,-, tel.: 79531.

GROTE GROENE uitklapbare eettafel, 34" bij 64", met 6 stoelen, Asteroidenweg 16 tussen 17.00-19.00 uur.

1 IJSKAST, i.g.s., f.350,-; tafel + 4 stoelen f.75,-; tapijt (rond) f.100,-; Atari- cassette, Laser Blast- Spacewar f.20,-; glazen tafel + 4 stoelen f.400,-. Te bevragen: na 6 uur tel.: 75476.

BANKSTEL f.400; automat. wasmachine f.350,-; haardroger f.60,-; krultang f.30,-; babystoel f.35,-, tel.: 78049 na 18.00 uur.

BABY- COMMODE (wit), f.135,-, Abrahamsz 143, tel.: 672706.

WINDBUKS 5,5 mm, zwaar model, bijna nieuw, halve prijs, [illegible]

1 BUKS 5,5; 1 stereo 4-in-one, tel.: 615776.

EENDEURS LEGKAST, eiken, f.85,-; zwart essen eethoek (Eur.), f.500,-; 1 tienerbed met matras f.125,-, te.: 83274.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

HALF GEMEUBILEERDE 1 slaapkamer- woning, f.450,-, excl. water/electriciteit, Arnhemstraat 39, tussen 12-5 uur 's middags tel.: 55878, 611824.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ECHTPAAR ZOEKT woonhuis in goede buurt tot ±f.1.000,- p.m., niets tegen een weekendhuis dat als woning kan worden ingericht, tel.: 625200 etx. 81.

ZWANGERE VROUW zoekt dringend [illegible] huurhuis, tel.: 70650. Wie helpt?

[illegible]

KLEDING, VOORAL kinderkleding gevraagd voor onze gezinnen. Heeft u nog overtollig meubilair of gebruiks- voorwerpen in goede staat. Wij zijn er heel blij mee. Voor inl.: Ayudo Sosial Kòrsou, Sta. Rosaweg 18, tel.: [illegible]

[illegible]

PATIO SALE zaterdag 13 oktober 9.00-12.00 uur a.m.: Seroe Colorado Bung. 1512.

KLEINE RASHONDEN: Tekkel- pups met stamboom, tel.: 28820 - Micheline.

PORCH SALE: stereo- set; 2-pers. bed incl. nachtkastjes en ombouw; Ned. wasmachine, volaut., Gilles Poppestraat 5, Cura Cabai, tel.: 47040.

COMPLETE BABY- uitzet, Quillstraat 25, tel.: 46062 (na 5 uur).

WEGENS OVERCOMPLEET: stereo Sanyo 3-in-1, prijs n.o.t.k. Te bevragen bij Williamstraat 2.

AUTO DATSUN 120Y 1978, 4 porta, standard, f.2.500,-, Seroe Blancoe 57.

3 DOORS AND speadbox Toyota Starlet '81; Honda 400 '82; motorcycle VA f.1.800,-, Piedra Plat 193.

INBOEDEL O.A. bankstel; eethoek; washer; dryer etc., Seroe Colorado 1544, tel.: 9-2096.

WEGENS VERTREK: kasten; wandmeubel; bankstel en verdere meubels, Rooi Santo 1 na 6 uur.

WEGENS VERTREK: Lada 1200 Combi 1982 f.3.000,-; kinderstoel f.100,-; oud- Hollandse hang- en legkasten f.800,-; tweezitsbank f.250,-; damessportfiets f.200,-; stereoset Sony f.800,-, Sabana Liber 6C.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

RUIM GEMEUBILEERD appartement, tel.: 26352.

GEM. APPARTEMENT met airco, Seroe Blancoe 57, O'stad.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

MAID WANTED, 5 days a week. Call for appointment ph. 32989.

DIVERSEN ARUBA

TWEE REPRESENTATIEVE mariniers zoeken oppashuis. Gaarne contact opnemem met marn. Beugelink, Mariniers- kazerne Savaneta, 1e pel., Barak B-7.

	Afmeting		was	NU
PORTLAND	10" x 9"	4	f. 725,-	f. 625,-
TRENTON	10" x 9"	4	f. 695,-	f. 600,-
GREENBRIAR	10" x 6"	4	f. 595,-	f. 500,-
NEWBURGH	10" x 6"	4	f. 595,-	f. 500,-
TRENTON	8" x 6"	10	f. 495,-	f. 400,-
WOODMARE	10" x 9"	10	f. 895,-	f. 800,-
PORTLAND	10" x 18"	8	f. 925,-	f. 800,-

BONAIRE
AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ 14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Sabotage aan auto

WILLEMSTAD— Onbekenden hebben getracht een rechercheur te laten verongelukken. Een rechercheur van de politie liet zijn privé- auto afgesloten achter in de binnenstad. Toen hij terugkeerde, stapte hij niets vermoedend in de auto en reed weg. Toen hij op de Fokkerweg kwam, raakte het rechterachterwiel van de auto geheel los en rolde weg. Hierdoor begon de auto te slingeren en de rechercheur zette alles in het werk om de auto tot stilstand te brengen. Dit was geen gemakkelijke opgave, want weldra vloog ook het rechtervoorwiel onder de auto vandaan. Uiteindelijk wist de man het voertuig tot stoppen te brengen. Door dit avontuur liep de auto forse schade op.

Vijftienjarige prooi van agressie

WILLEMSTAD— Een 15- jarige jongen is het slachtoffer geworden van een man die waarschijnlijk door het "dolle" heen was. De jongen fietste met een aantal leeftijds- genoten door de woonwijk Jongbloed. Plotseling reden ze voorbij een auto, waarin een man bezig was een vrouw te mishandelen. De jongens zagen dit, maar reden gewoon door in de richting van Brievengat. Na enige tijd kwamen de jongens de auto tegen met de bestuurder die ze eerder de vrouw hadden zien mishandelen. De man stopte de auto en sleurde de vijftienjarige in de auto onder bedreiging van een mes. Een stuk verder op liet de man de jongen weer gaan. De politie stelt een onderzoek in naar deze vreemde manier van agressie.

*****

BEIROET—Israel verhindert al 3 weken lang de aanvoer van voedsel en medische hulp voor de Palestijnse vluchtelingen in zuid Libanon, aldus de VN-hulporganisatie Unwra. Dit komt doordat de toegangsweg vanuit Beiroet naar het zuiden uit veiligheidsoverwegingen is afgesloten.

Chamba II winnaar in racing class twee

Troon overall winner 17e Bonaire Regatta

KRALENDIJK — Gisteren startte met 30 deelnemers om tien uur 's morgens en met een flinke bries in de zeilen de wedstrijd die van Playa Lechi naar Salt Company, terug langs Klein Bonaire naar Slagbaai om, om weer via de Waterplant te finishen. De totale lengte van het circuit bedroeg 43 zeemijlen. Bij de kleine Performance klasse sloeg het pech duiveltje toe, omdat drie van de vier deelnemende boten de strijd voortijdig moesten staken. De Suzanne had problemen met het roer, de Three's Company voer zonder vóór-zeil terug naar de anker plaats en ook de Twentse Ros en Orca met onbekende redenen zijn terug gegeaan.

De uitslagen van de gisteren gehouden races zijn als volgt:

Cruising Traditional: 1. Tunnix (Ven) 17789.54; 2. Aroha (Cur) 24034.52; 3. Chistina 25166.40. Niet gefinished is de Wind Seeker en niet gestart is de Ganesh van Italie.

Racing class III: Deze race is gestart om tien uur twintig. De Marvin uit Curacao is niet gefinished en de Mimoza uit Venezuela niet gestart. De uitslag in deze klasse is als volgt: 1. Lost Horizon (Ven) 19291.87; 2. Crisbe (Ven) 20150.30; 3. Thepis (Ven) 20291.16; 4. Tranquilo (Aruba) 20509.34; 5. Double Dutch (Cur) 21065.62; 6. Decca (Cur) 21301.54.

Racing Class II: Gestart om half elf 's morgens: 1. Chamba II (Cur) 18482.41; 2. Demarrage (Cur) 18879.37; 3. Edna II (Cur) 19379.63; 4. Wind Hush (Cur) 19409.49; 5. Bananas (Cur) 19644.11; 6. Carina (Cur) 20672.79.

Racing Class I: Gestart om 20 minuten voor elf: 1. Troon (Ven) 18220.26; 2. Luv (Ven) 18568.70; 3. Olafo (Ven) 18882.44; 4. Tentacion (Ven) 19256.56; 5. Curiara (Ven) 19741.99; 6. Diversion (Ven) 19592.44; 7. Karelia (Ven) 20252.57.

De overall winner van de 17e Bonaire International Sailing Regatta is geworden het Venezolaanse jacht de "Troon".

...."CHESTINA"....

Prijsuitreiking

KRALENDIJK — Vanavond vindt om zeven uur de prijsuitreiking plaats van de gehouden races, rond de poule van Hotel Bonaire. Vandaag en morgen wordt buiten het klassement om een vissersboten race gehouden waarvan de prijsuitreiking morgen avond plaatsvindt om acht uur in het Koekoeksnest van Flamingo Beach Hotel. Het officiele programma vermeldt nog een race die om Klein Bonaire voert en ongeveer 15 zeemijlen lang is en de start vindt plaats om tien uur 's morgens.

Promotie

Dat de Antilliaanse Amstel Bierbrouwerij dit jaar een sterke promotie campagne voert kan wel uit het volgende worden afgeleid. Er zijn vijfhonderd kratten bier geschonken aan de Regatta. Bij de captains meeting gisteravond van de vissersboten gisteravond werd gratis bier geschonken en hedenavond vindt er een bier-estaffete plaats in de Bonaire Yachthaven met een voor de winnaar als hoofdprijs beschikbaar gesteld, een surfzeil.

Morgen wordt de gehele bevolking en de gasten uitgenodigt om op Playa Lechi bier te komen drinken voor slechts één gulden en vijfentwintig cent, waarbij de muzikale omlijsting door "Los Idolos" zal worden verzorgd.

Op de Amstel kalender van 1985 komt in plaats van de data van de oktober maand te staan: Bonaire Regatta Internationaal '85. Dit laatste idee werd door de heer Niki Tromp geopperd en ook aangenomen. Verder sprak een ieder de waardering uit over de Ban Topa Regatta Festival dat gisteravond werd georganiseert.

Voor het eerst tijdens Bonaire Regatta

Deelname grote zeiljachten

KRALENDIJK — Dit jaar doen er voor het eerst twee grote jachten mee aan de Bonaire Regatta. De één is de acht jaar oude en acht compartimenten tellende en één miljoen dollar kostende schip de "Wind Seeker". Het andere zeilschip is de vier jaar oude en negentien compartimenten tellende, 2 miljoen dollar kostende, "Chistina". Deze laatste is afkomstig van de Britse Kaiman Eilanden.

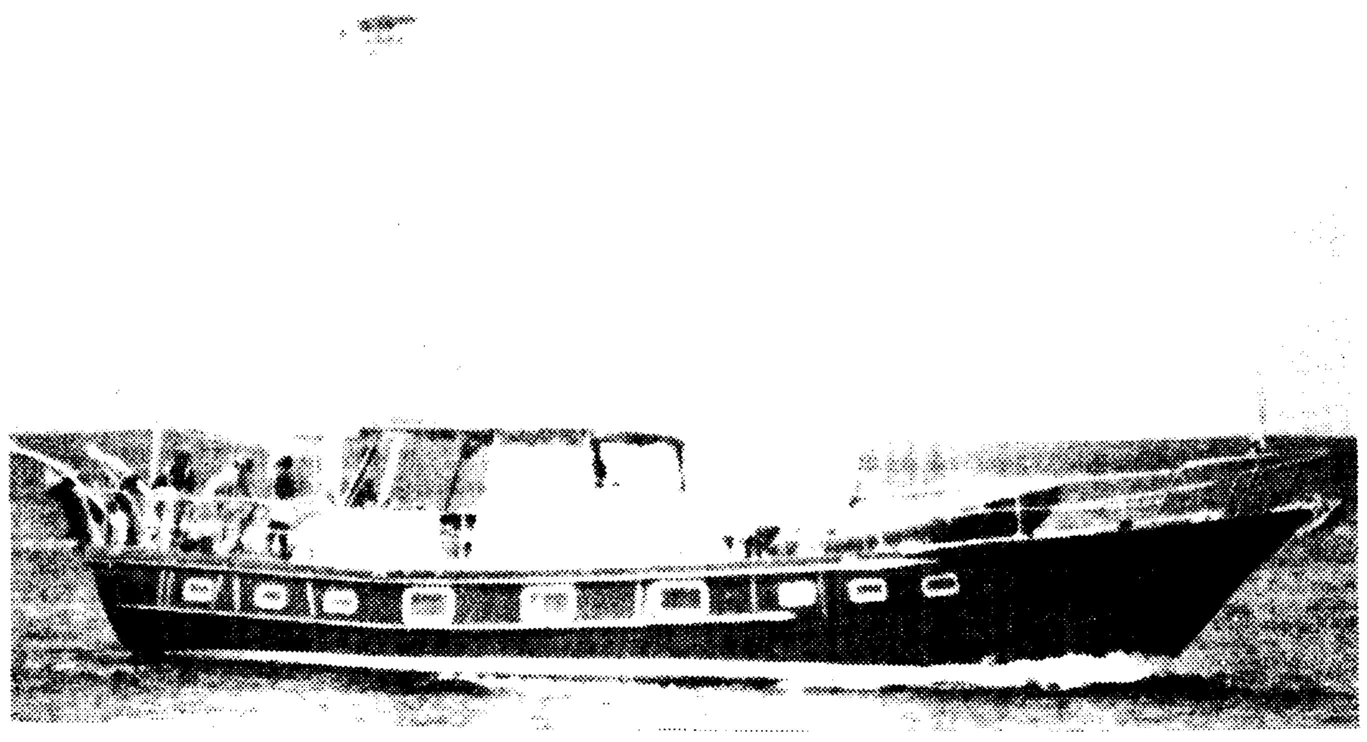
Van de "Wind Seeker" kan als bijzonderheid worden gemeld dat de eigenaar, de Amerikaan Ken Buzard, het schip zelf heeft ontworpen en samen met anderen heeft gebouwd. Alleen al het ontwerp koste drie jaar denkwerk. Reeds op zijn vijftien jaar bouwde hij zijn eerste scheepje en vanaf die tijd hield hij zich bezig met scheepsbouw en ook zijn huidig beroep van constructiebouw van havens en dergelijken is nauw met de scheepvaart verbonden. Met als resultaat dat hij een juweel van een scheep heeft met alle denkbare luxe aan boord.

De Chestina is gebouwd in 1978 en de eigenaar is een financiele onderneming gevestigd op de Kaiman Eilanden. De driemaster zelf, is ook afkomstig van de Kaiman Eilanden en is eigenlijk toevaligerwijze in de Regatta races verzeild geraakt. Captain John Bevan, vertelde dat zij bezig waren aan een wereldcruise en dat de ABC-Eilanden de laatste stops waren voordat zij naar Panama gingen. En toen zij van de races hoorden besloten zij onmiddelijk mee te gaan doen, hoewel de wendbaarheid een stuk minder is dan de overige deelnemers en daarom bepaalde boeien moeilijk te ronden waren.

De bemanning bestaat uit vijf koppen waarvan er vier Brits zijn en één een Amerikaan. Tevens hebben zij nu de tijd om te wachten op allerlei equipment dat uit de Verenigde Staten moet komen, voordat zij na afloop van de Regatta de reis verder vervolgen naar Panama waar ze een paar weken willen verblijven om vakantie te houden.

De captain, de heer Bevan, bedankte de heer Sansoni van de Yachthaven en de heer Niki Tromp voor de uitstekende medewerking waardoor hun verblijf op Bonaire ontsettend aangenaam is geworden.

..."WIND SEEKER"....

Gewapende roofoverval

WILLEMSTAD—Twee zaken zijn de dupe geworden van een roofoverval. In de kledingzaak "Young Men Shop" in Punda werd een verkoopster onder bedreiging van een vuistvuurwapen gedwongen geld uit de kassa te overhandigen. Het betrof hier een bedrag van 1400 gulden. De eigenaar van toko Madeira in Gato werd gedwongen onder bedreiging van een mes en een revolver de inhoud van de kassa te ledigen. Zo verdween er uit de zaak een bedrag van 2500 gulden.

Nummerkantoor overvallen

WILLEMSTAD— Een nummer-verkoopbureau aan de Prinsenstraat werd verrast door twee overvallers die ter bedreiging een scherp voorwerp bij zich droegen, waarmee ze het personeel en de aanwezige klanten angst inboezemden. Een van de overvallers hield de mensen in bedwang en de andere doorzocht de laden in het kantoor. Ze gingen er uiteindelijk vandoor met 2000 gulden. De politie stelt een verder onderzoek in.

VEILING

Op 5 november 1984, des morgens om elf uur zal ten kantore en ten overstaan van de ondergetekende notaris in het openbaar volgens plaatselijk gebruik en onder de veilingsvoorwaarden als gedurende acht dagen voor de veiling ten kantore van genoemde notaris voor een ieder ter inzage liggen, aan de meestbiedende worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:

EEN PERCEEL GROND, MET HET DAAROP STAANDE WOONHUIS, GELEGEN AAN DE PEDRO LOUIS BRIONWEG OP BONAIRE, KADASTRAAL BEKEND ALS AFDELING 4, SECTIE D, NUMMER, 587, GROOT 457 M2.

Mr. A.P. Knuf, notaris
Kaya Charles E.B. Hellmund 9-11
Bonaire.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	338,00	Platinum	320,00
Silver	7,18	Palladium	136,50

AMSTERDAM TODAY

Akzo NV	97,40	Oce v Grin	262,00
Elsevier	108,40	Ommeren	28,20
Fokker	67,50	Pakhoed	59,50
Heineken	140,20	Philips	53,90
Hoogovens	64,40	Robeco	67,10
KLM	40,20	Rolinco	64,10
Naarden	48,00	Royal Dutch	175,10
Nat Ned	238,50	Tele Graaf	249,00
Nedlloyd	154,00	Unilever	290,50
Ennia	128,00	Gist Broc	167,80

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 1/2	- 1/2	IBM	120 1/4	- 1 5/8
Asa Ltd	55 3/8	- 5/8	ITT	30 3/8	+ 3/8
Atl.Richfield	50 1/2	- 5/8	McDonalds	50 3/8	+ 5/8
Beatrice Fds	27 3/8	+ 1/4	MACOM	18 1/4	+ 1/2
Burroughs	51 1/8	- 7/8	Natl Presto	24 1/8	+ 1/8
Citicorp	35 3/4	+ 1	NCR	23 3/4	- 1/8
Coca Cola	60 3/4	- 1/4	Pepsico	43	+ 7/8
Dayton Hudson	32 1/4	+ 1/4	Seagram	36 3/8	- 1/4
Disney	58	unch	Sears	31 5/8	+ 7/8
Dome Mines	9 3/8	unch	Texas Instr.	126 3/4	- 2 5/8
Dupont	48 1/2	+ 1/2	Texaco	35 3/8	+ 1/8
East Kodak	70 5/8	- 1	United Airl.	38 1/2	- 1/4
Ford	46 1/4	+ 1 1/4	Union Pac.	39 1/4	+ 1
Fluor	17 5/8	unch	US Steel	23 1/4	+ 3/8
Gen.El.	55 1/8	+ 3/8	West.El.	25 3/4	+ 3/8
Genl.Motors	76 7/8	+ 1 1/8	Xerox	37	- 7/8
Homestake M.	25 5/8	unch	Zenith	24 3/8	- 1/8

DOW JONES	INTERIM AVERAGES		HIGH	LOW
Industrials	1183.08	+ 5.85	1183.97	1174.14
Transportation	513.96	+ 3.33	514.50	509.66
Utilities	138.80	+ 0.52	139.00	138.18
65 Stocks	467.49	+ 2.41	467.80	464.36

OTHER INDEXES			MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	93.97	+ 0.40	Nyse Volume	88.106.180
Nyse Financial	91.89	+ 1.31	Comp.Volume	107.044.210
S-P Composite	162.78	+ 0.67	Stocks Up 959	Down 547

LONDON DOLLAR STRAIGHT EUROBONDS STEADY.
LONDON, OCT 12 - Fixed interest dollar bonds were generally unchanged in quiet trading with yesterday's U.S. money supply figures having little impact as they were in line with market forecasts, dealers said. The slightly higher close on the U.S. credit markets and the Fed funds rate of around 10 pct has helped sentiment but operators were unwilling to open new positions ahead of the weekend.

FED DATA DASH HOPES OF FURTHER POLICY EASING
By Alan Wheatley.
New York, Oct 11 - Today's federal reserve data should dampen any speculation that the central bank has embarked on a further easing of monetary policy, economists said. The figures show that recent siftness in the fed funds rate, which raised hopes in some quarters that the October 2 meeting of the federal open market committee voted for less restraint, is clearly a product of special factors which have pumped liquidity into the banking system, they said. "The evidence continues to point to an unchanged fed policy stance," said Larry Leuzzi of E.F. Hutton and Co.Inc. Fed funds traded as low as half a pct yesterday and remained soft today around 10 pct. But the fed reported that reserves were bloated by weather-related transportation delays on tuesday and wednesday which boosted float, or checks in the process of collection, to over four billion dlrs yesterday. "There was no change in the latest 14-day maintenance period," said William Sullivan of Dean Witter Reynolds Inc. "The easier tone is strictly attributable to technical factors." Both Sullivan and Leuzzi expect fed funds to drift back up to 11 pct in coming days as the float ballon deflates.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 12 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.335	1.355	1.375
PND STERLING	2.125	2.18	2.24
NED GLD	50.26	50.98	51.78
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	69.36	70.08	70.88
FR FRANCS	17.44	18.54	19.24
DUITSE MARK	56.78	57.50	58.30
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.61	0.91	0.97

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 12 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	96.62
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	106.82
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	103.13
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	104.59
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	98.28

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.98%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN
BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat met ingang van **12 oktober 1984**, de hoogst toelaatbare prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen, per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het Eilandgebied **BONAIRE**, als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel per collo	hoogst toelaatbare prijs aan de consument per eenheid	
Rijst				
SUNSET (white)	30/2 lbs.	f. 40,73	f. 1,49	+ f. 0,03
Babyvoeding				
BEECHNUT				
(str. juices)	24/4 1/2 oz.	f. 14,38	f. 0,67	- f. 0,04
(str. juices)	24/8 oz.	f. 20,50	f. 0,95	- f. 0,09
NUTRICIA				
(nutrix vanille)	24/200 gr.	f. 43,99	f. 2,03	
(bambix)	20/225 gr.	f. 41,10	f. 2,28	
LIGA	24/175 gr.	f. 26,96	f. 1,25	
Margarine				
BRIO	40/250 gr.	f. 38,32	f. 1,06	- f. 0,05
Roomboter				
Q.B.B.	24/375 gr.	f. 59,45	f. 2,75	N
	24/500 gr.	f. 79,25	f. 3,67	N
	6/2000 gr.	f. 71,49	f. 13,23	N
Spijsolie				
ZETA DUSHI	24/16 oz.	f. 46,06	f. 2,07	+ f. 0,16
Suiker				
EVERCANE	12/2 kg.	f. 30,70	f. 2,76	+ f. 0,20

Afwijkingen naar beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
Prijsverhogingen en prijsverlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.

N.B.: + Prijsverhoging
− Prijsverlaging
N Nieuw artikel.

Hoofd v/h Departement van Economische Zaken Bonaire.

Zakenvaria

DOSTON DEVELOPMENT NV heeft reeds meer dan vijftig procent van het deelproject "Seru wea i-awa" te Cas Abao verkocht aan hoofdzakelijk lokale investeerders. Het verkavelingsproject dat onder leiding staat van Caresto nv, omvat een prachtig stuk strand, een jachthaven, appartementen volgens het timesharing- principe, mogelijkheden voor hotelbouw, een beachclub en een kwekeri . Dit alles geconcentreerd rond het gerestaureerd landhuis van Cas Abao.

Voor promotie van dit project hebben de project- leiders een folder in het Nederlands en het Engels uitgegeven, waarin informatie gegeven wordt over de diverse kavels die nog beschikbaar zijn, met specificatie van de ligging, de grootte en prijs per vierkante meter. Het totaal bestaat uit 88 kavels in het deelproject "Seru wea i awa" en het project "Engelenberg" met 25 kavels.

Het project is opgezet in samenwerking met Antilliaanse en Nederlandse aandeelhouders; de uitvoering, technische coordinatie en promotie is in handen van het Caresto- kantoor. Kennelijk zijn de nieuwe promotie- folders bedoeld voor distributie in het buitenland. Het project geeft wel blijk van een grote dosis durf, gezien de economisch wankele tijden die zich nu voordoen.

Drugs aanhoudingen

WILLEMSTAD— Door de recherche zijn er wederom aanhoudingen verricht inzake drugs. Opgepakt werden de de 27-jarige E.B. en de 28-jarige E.M. In de auto waarin ze zaten vond de politie een hoeveelheid bazoeka.

FEKOSKAN VIERT 25-JARIG JUBILEUM

De Fekoskan (Federashon di Kooperativanan di spar i Kredito Antiyas Neerlandes) bestaat dit jaar 25 jaar. De Amigoe nam in verband met dit jubileum een kijkje achter de schermen van deze organisatie. Met voorzitter Raymond Bentoera en penningmeester Milton Wallé werd in het prachtige gebouw van de Fekoskan uitgebreid gesproken over de "Federashon".

FEKOSKAN

Door: Marlys Douglas-Claassen

HET BEGON ALLEMAAL in 1946, toen pater Amado Römer de Amerikaanse jezuït John Sullivan tegen het lijf liep. De uit Amerika afkomstige jezuït werkte al vanaf 1939 in amaica en hij propageerde de principes van een spaar- en kredietvereniging in het Caribische gebied. Toen hij Curaçao na een kort verblijf verliet, had hij zijn gedachte omtrent de Koöperatieve spaar- en kredietvereniging bi Amado Römer achtergelaten. En die gedachte liet Römer niet los. Een koöperatie zou volgens John Sullivan van groot belang zijn voor de sociaal- economische ontwikkeling van ons eiland. En Amado Römer ging aan het werk. (Het duurde uiteindelijk nog 12 jaar, voordat de eerste kredietvereniging werd opgericht en dat was de kredietvereniging "Santa Familia".

De tweede die opgericht werd, was de bedrijfs- kredietvereniging Santa Ana van de havenwerkers. In hetzelfde jaar (1958) werden nog zeven andere kredietverenigingen opgericht. Dit waren wijkvereniging enz. Bij de wijk gebonden kredietverenigingen waren veelal huisvrouwen aangesloten. Het inlegbedrag was vrij, dus men kon bij wijze van spreken vanaf een dubbeltje inleggen. Dit leverde natuurlijk het probleem op dat "de kas" niet groeide. En dat had weer tot gevolg dat de leden van de kredietvereniging geen geld konden opnemen. "Van een kale kip kun je immers niet plukken". Hierdoor raakten de leden ontevreden waardoor sommige kredietverenigingen dan ook het loodje moesten leggen.

Toch was er een positieve ontwikkeling want in 1959 telde Curaçao 24 koöperaties, Aruba zes en Bonaire twee. De financiële hulp die uitgaat van een kredietvereniging stond voor de meeste mensen op de eerste plaats. Toch strekte toen ook al de doelstelling verder dan materiële hulpverlening. De koöperatie wil zijn leden namelijk ook helpen om zo volwassen mogelijk te kunnen functioneren binnen de gemeenschap. Onderricht in zelfstandig kunnen opereren was toen ook al aan de orde.

Pater Römer die de initiatiefnemer is van oprichting van de koöperatieve kredietvereniging heeft ook veel bij gedragen aan de studiefaciliteiten en de contact legging op internationaal niveau. Met hem waren veel mensen bij de koöperatie betrokken die zich allen op vrijwillige basis inzetten voor het slagen van de koöperatieve gedachte. De grondlegger van de koöperatieve kredietvereniging op de N.A. Pater Amado Römer is nog steeds actief binnen de Fekoskan. Zo verzorgt hij de radioprogramma's die te maken hebben met het jubileum en helpt hij, waar het nodig is. Wat Pater Römer in 1958 heeft gezaaid, wordt nu geoogst, want de Fekoskan is uitgegroeid tot een enorme federatie.

In de huidige situatie kan men de "Fekoskan" zien als een overkoepelend orgaan waarbij vrijwel alle koöperatieve kredietverenigingen zijn aangesloten. Voor Curaçao zijn dit 62 kredietverenigingen, voor Aruba 7, voor Bonaire 3 en voor St. Maarten een. Al deze kredietverenigingen zijn geheel autonoom. De kredietverenigingen zi n onder te brengen in wijkkoöperaties en bedrijfskoöperaties. Het feit dat mensen sparen en lenen bij een kredietvereniging doen ze, omdat ze bij een dergelijke vereniging meer waar voor hun geld krijgen. En dit is mogelijk door de KOOPERATIEVE GEDACHTE die achter het geheel schuil gaat. SAMENWERKEN aan de sociaal- economische ontwikkeling draagt de "Fekoskan" hoog in het vaandel. De grote koöperatie helpt de kleine en indien mogelijk ook andersom. En hierin zit het verschil met een bank.

De Fekoskan kent de centralisatie van fondsen. Ieder lid stort hierin zijn contributie en het kapitaal wat ze niet nodig hebben. Voor dit ingebrachte kapitaal ontvangt de kredietvereniging nu sinds een jaar rente. Ieder lid op haar beurt kan ook weer uit dit fonds geld lenen, tegen een voordelige rente. De Fekoskan laat het geld uit het fonds ook werken door het te beleggen in o.a. schatkistpapieren. Ook wordt het geld op verschillende deposito- en spaarrekeningen geplaatst. Er liggen plannen om geld te gaan beleggen in de rehabilitatie van Otrabanda en in het opzetten van een supermarket. De kredietverenigingen die dus samenwerken middels de Fekoskan brengen door hun gezamelijkheid groot kapitaal in wat een groot rente percentage betekent. De kleine kredietvereniging profiteert hiervan mee. De Fekoskan zelf komt dus aan geld middels beleggingen, waarvan 1% rente in de kas gaat. Ook wordt er een klein kapitaal gecreëerd door risicoverzekeringen die men afsluit voor de kredietverenigingen.

Bij de oprichting in 1958 kwam reeds naar voren, dat niet alleen de materiële hulp bij een koöperatie van belang is, maar ook het bevorderen van een stuk zelfstandigheid ten bate van de sociaal- economische ontwikkeling van de gemeenschap. Onlangs werden op een conferentie van de "World Council of Credit Unions" tien basispunten aangenomen waaraan een kredietvereniging moet voldoen. Zo werd onder andere vastgelegd, dat de kredietvereniging een sociale verantwoording draagt. Daar waar het nodig en mogelijk is moet de kredietvereniging de helpende hand bieden, aan individuele leden, maar ook aan de gemeenschap. Het project Otrabanda is hiervan een voorbeeld.

Een ander principe is dat de koöperatieve kredietverenigingen elkaar moeten steunen. Het feit alleen al dat de kredietverenigingen aangesloten zijn bij de Fekoskan houdt in dat ze met elkaar willen samenwerken. Het promoveren van onderwijs is ook een van de tien punten. Het Fekoskan legt hier ook grote nadruk op. Er liggen zelfs plannen om te komen tot een opleidingsinstituut dat opgezet zal worden door de Fekoskan, maar dat verder zelfstandig zal functioneren. Het instituut zal bemand worden door professionele krachten die cursussen zullen opzetten, waaraan alle leden van de koöperatieve kredietverenigingen kunnen deelnemen.

Tot op heden zijn de cursussen begeleid door vrijwilligers en waren gericht op leiderschap en penningmeesterschap. Het ligt in de bedoeling dat de inhoud van de toekomstige cursussen niet door het Fekoskan wordt vastgelegd, maar dat de kredietverenigingen de inhoud zelf aangeven.

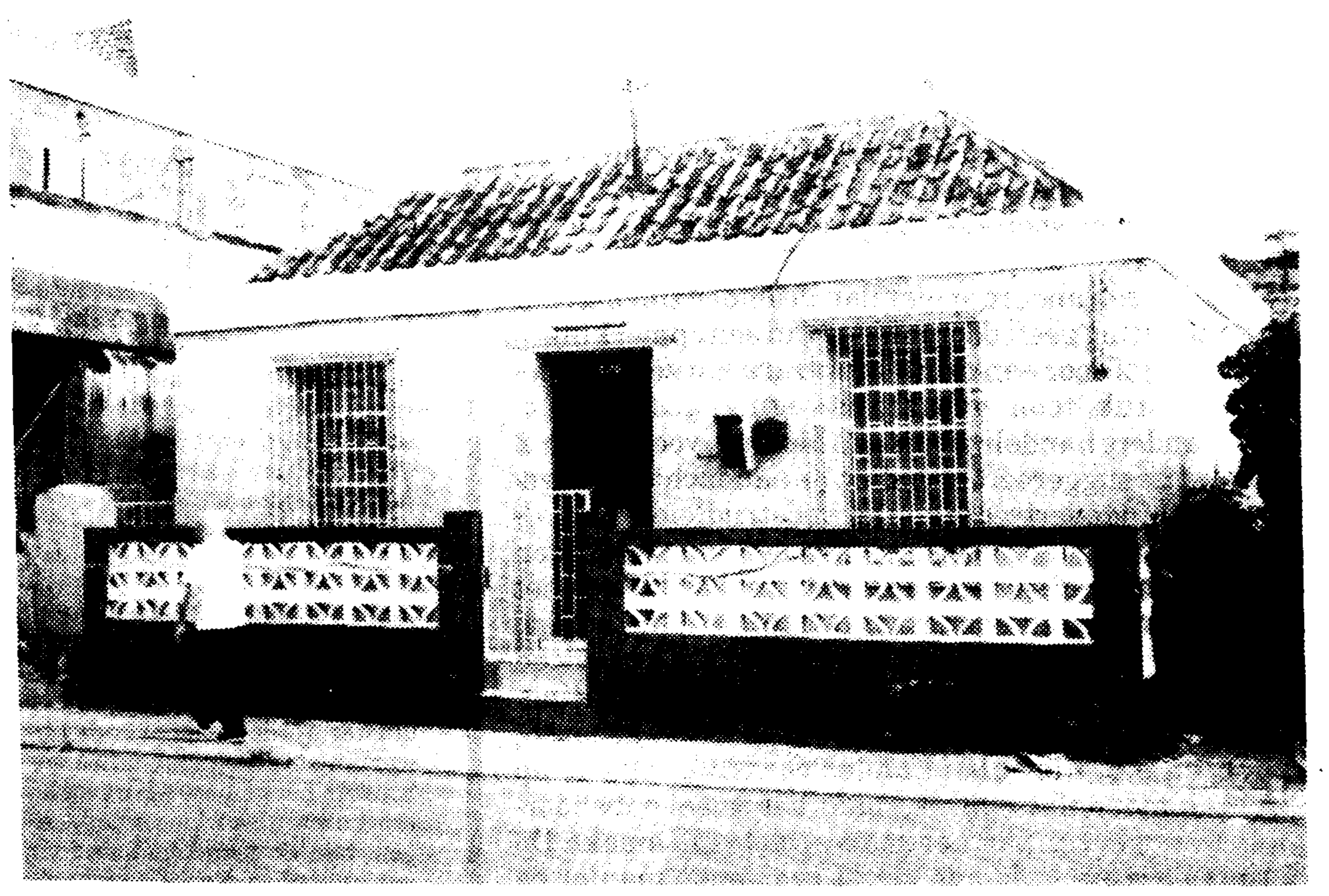
De koöperatieve kredietverenigingen functioneren geheel autonoom. Iedere kredietvereniging heeft dan ook zijn eigen spelregels. In de praktijk zullen deze waarschijnlijk niet veel verschillen van elkaar. Er is wel een groot verschil in de organisatie van een kredietvereniging en dit hangt samen met de grootte. Er zijn erbij die geheel "computerized" zijn, maar er zijn er ook bij, die nog alles met de hand doen en waar alle werkzaamheden verricht worden door vrijwilligers.

Deze laatste vorm gaat steeds meer verdwijnen en eigenlijk is dat wel spijtig, want hierdoor verdwijnt ook een stuk menselijk contact, dat onontbeerlijk is als men uitgaat van de koöperatieve gedachte. Samenwerking en steun verlenen is meer dan de zaken feilloos laten afhandelen door de computer. Mensen moeten elkaar treffen, van gedachten kunnen wisselen over hun eigen situatie in hun eigen samenleving. Dit gebeurt veel te weinig en wordt in situaties van "computerizing" alleen nog maar slechter. De "Fekoskan" betreurt dit enerzijds, maar ziet anderzijds ook het nut van de efficient werkende computer. De sterke toename van de bedrijfs- kredietverenigingen, die erg goed georganiseerd zijn dwingt de wijk- kredietvereniging ook mee te gaan in een meer professionele aanpak. De bedrijfs- kredietvereniging is voor een lid erg gemakkelijk. Hij hoeft niets te doen. Alles verloopt automatisch via het bedrijf. Als men lid is van een wijk- kredietvereniging moet men daarintegen alles zelf doen. Wil de wijk- kredietvereniging dus haar hoofd boven water kunnen houden dan zal ze professioneler moeten werken wat ten koste gaat van menselijk contact.

Door al deze ontwikkelingen waren er een paar kredietverenigingen die niet meer zo best functioneerden. Dit had ook andere oorzaken. In de vroegere statuten stond namelijk vermeld dat je slechts lid kan zijn van een wijk- kredietvereniging als je in de wijk (parochie) woonde. In de loop der jaren verlieten mensen een bepaalde wijk, of zij sloten zich aan bij een bedrijfs- kredietvereniging, waardoor het aantal leden zienderogen achteruit liep. Dit is het geval geweest bij de kredietvereniging "St. Familia". Door 'n uittocht van mensen uit deze parochie functioneerde deze vereniging niet meer of nauwelijks. Door een verandering in het Statuut heeft men de kredietvereniging opengesteld. Om lid te kunnen worden hoeft men niet langer in een bepaalde parochie te wonen. Dit heeft geresulteerd in een opbloei van kredietverenigingen die gedoemd waren tot opdoeken.

Het voormalige herenhuis aan de Curaçaostraat is nu het domicilie van de "Fekoskan".

De administratie en het kantoor van de kredietvereniging "St. Familia" is ondergebracht in het pand aan de Roodeweg 126.

Een kooperatieve kredietvereniging doet meer dan alleen lenen

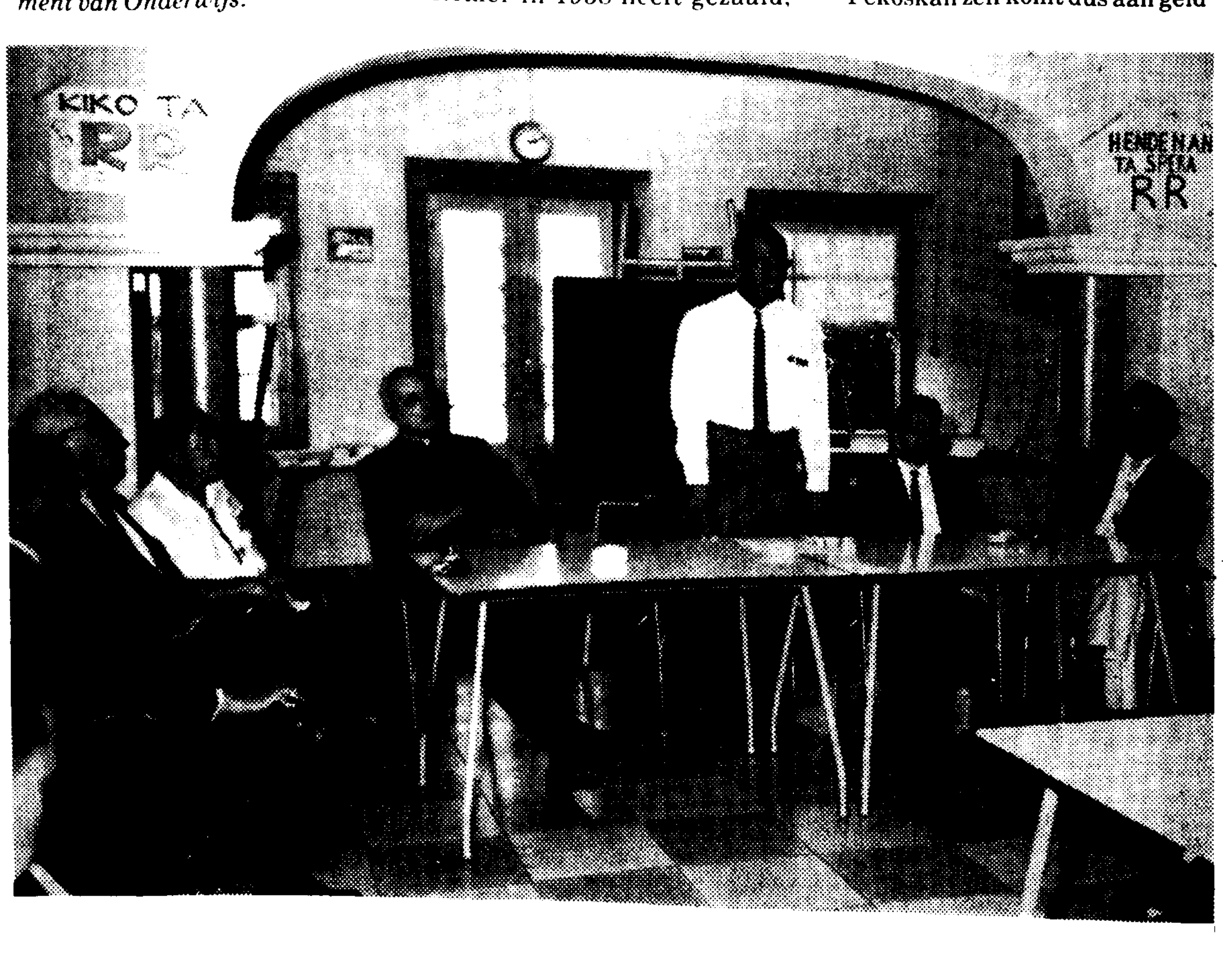
Bij het tweede lustrum van de kredietvereniging "Santa Famia" werd aan Juan Coco een geschenk overhandigd omdat hij de doorstoot had gegeven in 1953 tot oprichting van deze wijk- kredietvereniging: Amado Römer de grondlegger van de koöperatieve kredietvereniging op de N.A. overhandigt hem het geschenk.

Samen sterk

SAMEN STERK. Deze gedachte leeft op de Antillen niet in die mate als in de ons omringende landen. Dit heeft enerzijds te maken met de economische gesteldheid en anderzijds met de politiek. Zolang het ons allemaal goed gaat vergeten we elkaar en zijn we slechts gericht op materiële vooruitgang en individueel genot en de politiek past zich hierbij aan. Gaat het slechter of zoals in veel landen slecht dan wordt de mens wel gedwongen tot samenwerking, anders haalt hij het gewoon niet en soms past de politiek zich hierbij aan. Een politiek die het geluk van de gemeenschap voorstaat doet dit zeker. Samenwerking moet echter los gekoppeld worden van materieel welzijn.

De Fekoskan leeft. Er worden plannen ontwikkeld om de leden nog beter van dienst te kunnen zijn. Onder andere ligt er het plan om een fonds op te richten voor autonummers, vervolgens het studiecentrum, de supermarkt, het opheffen van niet rendabele kredietverenigingen en de automatisering van de administratie. En in het kader van het 25-jarig jubileum wordt er naast andere activiteiten op 13 en 14 oktober een internationaal congres georganiseerd. Het thema is: "de koöperatie en de recessie's" en "hoe overleeft de koöperatie de recessie".

Het bestuur van de Fekoskan dat geheel uit vrijwilligers bestaat heeft veel energie en tijd gestoken in de organisatie van het congres. Zij hopen dan ook op een goede opkomst. Sinds kort is er ook een pand gekocht aan de Roodeweg en wel op nummer 126. Hier is de administratie ondergebracht en de kredietvereniging "St. Familia". De Fekoskan heeft 5 mensen in dienst en bezit twee panden, die weer ten dienst gesteld worden aan derden en dan vooral derden uit de sociale sfeer. SAMENWERKEN, is de "koöperatieve gedachte". De Fekoskan probeert dit zelf zo duidelijk mogelijk uit te dragen.

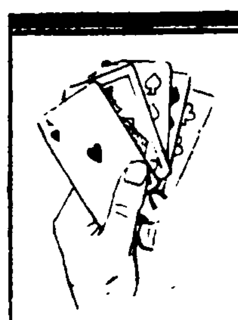
Seminar in 1968, bij het tienjarig bestaan van de beweging van kredietverenigingen. Achter de tafel v.l.n.r. mgr. J.M. Holterman; voorzitter van de Bond van Koöperatieve Spaar- en Kredietverenigingen J.A. Royer; gede uteerde van Landbouw, veeteelt en visserij R. Winkel en J. Droog als vertegenwoordiger van het departement van Onderwijs.

FEKOSKAN

1959 25 1984

FEKOSKAN

FEDERASHON DI KOOPERATIVANAN DI SPAR I KREDITO ANTIYAS NEERLANDES

Bridge

(Verzorgd door:
HENK BEERMAN)

Ongeoorloofde inlichtingen

TIJDENS DE INTERNATIONALE marathon van BC Kòrsou gaf Steve Hamoui een voorbeeld hoe men bridge etisch correct speelt.

Hamoui	Vos	Phocas	Beerman
—	—	—	1 Ru
pas	1 Sch	pas	1 Sa
pas	3 Sa	pas	pas
pas			

Teddy Phocas dacht lang na voordat hij paste. Zij hebben een afspraak dat een doublet op 3 Sa vraagt om een uitkomst in de eerst geboden kleur van de dummy, in dit geval Sch. Het was wel duidelijk dat Phocas nadacht over een doublet. Steve startte **geen Sch.**, zelfs toen hij voor de tweede keer aan slag was, kwam hij **geen** Sch na. Dit deed hij niet per ongeluk, want hij zei het zelf aan tafel. Hij accepteerde liever een nul, dan te profiteren van het nadenken van zijn partner.
Art. 16 van de spelregels zegt over ongeoorloofde inlichtingen:
— Indien een andere speler dan de leider zijn partner een inlichting geeft door middel van een opmerking of een vraag of door **een onmiskenbare aarzeling**, speciale nadruk, toon, gebaar, beweging, gedraging of enige andere handeling, die een bieding, voorspelen of speelwijze suggereert en indien de aandacht wordt gevestigd op de overtreding en de wedstrijdleider onmiddellijk is ontboden, moet de wedstrijdleider verlangen dat het bieden of spelen voortgaat, waarbij hij zich het recht voorbehoudt een arbitrale score toe te kennen, indien hij van mening is dat het resultaat beïnvloed **zou kunnen** zijn door de onregelmentaire inlichting. Een speler heeft zijn gelaats- uitdrukking, gebaren, zuchten e.d. niet altijd onder controle. Dat is op zichzelf niet onfatsoenlijk, maar het is wel onbehoorlijk, wanneer zijn partner daarvan gebruik maakt. De arbitrale score is dan de meest geëigende manier de score te corrigeren.

Voorbeeld

Noord	Zuid
Sch AV7643	Sch —
Ha B	Ha V109874
Ru A653	Ru H84
Kl H3	Kl 7542

Voorbeeld

N/Z spelen Acol:	Zuid
Noord	...1 SA*
1 Sch	2 Ha
2 Ru	
pas	*niet forcing

Zuid heeft zeer lang nagedacht voordat hij 1 SA bood, maar na 2 Ru bood hij zeer snel 2 Ha. Zuid heeft niet etisch gehandeld, de arbiter behoort nu een arbitrale score toe te kennen (NZ 20% — OW 60%).

De meest voorkomende complicatie is, **denken en dan passen.** De standaard- richtlijn die een WL in zo'n geval dient te hanteren, luidt dat het lange denken geacht moet worden een ongeoorloofde inlichting voor de partner in te houden en dat die partner dan **moet passen, tenzij diens eigen hand,** het voorafgaande biedverloop in aanmerking genomen, **een bod duidelijk rechtvaardigt.**

Voorbeeld

Noord	Zuid
Sch H92	Sch A74
Ha 74	Ha HB32
Ru V732	Ru AB85
Kl VB75	Kl A3

Biedverloop

Noord	Oost	Zuid	West
			pas
pas	pas	1 SA	2 Ha
pas	pas	doublet	pas
pas	pas		

NZ spelen sterke SA. Noord dacht vrij lang na alvorens te passen. Het doublet van Zuid is volstrekt onaanvaardbaar, de arbitrale score moet zijn 2 Ha niet gedoubleerd.
Een heel ander geval is het volgende voorbeeld:

Zuid	West	Noord	Oost
*Ha	2 Kl	3 Ha	pas
?			

Alvorens het limietbod van 3 Ha te doen, had Noord een minuut nagedacht. Hij kan daarbij een groot aantal alternatieven hebben overwogen: misschien was zijn hand iets te zwak, misschien iets te sterk voor zijn 3 Ha bod, misschien overwoog hij een doublet. Zuid is nu volstrekt niet uit de bieding gedacht, hij mag elk bod doen.

Brigitha: "Niet knoeien met je lichaam"

'Gebruik anabolen kan gezond zijn'

DEN HAAG — Komen de Nederlandse sporters tot een nieuw inzicht? Zullen zij straks massaal tot het slikken van anabole steroïden (stimulerende middelen) overgaan? Of ontketent de uitspraak van exwereldkampioen schaatsen en sportarts Harm Kuipers, dat het gebruik van anabolica onder streng medisch toezicht verantwoord is, slechts een storm in een glas water? Feit is wel, dat de Nederlandse topsporters de uitspraken van Kuipers met gemengde gevoelens hebben vernomen. Kuipers, die als eerste arts in Nederland openlijk heeft gepleit voor hormoonbehandelingen om sportprestaties te verhogen, lijkt echter zeker van zijn zaak.

Kuipers is echter alleen voorstander van anabolica wanneer de topsporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten. Hij fundeert zijn opzienbarende mening op een onderzoek, dat hij als sportfysioloog heeft verricht aan de Rijksuniversiteit Limburg. Kuipers onderzocht in Maastricht in welke mate spieren kunnen worden belast en hoe zij van die inspanning herstellen.

Kuipers denkt, dat het herstel sneller kan door het gebruik van anabolica en beveelt daarbij voor individuele takken van sport als schaatsen, wielrennen en marathonlopen het lichaamseigen, mannelijke geslachtshormoon testosteron aan. Om zijn bewering te staven wijst hij op de resultaten, die de Oostduitse schaatsenrijdsters sinds 1980 hebben behaald.

De vroegere schaatser beseft echter wel, dat er nog nauwelijks wetenschappelijk onderzoek voorhanden is en dat nog in het duister wordt getast over de bijwerkingen. Kuipers:,, alles gebeurt in het geniep. Als de nadelen kunnen worden ondervangen, ben ik geen tegenstander van anabolica. Er moet wel precies worden uitgezocht hoe het zit met de gevolgen voor de stofwisseling en de verhoogde kansen op hart- en vaatziekten".

Leo Heere, arts bij de Nederlandse Sportfederatie en werkzaam op de afdeling sportgeneeskunde van het nationaal sportcentrum Papendal, simpele gegeven, dat het gebruik van anabole steroïden gewoon niet mag. Zelf ben ik beslist tegen het gebruik ervan. Als de wielrenners zeggen niet zonder te kunnen, dan moeten ze gewoon rustiger, misschien minder fietsen. Zodat je op een normale manier kunt overleven. En dan wint écht de sterkste".

KNOEIEN

Enith Brigitha: „Ik vind, dat je niet moet knoeien met je lichaam. Ik sta dan ook pertinent niet achter het gebruik van anabolica. Iedereen moet op eigen kracht topsport bedrijven. En dat ze in het Oostblok op allerlei manieren met het lichaam experimenteren, moeten zij maar weten, ik vind dat niet in de haak. Harm Kuipers mag dan zeggen, dat de topsporters zo langzamerhand aan hun plafond zitten, maar ook daar ben ik het niet mee eens. Tot op heden vind ik, dat we in Nederland nog steeds vooruit gaan. In sommige sporten misschien niet, maar daar zouden de sporters dan eens moeten overgaan op een andere, betere voorbereiding; harder trainen, een sterkere mentaliteit kweken. Gebruik van stimulerende middelen is al te gemakkelijk".

Ria Stalman: „Je zou van mij inderdaad kunnen zeggen, dat ik er met gemengde gevoelens tegenover sta. Wanneer je de Nederlandse sport op het hetzelfde niveau wilt brengen als in de Oostblok-landen en Amerika zul je misschien wel moeten overgaan tot het gebruik van anabolica. Aan de andere kant zijn de

Het bondsinstituut voor sportwetenschap in Keulen wil op korte termijn een brochure over dopingvraagstukken uitgeven voor atleten, officials en sportartsen. Het leeswerkje zal vooral ingaan op de gevaren van doping-gebruik voor de gezondheid en op het misbruik van anabolica. Tot de schrijvers van de brochures behoort Dr. Manfred Donike.

staat gereserveerd tegenover de uitlastingen van Kuipers. „ Het NSF neemt een tussenpositie in. Wij zullen niet het initiatief nemen. Wel zullen wij de eventuele schade voor gezondheid van de sporter zoveel mogelijk zien te beperken. Bovendien zi n er natuurlijk nog de beperkende dopingvoorschriften van de internationale sportorganisaties".
Wat nu vinden Nederlandse (ex-)topsporters van Kuipers' uitspraken?

Peter Winnen: „De kern van de zaak is voor mij de medische begeleiding. Is die goed, dan denk ik, dat het gebruik van stimulerende middelen helemaal niet ongezond hoeft te zi n. Als je nu ziet hoe wij uit de Tour de France komen; dan moeten we eerst nog een hele hoop criteriums rijden en dan staan ook nog eens de wereldkampioenschappen voor de deur. Je lichaam is daarna helemaal uitgewoond. Gebruik je nu de goede anabolica, dan is je lijf veel sneller in staat van de inspanningen te herstellen. Dat lijkt me zelfs veel gezonder. Dus onder goede medische begeleiding zou ik best tot gebruik willen overgaan".

Yvonne van Gennip: „Je hebt niets aan hormonen als je niet dagelijks zes tot acht uur kunt trainen. In de DDR zijn die mogelijkheden er en staat de begeleiding dag en nacht klaar. Die meisjes zijn helemaal op sportbeoefening gericht, in Nederland is het leefmilieu nu eenmaal anders. Kuipers zal er best wel verstand van hebben, maar er zit natuurlijk een aantal 'maars' aan. Ik denk dat iedereen zich een beetje blind staart op hormonen. Ik kan wel hormonen nemen, maar dan is het noodzakelijk, dat ik er naar ga leven".

Gerard Nijboer: „Voor mij is het een onbekend terrein. Mijn idee is, dat het gebruik van anabolica alleen prestatieverhogend werkt in de krachtsporten en niet in duursporten als het marathonlopen. Aan de andere kant wordt gezegd, dat je lichaam door gebruik sneller herstelt. Maar dan zou je ook aan andere middelen kunnen denken. Bij het wielrennen en incidenteel bij het marathonlopen wordt er wel eens een infuus met mineralen, toegediend om de spierstof-wisseling op gang te brengen. Daarnaast is er het medische aspecten van anabolica in Nederland niet of nauwelijks bekend. Wat is gezond en wat niet? Nu is het ook zo, dat we op trainings-technisch gebied in Nederland tien jaar achter lopen. Het sportklimaat hier is gewoon slecht. Eigenlijk zou eerst dáár verbetering in moeten worden gebracht".

Uit de Haagsche Courant

Met gemengde gevoelens reageerden deze topsporters op de opmerkelijke uitspraken van Harm Kuipers. Ria Stalman (linksboven): 'Wat is gezond?', Yvonne van Gennip (rechtsboven): 'Ander leefmilieu', Gerard Nijboer (linksonder): 'Onbekend terrein', Enith Brigitha (midden) 'Niet knoeien', Peter Winnen (rechtsonder): 'lichaam uitgewoond'.

PEON

Pa: Omalio Merien

Entrega nr. 117

Atake i defensa

TABLA PA REGLA ta e segundo klase di posishon ku nos mester tene kuenta kune ora bo ta bai MATA UN REY SOLITARIO. E promé klase tabata PAT, ku nos a trata den e entrega anterior (nr. 116).
Nos a mira kaba un partido "tablá" ta e resultado di un partido ku no ta duna ningun dje hungadónan ni perdí, ni ganá. Aunke semper bo ta kuminsá un wega ku e intenshon firme di gana, por presentá un momentu ku bo ta ripará ku ningun esfuerso ku bo hasi, lo no dunabo un ventaha pa gana e wega, mientras bo kontrinkante tampoko lo no gana. Ne momento ey nos ta bisa den agedres ku e posishonnan ta "parew". Ta unikamente si un dje hungadónan disidí na bai "riska", anto e posishonnan lo kambia na fabor di esun ku no a riska. Ya komo tin e chèns di keda sin "gananipèrdè", ta mas ku klaro ku esun ku ta mira ku e no por gana, lo preferá di keda sin pèrdè, pues aseptá ku e wega ta keda "parew" of "tablá". Nota bon si, ku den un kaso asina ta tur dos hungadó mester ta di akuerdo ku e wega ta parew of tablá. Esun no por forsa e otro di bai di akuerdo kuné, ta boluntariamente e kombenio ta wordu será.
Nos ta bisa den agedres ku "e hungadónan a kombiní tabla". E kombenio aki por tuma lugá, teoretikamente na kualkier altura dje partido, tanten ku e hungadónan tur dos a hasi nan promé movida. Den praktika masha hopi partido di agedres ta terminá dje manera aki, pues ora ku e hungadónan "kombiní tabla". Kada un ta haña e ora ey mei punto pa e partido.
Aparte di e posibilidat pa "kombiní un tabla" tin algun kaso ku un partido ta "tabla pa regla". I ta hustamente e kasonan aki ta di importansia pa bo konosé ora bo ta bai MATA UN REY SOLITARIO.
E promé regla di tabla ta bisa: Un dje hungadönan por eksiguí tabla, na momentu ku e mes un posishon ta bai aparesé pa di tres biaha riba tablero, ora ku e hungadó ey ta na turno pa hasi su movida.
Nos ta papia di "e mes un posishon" ora ku e mesun piesanan ta okupando e mesun hòkinan. E ripitishon dje posishon no nesesariamente mester ta un tras di otro. Ku otro palabra por tin un òf mas movida entre e ripitishon di posishon.
Ripitishon di posishon den praktika ta sosodé mas tantu ora ku un dje hungadónan ta keda duna haké, mientras e otro ta move ku su REY ketu bai, sin ku esun ku ta duna haké tin chèns pa pone e REY haké-maté! E tipo di ripitishon aki nos ta yama den agedres "haké perpetua", loke ta nifik ku bo ta duna haké sin fin. Den e kaso aki e hungadó ku ta haña "haké perpetua", tantu esun ku ta duna e "haké perpetua" por eksiguí "tabla pa regla".
E di dos regla di tabla ta bisa: Un hungadó ku ta na turno por eksiguí tabla ora e por proba ku ambos a kumpli 50 movida sin ku un peon a wordu movė òf sin ku un piesa a wordu komé.
Aki nos ta haña algu otro, esta un kantidat maksimo ta fihá, pa un hungadó finalisá un wega. Tipo di posishon ku ta duna chèns pa apliká e regla aki, ta hustamente ora ku un partido den e fase final, no por wordu kabá pa e hungadó ku tin ventaha. Awor e tin chèns pa hasi un katidat di 50 movida i terminá e wega. Si e no por antó e kontrinkante por eksiguí tabla.
E reglanan aki ta pone ku konosimentu di e arte KON MATA UN REY SOLITARIO ta bira algu indespensable. Ya ku konstantemente bo mester paga tinu pa e mesun posishon no ripití tres biaha riba tablero, i alabes bo tin di nota bo movidanan eksaktamente pa bo no pasa e kantidat limitá.
Esaki ta konta pa tur hungadó, ya ku esun ku tin ventaha tin di wak pa e no pèrdè pa un dje reglanan menshoná, i esun ku ta defendiendo, tin di wak su kontrikante bon pa asina ku esaki yega den un situashon ku e reglanan por wordu apliká, e ta kla pa hasi uso di su derecho di eksiguí e tabla, ku ta duné alomenos mei punto. Pues e no ta pèrdè saku i kangrew!!!!!
Nos por konsehabo anto di sigui e párafo aki ku hopi atenshon, i lo bo siña konosé tur e trikinan pa MATA UN REY solitario!!!!!
Wak e diagramanan aki bou pa un "haké perpetua".

DIAGRAMA A

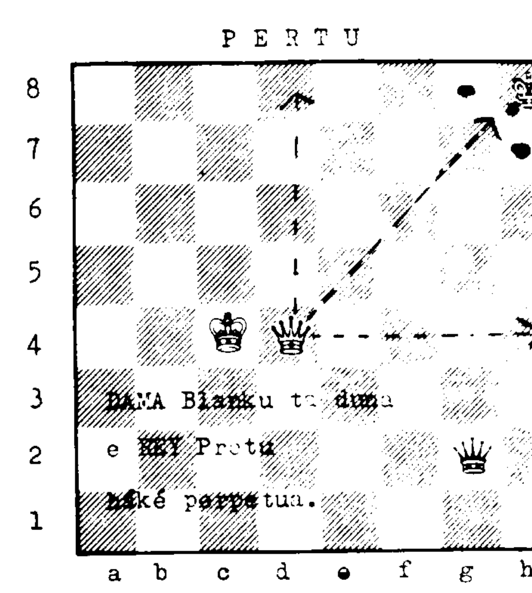
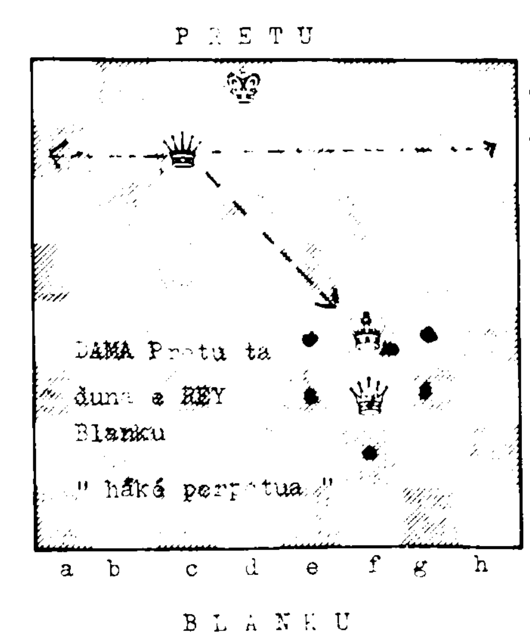

DIAGRAMA B

Y & T

'Lipstick & Leather', 'Masters & Slaves', 'Rock 'n Roll's Gonna Save The World' en meer van die oubollige trefwoorden vormen het geheel van Yesterday & Today, tegenwoordig Y&T, een groep die enkele jaren geleden een nieuwe belofte in de hardrock scheen te zijn.

'In Rock We Trust' (weer zo'n hemel-tergende mededeling) heet de nieuwe plaat en het is allemaal niet bijster jofel.

Kenners willen, tegen beter weten in, nog steeds beweren dat Y&T het beste in de hardrock verenigt: de dreun van Priest, de snelheid van Schenker, het simplisme van AC/DC en nog veel meer. In werkelijkheid is ook deze plaat niet meer dan 'n grote vergaarbak van wezenloze herrie.

DIO

Hardrock dient te klinken zoals Ronnie James Dio ze maakt. Snelheid, agressie, melodieus, hard, meedogenloos en betrekkelijk dom. Zelfs de niet-liefhebbers van het genre moeten regelmatig toegeven dat Dio 'enigszins te tolereren valt' is en dat zijn uitstraling inderdaad verder reikt dan het gebruikelijke nest gehoor-gestoorde headbangers.

Vermoedelijk komt dat omdat Ronnie James Dio (ex-Rainbow, ex-Black Sabbath) de muziek in het oog blijft houden en zich nooit te buiten gaat aan typische hardrock-excessen die het alom aanwezige onbenul dienen te verhullen.

En, natuurlijk z'n strot.

Dio is zonder twijfel op dit moment de toonaangevende hardrock- vocalist die als enige in staat is om het genre uit te tillen boven in murw gebeukte grijze middelmaat.

'The Last In Line' is, na de zeer succesvolle plaat 'Holy Diver', de tweede Dio-plaat met Vinny Appice, Jimmy Bain, Vivian Campbell en Claude Schnell.

Een buitenstaander die na het beluisteren van deze plaat tot de conclusie zal komen dat het hier slechts ordinaire, reeds lang gehoorde en uitgemolken hardrock betreft, heeft gelijk. Maar, omdat Dio en zijn mensen het allemaal zó fraai nog eens dunnetjes over doen, verdient de plaat een positieve benadering.

In het land van de hardrock is het immers al feest als een gitarist erin geslaagd is z'n gitaar gestemd te krijgen. Waar overige bands slechts ergernis en/of lachstuipen kunnen losmaken, laat Dio nog eens horen hoe hardrock dient te klinken. Dat is alles.

Ultravox is nog niet uitgespeeld

UTRECHT — Het heeft er even op geleken dat Europa voor Ultravox verloren is. Terwijl de Engelse formatie de afgelopen jaren in Amerika het ene na het andere succes boekte was hier nauwelijks nog enige belangstelling voor de met 'Vienna' definitief doorgebroken roep.

Het nummer 'Dancing with tears in my eyes' bleek evenwel net dat tikkeltje meer te hebben om in korte tijd een grote hit te worden. Een hit die net als in het geval van 'Vienna' voor een niet onbelangrijk deel te danken is aan een goed in elkaar gezette videoclip. Het nieuwe succes was een prima aanleiding het continent weer eens aan te doen.

Het sterke punt van Ultravox is altijd de combinatie van synthesizers en een dominerende gitaar geweest. En zeker live komt dat uitstekend naar voren. In vergelijking met het inmiddels op zeven elpees verzamelde studio-materiaal etaleert Ultravox live veel meer kracht en wint het geluid duidelijk aan overtuigings-kracht, onder meer door het rauwe gitaarwerk en het hoge theatrale, soms zelfs dramatisch klinkende stemgeluid van de belangrijkste man op het podium Midge Ure.

Ultravox past zich nimmer aan de synthesizers aan, maar gebruikt de technische mogelijkheden hiervan om het groepsgeluid een welhaast menselijk en emotioneel geluid te geven. Tijdens nummers als 'The voice' (met een prachtige Linndrum-finale), 'We came to dance' en 'New Europeans', waar het gitaargeluid een belangrijke rol vervulde, kwam dit duidelijk naar voren.

Muziekcentrum Vredenburg, Utrecht: de Engelse formatie Ultravox. Midge Ure (zang, gitaar, synthesizers). Billy Curry (synthesizers, viool, zang), Chris Cross (bas, synthesizer), Warren Cann (slagwerk) en m.m.v. Colin King (synthesizer, zang) en Daniël Mitchell (synthesizer, zang).

Sade brengt jazz in fraaie verpakking

Na ruim drie jaar doorgebracht te hebben temidden van ijskoude synthesizers, gaat het met de popmuziek nu naar de broeierige nachtclub waar omfloerste vocalen en luie souljazz, het getinkel van ijs en cocktail-glazen maar nauwelijks overstemmen.

In de disco was het rumoerig. De 'vlucht' naar de nachtclub, even verderop, is logisch. Verder is alles gesloten of al een bezocht. Op het podium staat de ster van de club. 'Sade' heet ze maar zo spreek je het niet uit. Een zwarte, sexy schoonheid uit Nigeria die ruim drie kwartier het publiek verpoost met stemmingsmuziek, bijna onhoorbare maar onmiskenbaar aangename achtergrond-geluiden zodat goede gesprekken tot de mogelijkheden blijven behoren.

Jazz, soul, blues, lekker relaxed, fraai verpakt en een prettig stemmetje.

Opmerkelijk dat onder het publiek toch veel mensen zitten die kunnen doorgaan voor kritische pop-liefhebbers die de actualiteiten nauwgezet volgen. Muziek zoals die in de 40- en 50-er jaren over de vloer ging. Crisismuziek: tijdloos, eenvoudig en doeltreffend. Zachtjes deinend, er kan worden gedanst en de schijn alsof hier, in navolging van de synthipop, ook iets stijlvols gebeurt, wordt moeiteloos hoog gehouden.

Het is leuk dat Sade met haar elpee 'Diamond Life' een bijdrage levert aan het kringloop- systeem. Het is uiterst muzikale muziek die door de jongste generatie wordt ontdekt en door de ouderen traditie-getrouw gekoesterd.

Tien jaar geleden zou deze plaat volstrekt niets met popmuziek te maken hebben gehad. En, zoals eerder gezegd, het is zeer beperkte muziek. Er gebeurt hoegenaamd niets.

Frida kiest voor redelijk intelligente rock

Frida

ANNI-FRID Lyngstad, onder de naam Frida in het Zweedse kwartet ABBA beroemd geworden, laat weer eens wat van zich horen. 'Shine' heet haar nieuwe soloproject en daarop toont ze zich inderdaad het zonnetje in huis.

'Shine' is vooral een rockelpee met een hedendaags geluid dat een breed publiek zal aanspreken. Frida slaagt er in om zich definitief los te maken van het ABBA-geluid, maar dat zal veel te maken hebben met de invloed, die haar huidige producers op haar werk hebben. Op 'Something is going on' was dat Genesis' voorman Phil Collins, deze keer is dat topproduct Steve Lillywhite (U2, Simple Minds, Big Country, Peter Gabriel).

Het is duidelijk: de door Frida gekozen kant is die van de redelijk intelligente rock, commercieel gemaakt, maar het ligt er allemaal niet zo verschrikkelijk dik bovenop. De elpee bevat afwisselende composities van onder anderen Guy Fletcher, Kirsty McColl (de vrouw van Lillywhite), Stuart Adamson (Big Country). Frida schreef één nummer zelf, te weten 'Don't do it'. Het is zeker niet de slechtste song van dit enerverende album.

Dat de relatie met de overige ABBA-leden nog steeds in tact is, blijkt uit de bijdragen van Björn en Benny; zij schreven 'Slowly', het dieptepunt van deze plaat. Frida koos zich voorwaar geen slechte (studio) muzikanten. We noemen Peter Glenister (gitaar), Simon Climie (toetsen), Mark Brzezicki (drums), Tony Levin (bassist van King Crimson en Peter Gabriel) en Kirsty McColl.

Er is inmiddels een single en een 12 inch versie van het nummer 'Shine' verschenen en beiden verschillen behoorlijk in lengte.

Frida: 'Shine'. Polydor 234.56

Tijdloze love-songs van Peter Hammill

Peter Hammill

PETER HAMMILL kondigde tijdens een concert in april al aan dat hij dit jaar met een verzamelpee zou komen van zijn liefdesliederen. Hammill, oudzanger van Vandergraaf Generator, heeft twaalf solo-elpees om uit te putten met vele mooie ballades.

'The love songs' is een prachtige verzameling geworden. De Engelsman is nooit tot het grote publiek doorgebroken omdat zijn platen niet bestemd zijn voor massaproduktie; hij maakt vrij sombere en grillige muziek van een constante kwaliteit. Het gaat bij Hammill bovendien evenzeer om de teksten als om de muziek, hij is zowel dichter als muzikant. 'Moeilijke' popmuziek dus, die een kleine groep aanspreekt. Dat zou met 'The love songs' wel eens anders kunnen zijn. De tien composities hebben een nieuwe bewerkingen gekregen. Voor twee songs, 'If I could' en 'Again', werden de live-opnamen van de K Group, zijn begeleidingsband op toneel, als basis gebruikt.

Hoogtepunten zijn het slepende, romantische 'Just good friends' (van de elpee 'Patience'), het verstilde 'Ophelia' ('Sitting Target') en 'This side of the looking glass' van Hammills scheidingsplaat 'Over' uit 1977. Het laatste nummer zingt Hammill met alleen orkestbegeleiding. Een compilatie die zeer de moeite waard is, ook voor degenen die Hammill vanwege zijn moeilijk toegankelijke muziek hadden afgeschreven. Hammill bewijst zijn blijvende klasse, want zo'n verzameling (met tien tot dertien jaar oude nummers) lukt alleen als je tijdloze muziek maakt, die niet aan stromingen is gebonden.

Peter Hammill: 'The love songs'. Mercury 822 449-1.

Heimwee naar de betere Bowie

DE PRESENTATIE is weer perfect. De nieuwe elpee van David Bowie, 'Tonight', heeft een mooie kleurige hoes met de meester zelf — natuurlijk — als middelpunt. Zijn blik is gericht op omhoog. Het is de manier waarop tallozen tegen Bowie opkijken. David Robert Jones is al twintig jaar bestand tegen de conjunctuur van de popmuziek en heeft vooral in de jaren zeventig veel bijgedragen tot de vernieuwing ervan.

Hij is de artiest die alles kan: zingen, acteren, componeren en interpreteren. Op het toneel is hij enig in zijn soort. De herinneringen aan de boeiende Kuipconcerten van vorig jaar zijn nog vers. Van Bowie mag je dus wat verwachten. 'Loving the alien', het openingsnummer van de achttiende Bowie elpee 'Tonight', stelt niet teleur. Een sterke melodie, een volle produktie (Bowie en Hugh Padham) en de zanger die alle tonen in zijn bereik benut. Bowie steunt op de sterke band die hij op zijn Serious Moonlight-tournee achter zich had, met oude getrouwen als Carlos Alomar en Carmine Rojas.

Bij het tweede nummer, 'Don't look down', zakt de spanning meteen in. Bowie's bewerking van deze Iggy Pop-compositie (van diens elpee 'New Values' uit '79) is weinig meer dan een melig reggae-deuntje. Iggy Pop, al jaren bevriend met Bowie, speelt een belangrijke rol op 'Tonight', waarop twee songs van zijn hand staan. Drie andere nummers ('Neighbourhood Threat', 'Tumble and Twirl' en 'Dancing with the big boys') schreef Pop samen met Bowie.

Er staan nog meer covers op de elpee. De enige echt geslaagde, is 'God only knows' van The Beach Boys, waarin Bowie prachtig vocaal uithaalt tegen een achtergrond van strijkers. Op het titelnummer, dat kant een afsluit, zingt hij een duet met Tina Turner, die precies doet waar ze voor is ingehuurd: ze brengt nog wat pit in een slepend lied. Kant twee is wat steviger, maar tegelijk rommeliger. Tumble and Twirl' maakt door de blazers (de Borneo Horns van de Asbury Jukes) een warrige indruk. Naast 'Blue Jean', de single, en de Leiber/Stoller compositie 'I keep forgetting' vindt de chaos een hoogtepunt in 'Dancing with the big boys', het slotnummer. Het lijkt of Bowie de lijn van zijn muziek hier helemaal kwijt is, naar de bedoeling is het raden.

De conclusie is dat Bowie met 'Tonight' een van de minst geinspireerde elpees uit zijn loopbaan heeft afgeleverd. Het heeft veel weg van een haastprodukt voor een stormrijpe markt, die nog nahijgt van de Bowie-herleving in '83. Vijf nieuwe nummers, waarvan hi er drie met anderen heeft geschreven, en vier namaakliedjes: een toonaangevend popmuzikant moet tot meer in staat zijn.

Je kunt je overigens afvragen of Bowie de laatste jaren op muzikaal gebied wel zo toonaangevend is. Sinds Lodger ('79) heeft hij geen schokkende en vernieuwende plaat meer gemaakt. En wie — behalve de verstokte fan — zet 'Let's dance' nog geregeld op?

'Tonight' gaat de kast in en 'Station to station', 'Heroes' of 'Ziggy Stardust' worden er nog eens uitgetrokken. Heimwee.

DAVID BOWIE

David Bowie; 'Tonight'. EMI 064 240227-1. Carlo Alomar gitaar, Carmine Rojas bas, Omar Hakim drums, Sammy Figueroa percussie.

Split Entz

Split Enz' zanger- componist Tim Finn had, na jaren van teleurstellende resultaten met de groep, nota bene een hit met een stuk van zijn soloplaat. 'Fraction Too Much Friction', nota bene een onbenullig niemandalletje terwijl jaren daarvoor alle juwelen van een handvol Split Enz-elpees achteloos waren genegeerd.

'Conflicting Emotions' is inmiddels de achtste elpee van de Nieuwzeelandse groep en het zit er werkelijk niet in dat het er nu van zal komen. Opnieuw een perfecte plaat met avontuurlijke popmuziek en zeker twee of drie geschikte singles, gespeeld door een absolute klasseband, met veel gevoel voor romantiek en humor.

Maar mag niet baten, terwijl een onbenullige dansdeun van dezelfde componist dat wél heeft gedaan.

Vraag niet waarom, maar neem er notie van!

De wijze waarop industrie, en als gevolg daarvan het overgrote deel van de luisteraars, het aanwezige talent andermaal verkwanselt is ziekmakend.

Split Enz, het is slechts een goed voorbeeld.

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

22 — Een oude visser weet me precies te vertellen hoe de lange, tongachtige streng in de karkó, de reuzeschelp, is gekomen. „Heel lang geleden werd op een koninklijke maaltijd een MENSENHOOFD OP EEN SCHOTEL binnen gebracht. Maar de tong van dat hoofd sprak en was niet stil te krijgen. De tong zei alsmaar: Koning, jouw leven deugt niet! Toen hebben ze die sprekende tong eruit gesneden en in zee gegooid. En op de zeebodem kroop hij toen in de mooie grote schelp." Dit verhaal is een prachtig voorbeeld van bijbel en folklore aaneen gesmeed.

23 — „ALS IEMAND JE GROET, weiger dan nooit om terug te groeten, ook al ken je hem niet; zeg of denk niet eens: met die persoon heb ik niets te maken." Dat zegt Pa van Segu met grote stelligheid en om zijn stelling kracht bij te zetten, herhaalt hij het gezegde nog eens en dan wat harder dan zojuist.

24 — „De mens sterft elke dag, want als je GAAT SLAPEN, verlaat je deze wereld. God maakt je de volgende morgen weer levend."

25 — „De geesten van boze mensen worden na hun dood DUIVEL. Ze gaan naar de hel. Maar de allergsten onder hen worden bij de hellepoort afgewezen. Ze krijgen geen toegang, omdat ze te veel hinderen en in de hel is het al erg genoeg. Men stuurt ze terug naar de aarde om daar iedereen angst aan te jagen en te treiteren. Ze zijn ook daar niet welkom, nergens; iedereen is er bang voor en dat is hun ergste straf. Dit nu zijn zumbi's, de boze geesten.

26 — „GODS BOEKHOUDING is feilloos", vindt Jeje. „Als je geboren bent, vult hij met de eboortedatum meteen de sterf-datum in; en daar is geen ontkomen aan."

27 — Een wijze grootmoeder zegt: „Vandaag ben je kind, morgen ben je moeder. Jouw kinderen zullen jou behandelen precies zoals ij nu JE OUDERS BEHANDELT."

28 — Heel kort geformuleerde wijsheden schijnen het meest indruk te hebben gemaakt. Hier weer een grootmoeder: „Als iemand bij je op bezoek is, biedt hem dan altijd aan om MEE TE ETEN. Want de mens moet met mensen eten om met God te sterven."

29 — „Geen enkele EIGENAAR VAN SLAVEN hebben ze toegelaten in de hemel. Mensen mishandelen en doodslaan! Erger kan het niet." Shon Pa is hier aan het woord, wiens grootvader nog slaaf was op Sabaneta.

30 — Wela Tina stuurt haar kleinkinderen naar school met de uitdrukkelijke vermaning NIET TE RUZIëN onderweg: „Ik geef jullie geen eten om te vechten, maar om te leren."

31 — Chas is een bejaarde, uiterst korrekte heer. Zijn woorden kun je zo naar de drukker sturen; hij heeft ze gewikt en gewogen voordat hij ze zijn mond laat uitgaan. „Ja, zonder meer, dat is zo. Vroeger was het algemene praktijk, dat men een stervende hielp sterven als een liefdedaad. Het was iemand die duidelijk stervende is uit zijn pijn en verdriet verlossen door zijn DOOD TE VERHAASTEN. Er was geen discussie over. Het had geen naam. Het was gewoon. Men paste velerlei methodes toe. Vereiste het enige techniek, dan liet men de aflegster of de vroedvrouw komen (dat was vaak dezelfde persoon). Die liet de aanwezigen even naar de sala gaan, deed haar werk en kondigde dan familie en bekenden aan: „Hij is gaan rusten." Dit alles kan ik met zekerheid verklaren."

32 — Er bestaat één offergewoonte, die zich tot op de dag van vandaag heeft weten te handhaven en dat is het OFFEREN VAN RUM. Iedere geoefende rum-drinker, draait de dop van de fles open, laat dan een beetje op de grond lopen „voor de overlevenden" en zet dan pas de fles aan de mond.

33 — AFGUNST is een zak met een gat. Al krijg je dat wat e ziet dat een ander heeft, dan ben je toch nog niet tevreden; je wilt dan weer iets anders."

34 — „Iemand een GLAS WATER WEIGEREN, is een heel heel heel erge zonde tegen de naastenliefde." Daarover zijn alle oude mensen het eens.

35 — Mensen die nooit tevreden zijn en altijd meer willen hebben, vermaant men: „Je moet DE HEMEL niet willen pakken met de handen."

36 — Martili ging naar Cuba, suikerriet kappen, want op Curaçao was geen werk. Zijn vader gaf hem een zakje mee met tien steentjes: „Hier, neem dit mee; het zijn de TIEN GEBODEN. Onderhoud die, dan laat ik je met een gerust hart vertrekken."

37 — Gods wetten zijn serieus. Knoei er niet mee. Probeer er niet aan te ontkomen. Dat drukken de ouden uit met: "HAAL GEEN SPELLETJE uit met God".

38 — Stervende zei de oude Wiwi tot zijn zeven grote kinderen: "KAP ZEVEN STOKKEN in de mondi". Ze deden het. "Bindt ze samen". Ze deden het. "Probeer de bussel doormidden te breken". Maar dat lukte niet. "Maak ze los en breek ze één voor één". En dat lukte wel. "Ahan", zei de wijze man, "blijf in liefde bij elkaar, dan sta je sterk; ga je uiteen dan zul je breken". Toen stierf hij.

39 — Kinderen tot deugd opvoeden moet je doen vanaf het eerste jaar. Maar ook van slechte mensen zegt men dat ze al vroeg met de ondeugd zijn begonnen. Door wiens schuld? "DE ADEM VAN DE MOEDER maakt een kind slecht".

40 — Van vasten kwam in de oude tijd niet veel terecht. De meeste mensen waren blij als ze al wat te eten hadden. Behalve dan op GOEDE VRIJDAG, dan werd door velen GEVAST "totdat de sterren aan de hemel zichtbaar werden". En dan werd er meestal nog maar een mager tamarinde- soepje genuttigd.

41 — Een man wist niet goed wat hij zijn vijf grote kinderen moest zeggen. Hij had altijd wat je noemt alleen geleefd en was nooit getrouwd. Maar die vijf kinderen hadden ieder een eigen moeder, waarbij ze woonden. Hij gaf hun een eerlijke vermaning: "Ga wel de wereld in, maar VERBERG JE NIET". Dat was een woordspeling op kore skonde, verstoppertje spelen. Hijzelf was altijd doorgegaan voor een eenzame man en had zijn ware aard voor de wereld willen verborgen.

42 — Hoe vaak komt het niet voor, dat iemand geen kip kwaad doet, maar dat hij die en die en die het allerergste toewenst. Maar dat is geen deugd; je ontkomt niet, zoals Jean zegt: "Ook je WENSEN EN GEDACHTEN schrijft God op in zijn groot boek".

43 — "GODS MACHT GAAT BOVEN ZIJN KROON UIT," zo zeiden de ouden. Als je helemaal blut bent, maar je hebt Gods vertrouwen, dan word je op een of andere manier geholpen.

44 — Fita in haar onooglijk huisje weet niet uit ondervinding wat weelde is. Ze is arm, opgewekt en gelukkig. Ik durf haar niet te vragen waarvan ze eigenlijk leeft, want dat is voor haar duidelijk geen moeilijkheid: "IEMAND DIE BID, LEEFT VAN NIETS". Geen discussie.

45 — Naar een oude gewoonte plaatste men eertijds een KRUIS OP EEN HOOPJE STENEN, daar waar iemand was verongelukt. Maar met zo veel auto- ongelukken is dat gebruik niet meer te handhaven. Het eiland zou krioelen van kruizen.

46 — Op een later uur in de avond behoorden alle kinderen te slapen. Volwassenen moesten onderwerpen, waar de kinderen nog niet aan toe waren, opsparen tot dat uur, dat genoemd werd: "HET UUR VAN MANNEN EN VROUWEN".

47 — Kinderen werden vermaand niet alle woorden te gebruiken die ze op straat en elders van grote mensen hoorden, met de vaststaande term: "PRAAT GEEN WOORDEN die groter zijn dan je lichaam".

48 — Aan Gods waakzaamheid ontkom je nooit of te nimmer: "GOD SLAAPT met een oog open en een oog dicht".

49 — Pai ziet in ziekte ook een praktisch voordeel: '"Als je NIET ZIEK WILT WORDEN, kun je niet leven; ziekte geeft ondervinding en voorkomt, dat je overmoedig wordt; je wordt er voorzichtig door".

PAUL BRENNEKER

Tekenen zijn weinig hoopvol

Protestantse kerken in Chili willen democratie

SANTIAGO DE CHILE — De in de Christelijke broederschap samenwerkende acht protestantse kerken van Chili, die samen ruim 200.000 leden hebben, dringen in een verklaring aan op een spoedige terugkeer naar de democratie. De voorzitter, de Presbyteriaanse predikant Gabriel Almazan, verklaart dat het hoog tijd wordt dat de Chilenen zelf beslissen over de staatsvorm waaronder zij willen leven.

Almazan wijst op de onrechtvaardigheden, die voortvloeien uit het alleen volgen van een markteconomie. Hierdoor worden weinigen steeds rijker en blijft de grote massa hulpbehoeftig. Daarom dringt de verklaring aan op het scheppen van economische omstandigheden, die zoveel mogelijk mensen werk bieden en een behoorlijk bestaansminimum garanderen.

Als stappen op de weg naar terugkeer van de democratie ziet de verklaring het heropnemen van in ballingschap gegane Chilenen en waarborging van het recht op vrije meningsuiting. De regering dient de vreedzame protesten van de bevolking tegen haar beleid niet te onderdrukken, maar de verklaring ontwaart hiervoor weinig hoopvolle tekenen.

In de op stapel staande wet op het terrorisme ziet de Christelijke broederschap juist een aanwijzing dat de regering meer macht nastreeft, de veiligheidsdienst nog doelmatiger wil maken en derhalve legalisering voorbereidt van de onderdrukking van het volk. Tot de Christelijke broederschap behoren onder andere Methodisten, Lutheranen, Presbytherianen en verscheidene Pinkster- groeperingen.

Na benoeming nieuwe toezichthouder

Braziliaanse kerk vreest voor Indianen

SAO PAULO — Grote verontrusting heeft in kerkelijke kringen de benoeming veroorzaakt van een voormalige hoofdcommissaris van politie als toezichthouder van de Braziliaanse indianen. Zijn voorganger, de antropoloog Jurandy van Fonseca, is op staande voet ontslagen omdat hij weigerde een presidentieel decreet te accepteren. Dit staat privé- ondernemingen toe bodemschatten te ontginnen in de indianenreservaten, die nog slechts één procent van het Braziliaanse grondgebied beslaan.

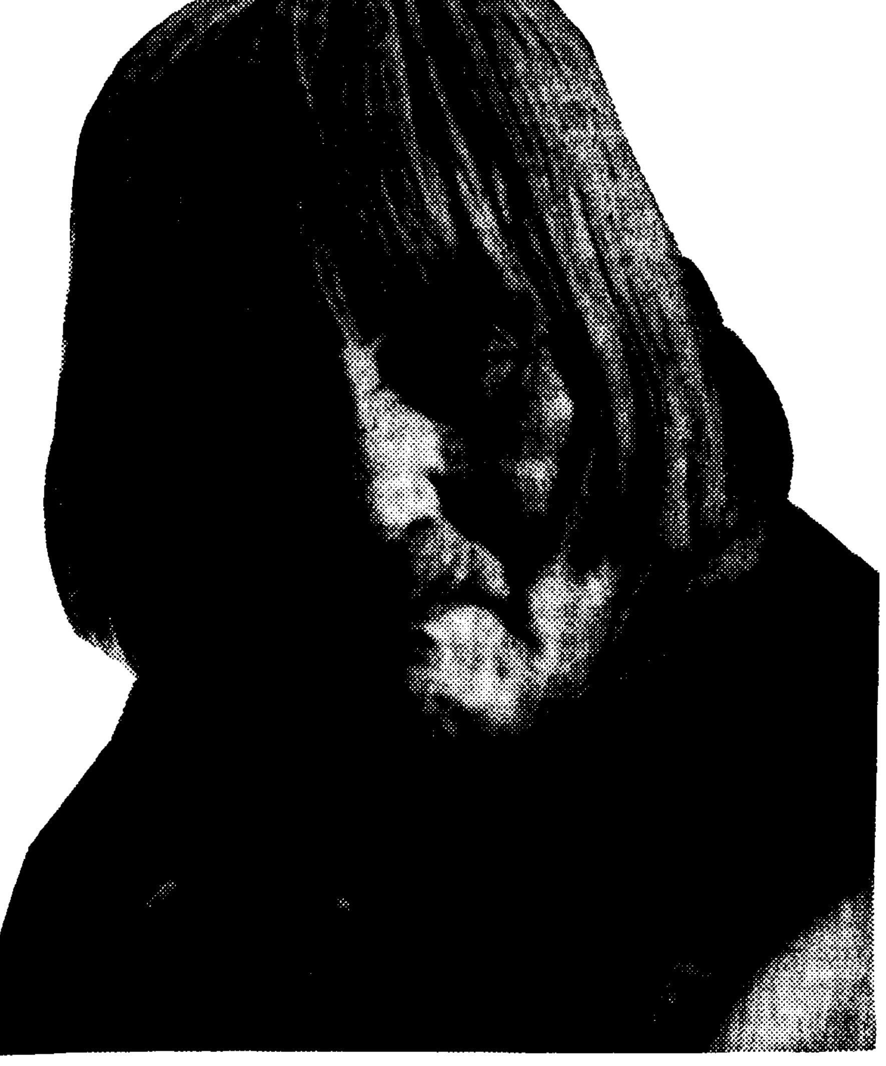
Kerkelijke leiders zijn het eens met de argumenten van Fonseca, dat dit decreet tot nieuwe volkenmoord kan leiden op de indianen. De minister van Binnenlandse zaken, kolonel Mario Andreazza, ontkende dat dit gevaar bestaat. De bisschoppen uit het Amazone-gebied, die in de stad Manaus bijeen zijn geweest, verzekeren evenwel dat het opsporen van ertsen in indianengebieden al volop op gang is gekomen en dat dit leidt „tot het uitroeien van het milieu en van de indianen".

De indianen-problematiek is al jarenlang aanleiding tot ernstige geschillen tussen het Braziliaanse bewind en de Rooms-katholieke raad voor de Indianen (CIMI). Gedurende tientallen jaren was de officiële instantie belast met de indianen volledig in handen van officieren. Nog niet zo lang geleden kwam hieraan vooral onder druk van kerkelijke zijde een einde. De indianen-bevolking in Brazilië is vanaf het jaar 1500 teruggelopen van ongeveer vijf miljoen tot nu slechts 200.000 personen.

De CIMI heeft de benoeming van Fonseca tot president van de officiële indianen-instantie Funai in mei jongstleden toegejuicht als een bevestiging dat een nieuwe periode voor de indianen was aangebroken. Tal van indianen-leiders werden vervolgens als functionaris van de Funai benoemd.

De vervanging van Fonseca door de voormalige hoofdcommissaris Nelson Marabuto wordt in kerkelijke kringen beschouwd als een terugkeer naar de militarisering van het indianen-probleem. Weinig waarde wordt gehecht aan de verzekering van dit voormalige hoofd van de politieke politie te Sao Paulo, dat de indianen-leiders hun functie binnen de Funai behouden.

Vooral staat Marabuto slecht aangescherven in kerkelijke organisaties in Sao Paulo. De pastorale commissie voor de vrede herinnerde eraan dat hi in 1981 de Argentijnse Nobelprijswinnaar voor de vrede, Adolfo Perez Esquivel, heeft laten arresteren. Onder druk van onder andere de kerk werd kort daarop deze politie-functionaris op non- actief gesteld.

Brief in voorbereiding; rechts tegengas al begonnen

VS-episcopaat licht het kapitalisme door

WASHINGTON — De bisschoppen van de Verenigde Staten zijn bezig met een breed opgezette voorbereiding van een pastorale brief over het economische systeem van het kapitalisme in de Verenigde Staten. Naar het voorbeeld van hun kernwapenbrief zullen ontwerpen van het herderlijk schrijven eerst in de bisdommen ter sprake worden gebracht. Er zijn al overal hoorzittingen gehouden en op basis daarvan zal in november een eerste ontwerp naar de 52 miljoen gelovigen gaan.

Het is de bedoeling dat de brief najaar 1985 beschikbaar komt. De bisschoppen hebben geen haast gemaakt om hun brief een jaar eerder uit te brengen, omdat zij zich niet in de strijd om het Amerikaanse presidentschap willen mengen. De regering-Reagan volgt een beleid van grote ruimte voor het ondernemerschap, waardoor de economie geweldig is aangetrokken en de winsten sterk stijgen, maar het aantal Amerikanen dat onder de armoedegrens is gekomen, steeg het afgelopen jaar met een kleine 900.000 tot het recordaantal van 35 miljoen van de 240 miljoen Amerikanen. Het zijn vooral de kerken en religieuze orden en congregaties of andere liefdadige groeperingen die deze mensen proberen op te vangen door bijvoorbeeld via gaarkeukens gratis maaltijden te verstrekken en gedragen kleding beschikbaar te stellen. In de Verenigde Staten geldt als armoedegrens 30.000 gulden per jaar voor een gezin van vier personen.

TEGENBEWEGING

Uit vrees dat de Amerikaanse bisschoppenconferentie bij zijn standpuntbepaling tegenover de economie een veel te progressief geluid zal laten horen, is een tegenbeweging op gang gekomen. Naast de hoorzittingen van de bisschoppen in belangrijke steden, waarop deskundigen en belangenorganisaties hun visie kunnen geven op economische onderwerpen, organiseert een groep katholieken soortelijke bijeenkomsten. Men hoopt zo tegengas te kunnen geven.

Dezer dagen is in Washington zo'n bijeenkomst gehouden, waarin tien deskundigen hun zegje deden, maar waarvan de toon goeddeels werd bepaald door de chef-econoom en vice-president van de Harris Trust bank te Chicago, Robert Genetski. Volgens deze deskundige is het vrije ondernemerschap 'het enige systeem dat echt helemaal past bij onze religieuze overtuiging.' Genetski betoogde dat economische groei het allerbelangrijkste is en dat herverdeling van inkomen van secundair belang moet worden geacht. De meeste andere getuigen waren het daarmee eens. Zij zijn van oordeel dat de vrije-markteconomie een veel beter middel tot herverdeling is dan welke andere maatregelen tot evenwichtige spreiding van welvaart dan ook.

Getuigen die in hun verklaringen de rol van de rooms-katholieke kerk aanstipten, waren eenparig van mening dat de kerk morele verantwoordelijkheid van de mens moeten prediken en particulier initiatief dient aan te moedigen om behoeftigen te hulp te komen, maar de geestelijkheid dient zich ver te houden van elk sociaal programma dat de werking van het vrije-marktsysteem belemmert, „omdat zij absoluut niet inziet welke gevolgen op langere termijn zijn te vrezen van zo'n ingrijpen voor de vooruitgang der mensheid," aldus de teneur der getuigenverklaringen.

ERNSTIGE VRAGEN

De hoorzitting te Washington was de tweede, georganiseerd door deze dertig man sterke lekencommissie waarvan de vroegere minister van Buitenlandse zaken onder president Reagan en belangrijk medewerker van president Nixon, Alexander Haig, een vooraanstaand lid is. Hij woonde ook een deel van de hoorzitting bij, maar stelde geen vragen.

Wat economische planning betreft verklaarde Genetski dat het er daarbij niet om gaat of die wel nodig is, maar wie zich daarmee bezighouden. In een vrije-markteconomie vormen marktprijzen de bepalende factor voor het gebruik van de hulpbronnen, het tegengaan van verspilling en de opbouw van een dynamische economie. Overheidsingrijpen waarbij prijzen worden beïnvloed, verstoort het beeld, omdat de overheid de ondernemers dan noodzaakt zich te richten naar wat zij wil in plaats van de vrije maatschappelijke krachten hun werk te laten doen, verklaarde Genetski.

Hij sprak zijn vrees uit dat de pastorale brief van de Amerikaanse bisschoppen helemaal in de lijn zal liggen van de historische leer van de kerk. Daarom zullen er wel 'ernstige vragen aan onze economie' in voorkomen, verwacht hij. Derhalve vond hij het zaak nu al voorbereid te zijn op bisschoppelijke belichting van misstappen van individuen in plaats van tekortkomingen in het economische systeem zelf.

Slechts één getuige behandelde de gevolgen van het enorme tekort dat ontstaat door overspannen uitgaven voor defensie, waardoor de rente omhoog wordt gejaagd met alle gevolgen van dien voor economische groei en derde-wereldlanden.

Dat was Richard Brandon, directeur van de budgetcommissie van de Amerikaanse senaat, die zich omonwonden uitsprak voor hogere belastingen en lagere overheidsuitgaven.

Een andere getuige bepleitte economische vrijheid, omdat die uiteindelijk allen ten goede komt en geen nivellering ten behoeve van een basiskrachtigen. De vrees werd uitgesproken dat een standpunt van de bisschoppen in het onderwijs zal gaan doorwerken met alle gevolgen voor de Amerikaanse en westerse economie van dien.

OPENHEID

Het proces van voorbereiding van bisschoppelijke brieven in de Verenigde Staten kan, in tegenstelling tot andere landen, in alle openheid gevolgd worden. Men kan zien welke groepen druk uitoefenen en hoe de bisschoppen daar uiteindelijk in hun brief op in zullen gaan. Dat is ook het geval geweest met de brief over de kernwapens, twee jaar geleden, waarbij zelf de laatste stemmingen en stemverklaringen in aanwezigheid van de pers plaatsvonden. Andere episcopaten, ook in ons land, zouden daarvan iets kunnen leren.

Kerk en wereld

Aalmoezenier van Solidariteit verwacht meer beschuldigingen

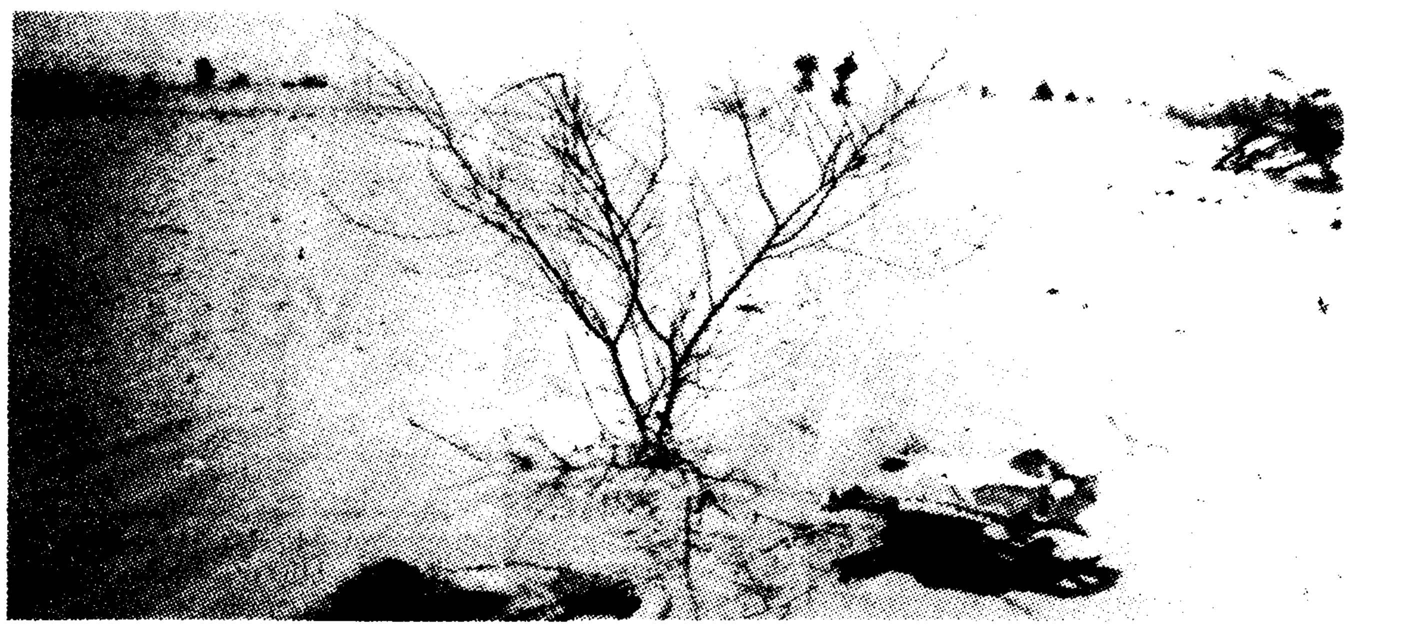
WARSCHAU — De aalmoezenier van de verboden vakbond Solidariteit in Polen, Henryk Jankowski, verwacht dat er nog wel meer beschuldigingen tegen hem zullen worden ingebracht van officiele zijde. Er wordt officieel een onderzoek ingesteld ten aanzien van hem wegens het misbruiken van de godsdienstvrijheid. Hij zelf zei te verwachten dat men hem ook zal beschuldigen van het verstoren van de openbare orde. Hij wijst overigens alle verwijten van de hand en zegt dat zijn geweten schoon is. Zijn misdaad is in feite dat hij aanhanger was en is van Solidariteit, al dan niet ondergronds actief.

AALMOES

Een aalmoes
is geen oplossing
het is een
eerste hulp in nood
laat je het
daarbij zitten
dan is het
uitstel van de dood

Actieprogramma voor gebied ten zuiden van Sahara

Wereldbank: Afrika is er het slechtste aan toe

WASHINGTON — Hoewel het te ver gaat te stellen dat de Wereldbank, de instelling die leningen verstrekt aan ontwikkelings-landen, in een identiteits-crisis verkeert, bestaat er weinig verschil van mening over dat de bank op een kruispunt is aangekomen. De bank zelf wil doorgaan op een voorzichtig ingeslagen nieuwe weg, maar dat leidt tot forse discussies en menings-verschillen. De president van de Wereldbank, de Amerikaan Tom Clausen, heeft zelfs moeten laten ontkennen dat de menings-verschillen hem te veel worden en dat hij voorti dig wil aftreden.

Van de verschillende kanten is kritiek geleverd op de bank omdat deze in de afgelopen jaren te weinig zou hebben gedaan aan het probleem van de torenhoge schulden van met name Latijns-Amerikaanse ontwikkelings-landen. Nu had de bank zelf wel meer willen doen, maar is in haar beleid sterk gebonden aan wat de Verenigde Staten, veruit de grootste en daarmee de machtigste deelnemer in de bank, toestaan.

De Amerikanen willen de rol van de Wereldbank zeker niet uitbreiden en zij moet haar traditionele taak blijven vervullen. De bank ziet echter dat de hulp van het Internationale Monetaire Fonds (IMF) vooral op de korte termijn is gericht. Te weinig wordt met de effecten op middellange en lange termijn rekening gehouden en daarvoor voelt de bank zich in spanningen tussen de Wereldbank en de IMF en de VS. Overigens zijn ook de klanten van de bank, de ontwikkelings-landen, niet onverdeeld enthousiast over haar nieuwe beleid, omdat dit een grotere invloed op het binnenlandse beleid van die landen met zich meebrengt.

Het nieuwe beleid krijgt voor het eerst duidelijk gestalte in het actie-programma voor de Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara, een gebied dat in vrijwel alle opzichten in een deplorabele toestand verkeert. President van de Wereldbank Clausen, weinig baat als hij heeft bij het aanscherpen van de tegenstellingen, benadrukte daarbij dat het hierbij gaat om een voortzetting van het beleid waarmee al eerder is begonnen. In zijn traditionele rol financierde de Wereldbank op basis van een grote kennis van landen en regio's vooral projecten. Later, toen de economische crisis in de wereld vooral de ontwikkelings-landen keihard raakte, is de bank meer algemene financiële steun gaan verstrekken, bijvoorbeeld om landen te helpen hun economieën aan te passen aan de veranderde omstandigheden en voor export-financiering. De bank is met deze nieuwe taken steeds verder opgeschoven naar de activiteiten van het IMF. Dat financiert voor de korte termi n tekorten op de betalings-balans en stelt daarbij harde voorwaarden die niet altijd in overeenstemming zijn met wat de Wereldbank voor de langere termijn voor ogen heeft.

Met het Afrika- rapport wil de Wereldbank niet alleen definitief een nieuwe koers inslaan, het is ook een uiting van het besef dat de ontwikkelingslanden niet meer als een ondeelbaar geheel kunnen worden gezien. Dr. Ferdinand van Dam, namens Nederland een van de directeuren van de bank, maakt een onderscheid tussen de drie continenten Azië, Latijns- Amerika en Afrika. Globaal gesproken staan de Aziatische ontwikkelings-landen er redelijk voor en ook de Latijnsamerikaanse landen hoeven niet in een nieuwe crisis terecht te komen. Zij zullen zich niet gauw opnieuw diep in de schulden steken. Het accent van de internationale hulpverlening zal de komende jaren dan ook op Afrika moeten liggen, waar de toestand zeer slecht is.

Het actieprogramma voor Afrika bezuiden de Sahara schetst een dramatische situatie voor het gebied. Nadat veel Afrikaanse staten in de jaren zestig na het bereiken van onafhankelijkheid een indrukwekkende start hebben gemaakt met de opbouw van een infrastructuur, onderwijs en gezondheidszorg dreigt dit proces nu stil te komen te liggen en is er in een aantal gevallen al sprake van achteruitgang, aldus het rapport. Natuurlijk speelt daarbij de langdurige droogte een rol, maar de werkelijke oorzaken liggen volgens de bank dieper. Hierbij spelen het achterblijven van de hulp van rijke landen en het falende beleid van veel Afrikaanse landen een belangrijke rol.

De Wereldbank waakt er overigens voor zich te pessimistisch te tonen. De bank verwijst als voorbeeld naar India, waar, ondanks de verschillende armoede, wanhoop in de ogen van de wereld in hoop is veranderd. Dat komt vooral door een blijvende verbetering van regeringsbeleid en -programma's in combinatie met hulp van donorlanden in de vorm van geld, technische hulp en adviezen. Dezelfde combinatie van een beter binnenlands beleid en hulp van buitenaf kan succes hebben in Afrika bezuiden de Sahara. Het potentieel voor een snelle economische groei is daar aanwezig, aldus de Wereldbank.

Hoewel sommige landen gemakkelijk blootstaan aan droogte of andere natuurrampen hebben de meeste landen een groot landbouwpotentieel. Andere hebben olie of andere minerale grondstoffen. Daarnaast is het tekort aan opleiding volgens het rapport verminderd. De bank constateert met genoegen dat bij de Afrikaanse leiders het besef groeit dat zij hun ontwikkelings-strategieën moeten herzien.

Uit het rapport blijkt dat de Wereldbank er weinig voor voelt nieuwe grote projecten op te starten. De kern van het actieprogramma is dat de Afrikaanse regeringen zelf programma's moeten opstellen die de belemmeringen voor economische groei op korte, middellange en lange termijn moeten wegnemen. Internationale hulp kan daar niet voor zorgen. De programma's moeten zo flexibel zijn dat zij kunnen inspelen op eerdere ervaringen en onverwachte gebeurtenissen.

Het beperken van de overheidsuitgaven dient een hoge voorrang te hebben, aldus de bank. Deze pleit er voor bestaande projecten die deels zijn mislukt of stil zijn komen te liggen nieuw leven in te blazen en ze onderdeel te maken van het economisch programma. Dat geldt zowel voor landbouw, energie en industrie als voor onderwijs en gezondheidszorg.

Deze benadering dient volgens de bank gevolgen te hebben voor de manier waarop landen en instellingen die hulp geven, te werk gaan. Zij dienen hun hulp te coordineren, zodat deze past in het programma dat het land heeft opgesteld. Nu geven donorlanden nog te vaak hulp aan soortgelijke sectoren, dikwijls om thuis eenvoudig duidelijk te kunnen maken dat de hulp goed wordt besteed. Economische hervormings-programma's moeten volgens het actieprogramma kunnen rekenen op ti dige en blijvende financiële steun van de donoren.

De bank benadrukt dat de Afrikaane landen bij hun overheidsuitgaven eerst moeten kijken of verbetering van bestaande wegen, spoorlijnen, bruggen en dergelijke een economische hervormingsprogramma kan ondersteunen. Investeringen in gloednieuwe projecten moeten sterk worden beperkt. Dat betekent ook dat er veel donorprogramma's, die vaak op die nieuwe investeringen zijn gericht, anders moeten worden opgezet.

Met eenzijdige maatregelen uitweg uit patstelling

SIPRI: supermachten moeten afzien van streven nucleair overwicht

DEN HAAG — Zolang de super-mogendheden blijven streven naar nucleaire superioriteit, is echte wapenbeheersing onmogelijk. Dat zei de Zweed Sverre Lodgaard op een persconferentie in Den Haag. Hij was daar ter gelegenheid van de presentatie van de Nederlandse vertaling van het jongste jaarboek van het Sipri, het in Zweden gevestigde Internationale instituut voor vredes-onderzoek.

Lodgaard, mederwerker van het Sipri, meent dat de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie wel beseffen dat een nucleair overwicht geen militaire betekenis heeft. Een dergelijk overwicht kan namelijk niet worden uitgebuit aangezien de andere partij altijd nog genoeg wapens heeft om vernietigend terug te slaan.

Toch gaan de super-mogendheden door — hoewel ze dat niet openlijk toegeven — met het streven naar nucleaire superioriteit omdat ze menen dat een overwicht politiek voordeel kan opleveren. Dit niet uit te roeien idee van nucleaire superioriteit is het „recept voor een eindeloze nucleaire bewapenings-wedloop" en heeft geleid tot het vastlopen van het nucleaire ontwapenings-overleg, aldus de Zweed.

Lodgaard hecht overigens ook weinig waarde aan de handhaving van een nucleair evenwicht. Er bestaat zijns inziens geen militaire noodzaak voor de opvatting dat aan beide kanten evenveel wapens moeten staan opgesteld. En dit om dezelfde reden waarom een overwicht geen werkelijke betekenis heeft: de twee partijen beschikken reeds over genoeg kernwapens om elkaar onaanvaardbare schade toe te brengen.

Om de huidige impasse op het gebied van de kernwapens te doorbreken, is het volgens Lodgaard nodig dat de super-mogendheden het streven naar een overwicht van zich afzetten. Ze zouden daartoe onder meer kunnen besluiten tot een bevriezing van de plaatsing van nieuwe kernwapens.

Verder zou het zinnig zijn de eind vorig jaar afgebroken Onderhandelingen over de strategische bewapening (START) en de Middellange- afstandsraketten (INF) samen te voegen. Het zou onder meer een oplossing kunnen zijn voor het probleem van de Franse en Britse kernmacht, waarvan tot dusverre niet duidelijk is onder welke categorie zij vallen.

Lodgaard pleit voorts voor eenzijdige maatregelen om een uitweg te vinden uit de patstelling op nucleair gebied. Hij vindt dat de NAVO een verklaring moet afleggen dat ze niet als eerste kernwapens zal inzetten. Een dergelijke verklaring zou gecombineerd kunnen worden met het terugtrekken van alle nucleaire slagveld-wapens (met een bereik tot 200 kilometer) die zijn gestationeerd op minder dan 100 kilometer van de scheidslijn tussen Oost en West in Centraal-Europa. Als het Oostblok dat ook zou doen, zou er een kernwapenvrije zone van 200 kilometer ontstaan. Een "disengagement- zone" in de woorden van Lodgaard.

De vredes-onderzoeker meent dat de NAVO- landen een no-first- use- verklaring inzake de kernwapens zouden kunnen koppelen aan een versterking van de conventionele defensie. De Zweed durft niet te zeggen of het Westen conventioneel de mindere is van het Oostblok. Daarover kan naar zijn mening niemand definitief uitsluitsel geven. Maar in de Westerse hoofdsteden leeft het idee nu eenmaal en als zodanig is het een politiek gegeven waarmee men rekening dient te houden, aldus Lodgaard.

De Navo- landen zouden zich volgens hem bij de versterking van de conventionele (niet- nucleaire) defensie moeten richten op niet- provocerende verdedigings-maatregelen. De zogenoemde Airland- Battle- plannen om het offensieve vermogen van de Navo- strijdkrachten te vergroten, bevatten negatieve kanten, maar ook enige bruikbare, aldus Lodgaard.

In het Sipri- jaarboek komen de nieuwste militaire ontwikkelingen uitgebreid aan de orde. Het boek bevat rijk gedocumenteerde hoofdstukken over de kernwapens, het ontwapenings-overleg, de wapen-handel, de militaire uitgaven, de nieuwste ontwikkelingen op technologisch gebied en de ruimte-bewapening.

Na herstel relatie met Jordanië

Cairo: nieuwe hoop op vrede in Midden Oosten

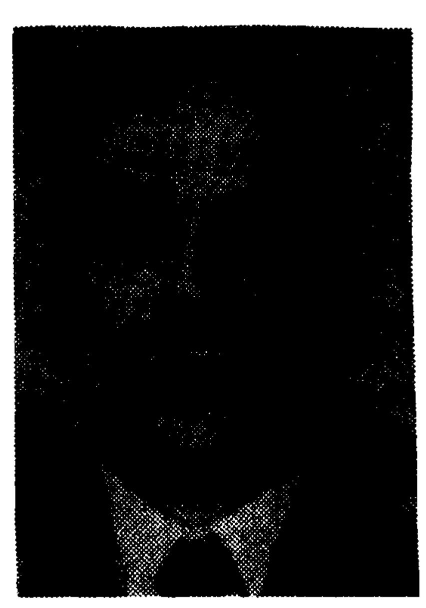
CAIRO — In Egypte is het besluit van Jordanië de diplomatieke betrekkingen volledig te herstellen, uitbundig begroet. Functionarissen uitten hun enthousiasme dat de stap uiteindelijk positieve gevolgen zal hebben voor de vooruitzichten op vrede in het Midden- Oosten en de vastgelopen vredes-besprekingen zal doen herleven.

In een eerste reactie verklaarde de Egyptische minister van Buitenlandse zaken, Esmat Abdel Meguid, in New York dat de stap „een bewijs is van de Arabische verbondenheid ondanks alle geschillen". De Egyptische minister van staat van Buitenlandse zaken, Butros Ghali, die sprak van een „positieve stap", ontmoette de Jordaanse zaakgelastigde om de uitwisseling van ambassadeurs en het toekomstige kader van de betrekkingen te bespreken.

Voor het nieuws werden televisie- uitzendingen in Egypte onderbroken en de dagbladen brachten het ook prominent. Ghali uitte de hoop dat „dit positieve besluit het begin zal zijn naar terugkeer van de Arabische integriteit om de Arabische rechten te verdedigen, en een stap naar het bereiken van de rechtmatige rechten van het Palestijnse volk". Het officiële persbureau Mena haalde Ghali aan. Een woordvoerder van de Amerikaanse ambassade in Cairo toonde zich verheugd over „deze constructieve ontwikkeling".

Koning Hoessein stelde de Egyptische president Mubarak persoonlijk in een telefoongesprek op de hoogte van het besluit de diplomatieke banden te herstellen. Behalve Sudan, Somalie en Oman verbraken alle Arabische staten de betrekkingen met Caïro nadat Egypte en Israël in 1979 de Akkoorden van Camp David ondertekenden.

Het Jordaanse besluit viel volgens officiële mededelingen „uit erkenning voor de positieve houding van Egypte in Arabische vraagstukken". Caïro heeft zich onder leiding van Mubarak krachtig ingezet voor Arabieren in Palestina, in Libanon en Irak. Waarnemers wijzen erop dat koning Hoessein in feite de afgelopen jaren steeds in contact stond met Mubarak, nadat deze in 1981 wijlen president Sadat opvolgde. Aanvankelijk ging deze correspondentie over de toekomst van de gebieden die door Israël worden bezet. Hoessein drong er bij Mubarak op aan het tweede deel van Camp David niet uit te voeren. Dit voorziet in een soort zelfbestuur voor de Palestijnen op de westelijke Jordaan-oever en in de Gaza-strook in een verbond met Jordanië.

KONING HOESSEIN
...steeds in contact geweest...

Het Jordaanse initiatief is ook opzienbarend op dat Arabische plan, want Amman is nu het eerste land dat eenzijdig afwijkt van de beslissing van de Arabische topconferentie in Bagdad in 1979 de banden met Egypte te verbreken. Uit de stap blijken voorts de geschillen tussen Jordanië en Syrië. De afgelopen maanden vertoonde de relatie tussen Amman en Damascus tekenen van spanningen.

Het herstel van de Jordaans/Egyptische betrekkingen zou over enige tijd kunnen worden gevolgd door een soortgelijke stap door Irak, dat door Egypte wordt gesteund in zijn oorlog met Iran, zo verluidde in ingelichte kringen in Amman. Daardoor zou een krachtige politieke as Caïo- Bagdad - Amman ontstaan.

Onlangs verklaarde de Amerikaanse president Reagan tegenover de Verenigde Naties dat hij vasthoudt aan zijn vredesplan voor het Midden- Oosten van 1 sepember 1982, dat is gebaseerd op de Akkoorden van Camp David. Egypte is voorstander van dit plan en heeft de leider van de Palestijnse bevrijdings-organisatie PLO, Jasser Arafat, herhaaldelijk opgeroepen met koning Hoessein een overeenkomst te sluiten op basis van het Amerikaanse vredesplan.

Bogota bezorgd over golf ontvoeringen

BOGOTA — De Colombiaanse regering maakt zich ernstig bezorgd over de toevloed van ontvoeringen en van afpersingszaken.

Volgens minister Jaime Castro begrijpt de regering niet wat de oorzaak van deze toename is. Dit alles wil echter niet zeggen dat Colombia op de rand van een staatsgreep is, want Colombia is een beschaafd en democratisch land dat gelukkig is met zijn grondwettelijke ordening. Op de dag dat de minister deze verklaring aflegde werden er niet minder dan vier gevallen van ontvoering gemeld. Op dezelfde dag werd de industrieel Bernardo Saravia door zijn ontvoerders op vrije voeten gesteld na drie maanden in hun macht te zijn geweest.

Een der ontvoerden is de landgoedeigenaar Efrain Hernandez Medina, die in de stad Guanduas werd ontvoerd. In Rodanillo werd de Duitse ondernemer Carlos von Bremen ontvoerd, waarbij meteen 600.000 dollar als losprijs werd gevraagd. In Medellin werd ook een ontvoering gemeld en in Santander overkwam het de heerboer Luis Felipe Martinez Rodriguez die niet lang daarna door de politie werd bevrijd, waarbij zijn vier ontvoerders in de kraag konden worden gegrepen.

Amnesty over China

Schrikbarend juridisch systeem met veel gewetensgevangenen

DEN HAAG — Volgens Amnesty International worden in China op grote schaal de mensen-rechten geschonden. De organisatie doet een beroep op de regering in Peking alle gewetens-gevangenen vrij te laten, te garanderen dat alle politieke gevangenen een eerlijk proces krijgen en de doodstraf af te schaffen.

In een onlangs verschenen rapport schetst Amnesty een schrikbarend beeld over het juridische systeem in China. Massa-executies, jarenlange gevangenis-straffen voor politieke gevangenen zonder vorm van proces en een mensonwaardige behandeling van gevangenen zijn schering en inslag. Gewetens-gevangenen zitten vast, enkel en alleen voor het zonder geweld uitoefenen van fundamentele mensen-rechten.

Amnesty zegt dat ze in februari 1983 een memorandum met de genoemde aanbevelingen aan de Chinese regering heeft gestuurd, met het aanbod elke officiële reactie te zullen publiceren. Maar die reactie is tot nog toe uitgebleven. Het toeval wil dat het rapport uitkwam op dezelfde dag dat in Peking de ontwerp- overeenkomst over de teruggave van de Britse kroon-kolonie Hongkong in 1997 aan China werd ondertekend.

Die ontwerp- overeenkomst voorziet onder meer in handhaving van het huidige politieke en economische systeem in Hongkong gedurende 50 jaar na 1997. De 5,3 miljoen inwoners van de Britse kroonkolonie zullen zich na het lezen van het AI-rapport kunnen afvragen wat hen ondanks deze garanties boven het hoofd hangt als de Britten in 1997 vertrekken.

Gewetens-bezwaarden in China worden vaak op grond van „contra-revolutionaire" activiteit veroordeeld tot gevangenisstraffen van tien tot vijftien jaar. Onder hen zijn leden van de democratische beweging die in 1978 in Peking ontstond, Rooms-katholieke priesters en Tibetanen die ervan worden beschuldigd van het steunen van Tibetaanse nationalistische groeperingen.

Processen die worden gevoerd tegen politieke verdachten zijn meestal niet openbaar en alleen toegankelijk voor een geselecteerd publiek. Familieleden worden vaak niet eens op de hoogte gesteld van de rechtzitting. Ook met andere juridische procedures, zoals het recht op verdediging, wordt volgens Amnesty de hand gelicht.

Officieel mogen gevangenen in China niet worden mishandeld. Maar gevangenen die de gevangenis-bepalingen overtreden kunnen worden gestraft met eenzame opsluiting. Vooral tijdens voorlopige hechtenis worden gevangenen maandenlang geisoleerd, onderworpen aan strenge ondervraging en dag en nacht worden geboeid, moeten staan zonder te bewegen en zonder eten.

Een van hen is Xi Wenli, in 1978 mede- oprichter van het niet- officiële blad "Het forum van de 5e april". Daarin werd onder meer het recht van meningsuiting verdedigd. In 1981 werd Xi gearresteerd en veroordeeld tot 15 jaar plus vier jaar ontzegging van zijn politieke rechten wegens contra-revolutionaire activiteit, het hebben van contacten met Hongkong en het verspreiden van een nieuwsbrief. Niets meer dan het vreedzaam uitoefenen van de mensen-rechten, aldus Amnesty die zegt nimmer antwoord te hebben gekregen op vragen over het proces tegen Xi.

Een andere „contra-revolutionair" is de 84- jarige Rooms-katholieke bisschop van Shanghai, Ignatius Gong Pingmei, die sinds september 1955 vastzit. In 1960 kreeg hij levenslang, volgens Amnesty, omdat hij hardnekkig vasthoudt aan de onafhankelijkheid van de RK kerk, na de oprichting van de officiële Chinese katholieke kerk die de banden met het Vaticaan doorsneed en het pauselijke gezag niet erkent. Amnesty weet wegens gebrekkig materiaal niet hoeveel politieke gevangenen China telt, maar volgens ex-gevangenen heeft elke strafgevangenis er wel enigen.

Amnesty maakt zich verder zorgen over de vele terechtstellingen die in augustus 1983 begonnen in het kader van een nationale campagne tegen de misdaad. De buitenlandse pers schat dat in de eerste drie maanden daarna zeker 5.000 mensen zijn terechtgesteld. Op het ogenblik staat op 44 vergrijpen de doodstraf, zoals diefstal, moord en verkrachting maar ook het organiseren van geheime bijeenkomsten en het doorgeven van methoden om misdaad te bedrijven.

De terechtstellingen vinden vaak in het openbaar plaats. In 1979 werden ze zelfs door de tv uitgezonden. Verdachten krijgen vaak niet van tevoren de aanklacht te lezen en de beroepsprocedure is verkort. In sommige gevallen werd de verdachte zes dagen na de door hem begane misdaad terechtgesteld.

Executies gebeuren op de „ouderwetse" manier zoals in het keizerlijke China gewoon was. Het slachtoffer moet knielen voordat hij met een nekschot wordt gedood. Hij mag niet de beul zien om te voorkomen dat de ziel van het slachtoffer hem later herkent en achtervolgt.

De Chinezen rechtvaardigen het toenemend aantal doodvonnissen met het argument dat die straf meer dan welke andere straf ook een afschrikwekkend effect heeft. Een foute veronderstelling, aldus Amnesty, en een bewijs dat de huidige regering in Peking een bekende uitspraak van wijlen voorzitter Mao Zedong liever vergeet: „Als je per ongeluk een hoofd afhakt, is de fout niet te herstellen".

Astrid Roemer.

De tweebaans weg van Astrid Roemer

Astrid Roemer is een druk en vruchtbaar schrijfster. Ze geldt in Nederland als een belangrijke zwarte schri fster en ze houdt zich niet alleen bezig met poëzie en proza. Ze maakt hoorspelen, toneelstukken, geeft workshops en reist regelmatig terug naar Suriname, haar moederland.

Astrid is in 1947 in Suriname geboren en heeft de kweekschool, de toenmalige programmatische naam voor de pedagogische akademie, gevolgd. Ze hield zich toen al bezig met poëzie. Na enkele jaren opleiding in Nederland, kwam ze terug en publiceerde onder de naam Zamani, de bundel Sasa.

Zamani is een Afrikaans woord voor: „waaruit ik geworden ben, waarop ik zal terugvallen". Daarmee situeert ze zich in de kategorie auteurs die in de Caribbean zoeken naar de eigen identiteit. In die tijd deed de Black Power sterk van zich spreken. Astrid wil duidelijk haar zwarte-Surinamer-zijn profileren en wil ook voor de zwarte Surinamer werken. Ze wil dat met eigen vorm en inhoud als het ware uitschreeuwen.

De gedichten van Sasa zitten dan ook vol hartstocht, liefde, haat en trots. In het Nederlands en in het Sranan-tongo. Suriname is dan nog afhankelijk van Nederland en in dat verband dicht ze voor haar land:

Suriname groei
wordt
wordt zwarter dan jouw waters
groei sneller dan je onkruid
glimlach langer dan oranje.

In die tijd waren er nauwelijks vrouwen die zich met poëzie en proza bezig hielden. De eindjaren zestig waren op politiek vlak spannend en zeker ook in de onderwijs-wereld. Want uit die hoek is veel verzet gerezen tegen o.a. de toenmalige minister-president J.A. Pengel. In haar gedichten komt dan ook een strijdbare en radikale poëzie boven water:

geef mijn eigen gezicht terug
zonder tris
zonder statuut
met niks
alleen surinamer op mijn visum
ik schaam me te leven
met jouw gezicht
geef mijn eigen gezicht terug
oranje.

De tris was het Nederlandse leger in de tropen en het statuut was de regeling van het koninkrijk nieuwe stijl zonder onafhankelijkheid en ruimte voor eigen groei.

KONSTANTE

Na enkele jaren arbeid in Suriname, keert ze weer terug naar Nederland en zoekt een weg in de literatuur. Ze schrijft o.a. **Neem mij terug Suriname, de wereld heeft gezicht verloren, een natie bot uit.** Ze is duidelijk bezig zichzelf te zoeken in de twee-strijd tussen haar Surinamer-zijn en haar zeer nauwe affiniteit aan het Nederlandse kultuur-patroon, maar vooral de Nederlandse taal. Ze kan zichzelf niet zijn zonder het medium taal, om zichzelf te uiten en te vinden.

In haar literatuur-studie en kontakt met westerse auteurs wordt ze gedwongen te zoeken naar de eigen manier van taalgebruik in Suriname en de Caribbean. Ze wil dan wel niet doorgaan voor een derde-wereld-schrijver die gebruik maakt van wiegende palmbomen, de regens, de hitte en de armoede om haar leven te uiten. Ze wil anders en dieper, en minder cliché-erig, haar betrokkenheid bij haar land tot expressie brengen. Enerzijds wil ze dat doen door heel ernstig werk te maken van stijl en thema-behandeling, anderzijds wil ze ook de gevoelens van een vrouw en dan nog wel een zwarte vrouw boven brengen. Op die manier wil ze communiceren, tenminste om een historisch document van het werkelijke leven te geven. Ze komt dan uit met de roman: **De gekte van een vrouw** en vorig jaar met **Nergens ergens.**

Voor Astrid is de taal geen één-richtings-verkeer vanuit haar eigen levens-oriëntatie en stelllingname. De taal is de deur naar haar ziel, zoals ze, een beetje metafysisch, zegt. En die taal mag voor haar best wat meer vrouwelijke beelden en metaforen gebruiken omdat de literatuur tot heden geen mannenzaak is, gedirigeerd door mannelijke redakties en uitgevers. In workshops en lezingen komt ook steeds duidelijker het wit-zwart-thema naar voren. En binnen zogeheten minderheids-kringen is daar wel belangstelling voor. Vandaar dat haar thematiek wat gerichter wordt en zich in de politieke dimensie terugvindt. Ze vindt dan ook dat de taal een goed medium voor de Surinamer is in het huidige bewustwordings-proces. Want volgens haar hebben tot heden, anderen over de Surinamer geschreven en er een karikatuur van gemaakt. De taak van de taal is een weerslag te geven van het reële leven ter konfrontatie en herkenning.

DISCUSSIE

Onlangs hield Astrid een lezing in theater Unique aan de Rust en Vredestraat. De namen zijn al veelbetekenend. Het thema van de lezing was: „Taal als medium van het Surinamerschap". Gedichten werden vooraf gelezen en gezegd door Sombra, Martha Tjoe Ny, Lucien Pina, Mechtelly (met o.a. de Barron, die onlangs weer een kinderboek heeft uitgegeven: **Avonturen van Kira en Kisa.**

In haar betoog stelde Astrid dat ze nooit nationalistisch in de cliché-matige zin heeft willen zijn. Nationalisme (het nazidom) is dom en stug, en creeërt vijanden. Voor haar geldt dat de betrokkenheid bij Suriname ervaarbaar aan anderen doorgegeven kan worden, maar dan wel super-subjectief. En daarmee wilde ze haar positie in Nederland en pendelen tussen voormalig moederland en haar geliefd Suriname rationaliseren. Het Surinamerschap kan door de taal effectief gemaakt worden voor communicatie en ter lering van huidige en latere geslachten.

Voor haar is ook niet geheel duidelijk hoe de Surinaamse en Caribische literatuur te waarderen valt. Welke zijn precies de eigen vormen en inhouden? Kan een fase van cliché-matigheid als identiteits-literatuur worden ingebouwd? Moet een Surinamer gevoelens en hartstochten in de vorm van sonnetten of lobi-singi gieten? Hoe krijgen Surinamers in het bewustwordings-proces enige greep op de werkelijkheid? Is de taal en zijn de schrijvers marginaal? Zijn de Surinaamse schrijvers te individualistisch bezig? Waar blijft de kritiek?

De discussie met een aantal Surinaamse auteurs kwam al snel in de groeve van de tegenstelling tussen Surinaamse auteurs in Suriname en in Nederland. En er zijn nogal wat auteurs die na een lange tijd Holland, in Suriname leven en werken en dus uit eigen ervaring de tweespalt hebben meegemaakt. Voor deze groep geldt soms dat de Surinaamse auteurs in Nederland het veel gemakkelijker hebben en vrijelijker hun gang kunnen gaan. In Suriname is schijnbaar een lees-traditie. De auteurs moeten zelf hun waar aan de man brengen, met als subliem voorbeeld de vorig jaar overleden Dobru (Robin Ravales). Voor deze groep geldt dat het nationalisme, hoe eenvoudig dan ook, een onvoorwaardelijke fase is in het proces van dekolonisatie en anti-imperialisme. Voor Astrid werd dan de vraag levensgroot hoe het mogelijk geweest is dat er zoveel mensen naar Holland zijn geëmigreerd ondanks het schrijven en dichten van zovelen. Heeft de taal dan echt geen effect op de betrokkenheid (groei en identiteit) gehad? Waartoe heeft alle schrijven dan gediend? Maar daarmee toonde ze de effectiviteit van haar eigen schrijven nog niet aan.

Een aantal Surinaamse schijvers bleef erbij dat het gepresteerde in Suriname, best de moeite waard is, culminerend in de optimistische kreet: „We komen er wel."

Er was echter ook wel belangstelling voor de opmerking dat de taal als het voertuig van het denken, groei-kansen moet hebben. En in die zin kan er best wat kritiek geleverd worden op de vaart in de Surinaamse literatuur, in Suriname zelf, wel te verstaan. De ouderen geven eigenlijk te weinig door aan de jongeren. Er is te weinig zelfkritiek. Er is zo moeilijk een bundeling van krachten tot stand te brengen. De overheid stimuleert soms te weinig. Hoewel er stemmen opgingen die totaal geen boodschap hadden aan de positie en verworvenheden van „Surinaamse" literatuur in Nederland (van Astrid Roemer en Edgar Cairo) omdat het Surinamerschap in Suriname zelf, totaal geen overheersende thematiek kan zijn, waren alle aanwezigen het er wel over eens dat de literatuur een belangrijk nationaal element is en dat het taal-proces met alle verscheidenheid en kinder-schoenen, in Suriname gestimuleerd dient te worden. En het gehele volk dient daarin te participeren. Op het kookpunt van de discussie, vrijmoedig en stimulerend, merkte een auteur op dat hij nu begreep waarom Astrid een boek kon schrijven over de titel van de gekte van een vrouw.

In een workshop onder auspiciën van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen zal Astrid de gelegenheid hebben het een en ander op het lijf te schrijven van hen die de taal willen hanteren en wel naar een nieuwe toekomst toe.

Voor Astrid Roemer zit er niets anders op dan voor onbepaalde tijd de tweebaans weg van Suriname-Nederland te gaan, en vice-versa, met alle konsekwenties hier en daar. Maar niet alleen voor haar, maar ook voor de groeiende „Surinaamse" literatuur en geschiedenis. In 1970 dichtte ze:

zal ik zien
zal ik weten
zullen ze vrezen want
ik kom terug
terug
terug
terug.

Hoofdrol in eigen drama

Waar was Agatha Christie?

Agatha Christie, 's werelds beroemdste schrijfster van detectives, heeft een oeuvre van meer dan tachtig boeken achtergelaten. Die boeken, vaker vertaald dan het complete werk van William Shakespeare, bereikten een oplage van over de 300 miljoen. Behalve mysterie- boeken schrijven deed Agatha Christie nog wat anders: zij creëerde haar eigen mysterie — een onvervalst drama waarin zij zelf de hoofdpersoon was. Elf dagen van haar leven is Agatha Christie spoorlòos geweest. Waar was zij al die tijd? Van die sluier is niet meer dan een tipje opgelicht. Agatha zelf heeft er altijd over gezwegen. Wat zij in de wereld achterliet is een nog altijd onopgelost raadsel: het mysterie van haar verdwijning dat waarschijnlijk altijd een mysterie zal blijven.

In het jaar 1926 kwam aan het licht dat het niet zo goed zat in het huwelijk van Agatha Christie. De beroemde schrijfster was toen twaalf jaar getrouwd met Archibald Christie, een kolonel in de buitenlandse dienst.

In de tijd, dat zij met elkaar kennis maakten, was Agatha nog een volstrekt onbekend meisje dat zojuist het apothekers-diploma had gehaald. De studie, die zij daarvoor had verricht, zou haar echter bijzonder van pas komen. Dat bleek toen zij zich zette aan het schrijven van detectives. Zij kon haar kennis van medicijnen, drugs en vergiften daarbij goed gebruiken.

Agatha maakte haar eerste verhaal in de periode na een ziekte toen zij een tijd rust moest houden. Binnen enkele jaren rees haar ster en werd zij een literair succes. Maar toen kwamen de problemen. Haar man werd verliefd op een ander: een zekere Theresa Neele.

Dat kwam hard aan bi Agatha Christie. Zij was al depressief omdat zij nog maar kort daarvoor haar moeder had verloren. Nu verzonk zij helemaal in zwaarmoedigheid.

In de avond van 3 december — het was bitter koud — verliet Agatha haar landhuis in Berkshire. De schrijfster stapte in haar kleine Morris- autootje en reed weg. Ze droeg een groene wollen rok, een grijze trui en had een velours hoedje op haar hoofd. Ook had ze haar bontjas bij zich.

De volgende ochtend werd de auto ontdekt aan de voet van een helling in de buurt van Newlands Corner op nauwelijks een halve kilometer van haar woonplaats. De voorwielen hingen over de rand van een veertig meter diepe kalkgroeve. De handrem stond los, de versnelling in vrij en de sleutels zaten nog in het contact. Verder lag in de auto alleen maar de bontjas. Van Agatha Christie geen spoor.

De kranten stonden bol van dit nieuws. Honderden politiemannen en duizenden vrijwilligers doorzochten het gebied van de kalkgroeve in wijde omgeving. Duikers daalden af op de bodem van Silent Pool, een nabij gelegen en uitermate diep meer.

Waar was Agatha? Was zij dood? Had zij zelfmoord gepleegd?

Terwijl deze vragen de gemoederen bezig hielden was 375 kilometer verderop, in het Hydro Hotel in Harrogate (Yorkshire), een omstreeks dertigjarige vrouw, roodharig, aantrekkelijk, zich aan het vermaken. Ze zei dat ze uit Zuid- Afrika kwam en dat ze.... Theresa Neele heette.

Een ober vertrouwde het niet helemaal. Hij had het nieuws over de verdwijning van Agatha Christie nauwlettend gevolgd en hij vond dat de dame- in- kwestie opvallend veel op haar leek. Daarom informeerde hij de politie die op haar beurt meneer Christie op de hoogte bracht. Dat was op de elfde dag na de verdwijning van zijn vrouw.

In Hotel Hydro volgden de gebeurtenissen elkaar toen snel op. Op het moment dat de roodharige vrouw een spelletje biljart beëindigde en naar haar kamer ging om zich voor het diner te verkleden, stond een man op die zich achter een krant verborgen had gehouden. Dat was de kolonel die zijn vrouw had herkend.

Het mysterie leek opgelost. Maar was het dat wel? Een 'blinde vlek' bleef over. Waar was Agatha al die dagen van haar verdwijning geweest? De kolonel en een arts verklaarden dat zij aan geheugen-verlies had geleden. Maar de kranten geloofden dat niet. Die schreven dat het om een uit de hand gelopen publiciteitsstunt ging en eisten dat de drieduizend pond, die de zoekactie de belasting-betalers had gekost, onmiddellijk weer in de staatskas werden gestort.

Met het verstrijken van de tijd ebde de vijandige houding van het publiek weg en was Agatha weer de geprezen en bewonderde schrijfster van voorheen. Twee jaar na haar verdwijning gingen de Christies definitief uit elkaar. De kolonel huwde Miss Neele. Ook Agatha hertrouwde, in 1930, met de archeoloog Max Mallowan die zij op vele van zijn reizen vergezelde waardoor zij op exotische locaties kwam die zij als decor voor haar verhalen heeft gebruikt.

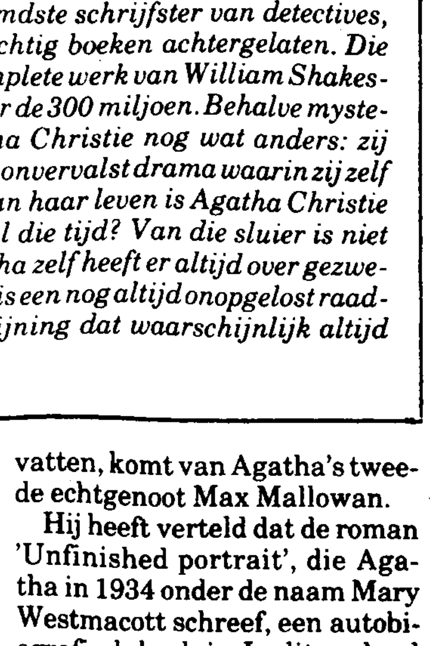
Na haar 'terugkeer in de wereld' gaf Agatha Christie alleen nog maar interviews op voorwaarde dat over de episode van haar verdwijning geen vragen zouden worden gesteld. In haar autobiografie heeft ze er nauwelijks over geschreven. Ze deed het af met te verklaren dat ze een zenuwinzinking had.

Wat resteert zijn tal van vragen. Waar kwam de kleding vandaan die zij in het Hydro Hotel droeg. En het geld dat zij daar uitgaf? Was zij haar huis ontvlucht om zelfmoord te plegen en zag zij daar van af toen haar auto op de rand van de kalkgroeve bleef hangen? Was het drama soms een poging de liefde van haar man te herwinnen?

Een zéér vergaande en sinistere veronderstelling is dat Agatha Christie besloten had zich op haar man te wreken. Bij zelfmoord zou een politie- onderzoek zijn ingesteld. Dan was ongetwijfeld naar voren gekomen dat de kolonel een relatie had met miss Neele en zij zou uitgelegd kunnen worden als een motief om zich van Agatha te ontdoen.

Al deze raadsels zullen raadsels blijven. De betrokkenen zijn dood. De enige aanwijzing, die een kern van waarheid kan bevatten, komt van Agatha's tweede echtgenoot Max Mallowan.

Hij heeft verteld dat de roman 'Unfinished portrait', die Agatha in 1934 onder de naam Mary Westmacott schreef, een autobiografisch boek is. In dit verhaal raakt de vrouwelijke hoofdpersoon volkomen van de kaart als

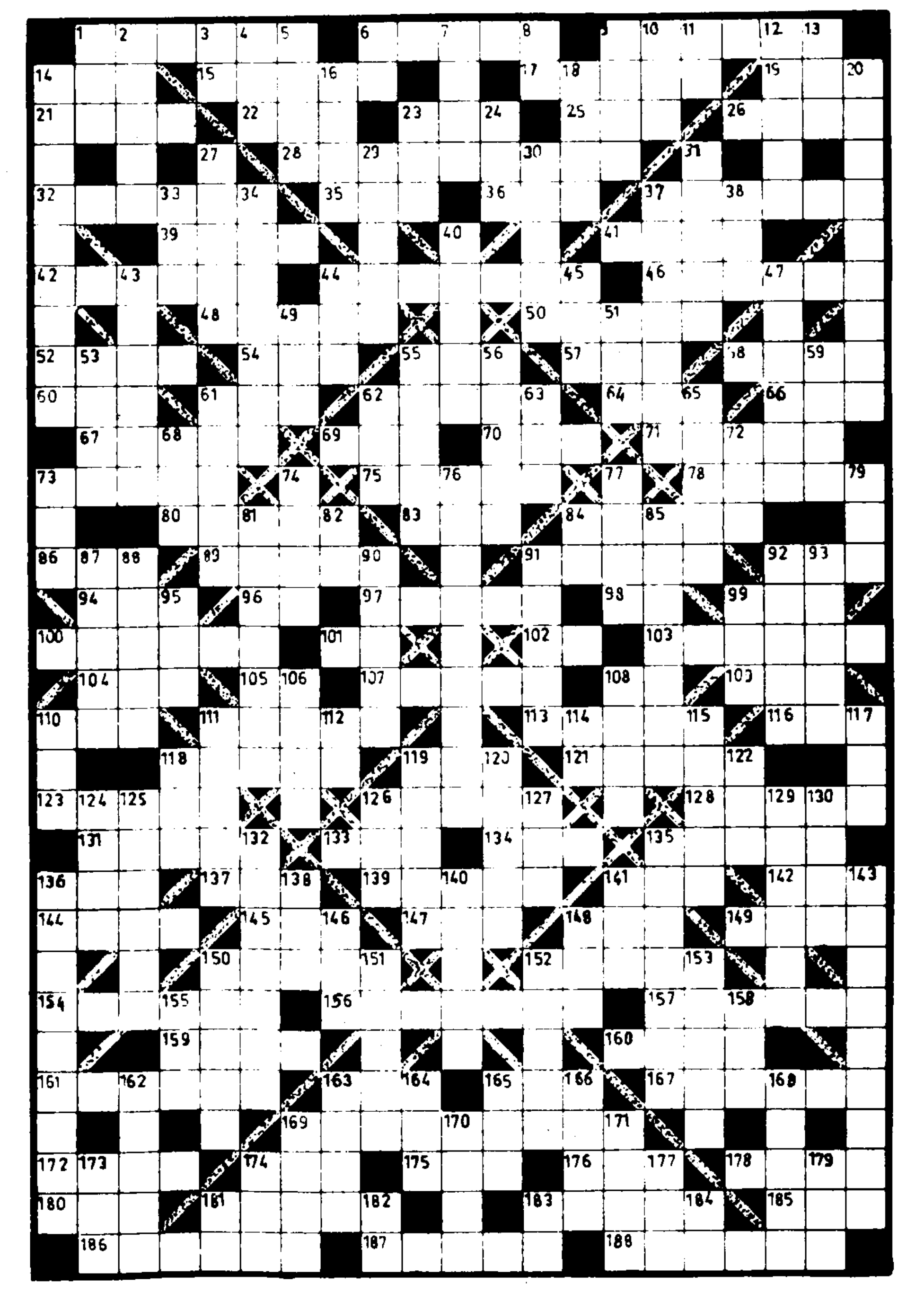
zij verneemt dat haar man verliefd op een ander is geworden en doet zij een mislukte poging tot zelfmoord.

Het wemelt van de veronderstellingen.

Door te zwijgen heeft Agatha Christie een mysterie achtergelaten dat nog door geen enkele speurder volledig tot klaarheid is gebracht.

(Overgenomen uit De Gelderlander)

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. verwarmings-middel; 6. verbrandings-oven; 9. warmwater-installatie; 14. bijbels figuur; 15. beleefdheids-betuiging; 17. afzonderlijk; 19. elektrisch geladen deeltje; 21. slotwoord; 22. plaksel; 23. onecht, bedrog; 25. bijbels figuur; 26. hoekpilaster; 28. alleen-heerschappij; 32. sportartikel; 35. roem; 36. aantal; 37. man (titel); 39. brandstof; 41. Europese hoofdstad; 42. schone jongeling; 44. bepaalde legerafdeling; 46. huis en stallen tesamen; 48. vrouwelijke godheid; 50. vervoermiddel; 52. reis, rit; 54. klopje; 55. vertragings-toestel; 57. boom; 58. wreed heerser; 60. vroeger; 61. bevel; 62. oude taal; 64. haarkrul; 66. zelfkant; 67. kansspel; 69. plat ovalen vat; 70. afslagplaats bij golf; 71. geprakte aardappelen; 73. verfstof; 75. Frans kaartspel; 78. nors, knorrig; 80. klooster-overste; 83. afstammelingen; 84. reptiel; 86. stremsel; 89. schrijver; 91. deel van een trap; 92. kraan; 94. kever; 96. leraar (afk.); 97. geur, reuk; 98. per jaar (afk.); 99. vogelbek; 100. presentje; 101. bruto; 102. vogel; 103. gewoonte (Frans); 104. takel; 105. stoomschip; 107. leerling (Frans); 108. kanon (afk.); 109. straat (Frans); 110. water in Friesland; 111. maaltijd; 113. maaltijd; 116. boom; 118. speech; 119. buitendijks land; 121. snaar-instrument; 123. marktplein (Gr.); 126. vrucht; 128. deel van een etmaal; 131. deel van een etmaal; 133. modegek; 134. tijdsaanduiding; 135. land in het Midden- Oosten; 136. familielid; 137. vismand; 139. derde toon (lat.); 141. Spaanse ex-koningin; 142. pet (eng.); 144. klap; 145. collectieve arbeidsovereenkomst; 147. watering; 148. grond om boerderij; 149. sportief; 150. kledingstuk; 152. titel van de keizer van Ethiopië; 154. eigerecht; 156. armoedig; 157. lijn; 158. nobel; 160. vreemde munt; 161. inzicht; 163. gewicht; 165. kern; 167. horizon; 169. frankeer-zegeltje; 172. Arabische titel; 174. vervoermiddel; 175. bloeiwijze; 176. lang smal stuk hout; 178. rekening; 180. lidwoord; 181. zuiver gewicht; 183. vlegel, deugniet; 185. vochtig; 186. op een later tijdstip; 187. gave die men een Godheid brengt; 188. doortrapt.

VERTICAAL: 1. drinkgerei; 2. populier; 3. gewicht; 4. hevig; 5. zonder energie; 6. tegenwoordig (lat. afk.); 7. bloedvat; 8. kindergeluid; 9. gift; 10. tijdrekening; 11. item (afk.); 12. afloop; 13. bedorven; 124. bewijs dat men mag jagen; 16. struisvogel; 18. hoogte-merkteken; 20. medisch specialist; 23. gek; 24. procent; 27. rijkelijk; 29. telwoord; 30. vrouwen-verblijf; 31. vaart, snelheid; 33. vat; 34. rijstgerecht; 37. gebakje; 38. landtong; 40. glazen buisje; 43. koning der elfen; 44. beweging met de tong; 45. ontkenning; 47. puber; 49. projectie-plaatje; 51. duivenhok; 53. gekheid; 55. communicatiemiddel; 56. hoofddeksel; 59. landbouw-werktuig; 61. stevig; 62. stuk stof; 63. keurig; 65. sexe; 68. fooi; 72. lichaamsdeel; 73. gek, raar; 74. landbouwer; 76. afstandmaat; 77. afsluitmiddel; 79. waswater; 81. zinsbegoocheling; 82. regerings- reglement (afk.); 84. de oudere (afk.); 85. bepaalde ambtenaarsrang; 87. verdieping; 88. grond; 90. mannelijk dier; 91. hijswerktuig; 92. uniform; 93. ettergezwel; 95. koorzang; 99. grappenmaker; 106. verwonding; 108. portemonnaie (barg.); 110. bijbels figuur; 111. drinkbaar vocht; 112. maanstand; 114. op één snaar (It. afk.); 115. natuurlijke kleurstof; 117. vaatwerk; 118. vóór; 119. verblijf voor reizenden; 120. troep honden; 122. wiel; 124. tennisterm; 125. feesteli ke ontvangst; 126. kleed; 127. tot 'n oog gedraaid stuk touw; 129. krekel; 130. roofvis; 132. familielid; 135. bepaald aftreksel; 136. tegenstand; 138. gebouw in Amsterdam; 140. schrijflijn; 141. hevig; 143. door kunstbewerking bereide stof; 146. bid (lat.); 148. eikeschors; 150. woonplaats, zetel; 151. paardebit zonder stang; 152. driftig; 153. soort lus, strop; 155. scharnier (Z- Ned.); 158. kippenloop; 162. koper; 163. windrichting; 164. bevel; 165. via; 166. ver (in samenst.); 168. het drinken; 169. scheepsemmer; 170. smeerbaar geneesmiddel; 171. traag; 173. snijwerktuig; 174. dierenmond; 177. ogenblik; 179. buidel; 181. achter; 182. onder- officier; 183. regerings- reglement (afk.); 184. Chinese afstandsmaat.

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Y.E. Lopez
Hooiberg 51A
Aruba

De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110.

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

Oplossing

```
S L U W . O . S N Y B O O N . K . F U I F
A . S A L E P . O . E . O . K W I E K . U
G L A S . R A S P . D . G A L A . L E N S
E E N . L O M P . N E O . L A R F . L A T
. S T A . S P A H I . K W A N T . W E T .
O . I N K . A L O E . S I N T . K I L . R
V L E G E L . K E U . A L T . M A N E G E
A . . E D I K . K W A A D . M U T S . . C
A T O L . P A D . S O L . W A D . T O C H
L O S . D . S U F . R . P A T . I . K I T
. N . T A N G O . E T S . K R E E T . D .
L Y N . M O E . B R A A F . O E R . H E S
E N I G . K L U I F . S I F O N . H A R T
E . E E D . D I E . A . L U S . B O L . E
U I T L E G . T R E K P E N . R O M M E L
W . . . B O D E . . K . . K O O N . . . K
E C Z E E M . R A S E C H T . B U R E A U
R . E N T . E S P . R . E I S . S O S . N
I D E E . R E T I G . P L E I N . K L A D
K I P . V E R . S A M O S . G E K . A L E
. V . S A M B A . S O F . K A B E L . T .
J A S . L . A A R . G . U U R . A . L Y F
A N N O . M A P . J O L . S E T . M A D E
C . . P U U R . Z A L I G . T A P E . . E
H E F T I G . K E G . M I S . L U I L A K
T . R I L . S N E U . I E T S . T E E . S
. W I E . S T O L A . E R A T O . R I T .
H I T . K E E T . R O T . N O E N . D I S
E T U I . R E S T . L . A K E R . O S L O
F . U L A A N . E . I . M . P A N N E . E
T E R P . F . K L I M A A T . L . S L A P
```

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 26 oktober 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL. Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.